

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
2008-2012 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ
ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ**

ԵՐԵՎԱՆ 2008

**Հայաստանի Հանրապետության կառավարության
2008-2012 թվականների գործունեության միջոցառումների
ծրագրի մասին**

ՀՀ կառավարության 2008-2012 թթ. ծրագիրը հիմք ընդունելով, ՀՀ կառավարությունը հաստատել է 2008-2012 թվականների գործունեության միջոցառումների հնգամյա ծրագիրը:

Հստակ ժամանակացույցից բացի, ծրագիրն ըստ տարիների ներառում է նաև Աղքատության հաղթահարման վերանայված ռազմավարության, կառավարման համակարգի բարեփոխումների և կոռուպցիայի դեմ պայքարի ծրագրերով նախատեսված միջոցառումները, յուրաքանչյուր միջոցառման կատարման համար պատասխանատու պետական կառավարման մարմնի կողմից իրականացվելիք գործողության նպատակը, որն ավելի իրատեսական և վերահսկելի է դարձնում ծրագիրը:

Հանրապետական գործադիր մարմինները յուրաքանչյուր տարվա ՀՀ կառավարության միջոցառումների ծրագրերի վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելիս առաջնորդվելու են սույն ծրագրով:

Հասարակական վերահսկողություն և լայն հրապարակայնություն ապահովելու նպատակով ծրագիրը տեղադրված է նաև ՀՀ կառավարության պաշտոնական ինտերնետային կայքում (www.gov.am):

ՀՀ կառավարության աշխատակազմի
տեղեկատվության և հասարակայնության հետ
կապերի վարչություն

Տնտեսական բարեփոխումների
վերլուծական-տեղեկատվական կենտրոն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

24 հունիսի 2008 թվականի N 878 - Ն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
2008-2012 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ
ԾՐԱԳԻՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ է.

1. Հաստատել Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008-2012 թվականների գործունեության միջոցառումների ծրագիրը՝ համաձայն հավելվածի:

2. Հանրապետական գործադիր մարմինների ղեկավարներին՝ յուրաքանչյուր տարվա Հայաստանի Հանրապետության կառավարության գործունեության միջոցառումների ծրագրերի վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության աշխատակազմ առաջարկություններ ներկայացնելիս՝ առաջնորդվել սույն որոշման 1-ին կետով հաստատված ծրագրով:

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրվանից:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏ

Տ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2008-20 12 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ

Ծրագրա- յին դրույթներ	Միջոցառում	Ակնկալվող արդյունք					Պատաս- խանատու մարմին
		2008	2009	2010	2011	2012	
1	2	3	4	5	6	7	8
4. Կառավարության գործունեության հիմնական ուղղություններ							
4.1. Աղքատության հիմնարար կրճատումը և անհավասարության նվազեցումը							
1. Աղքատության մակարդակի էական կրճատում (ընդհանուր աղքատություն՝ 11.2%-ից ցածր, ծայրահեղ աղքատություն՝ 1.6%-ից ցածր), հասարակության սոցիալական բևեռացվածության կրճատում	1.1 Աղքատության հաղթահարման ռազմավարական վերանայված ծրագրի իրականացում	ԱՅԻԾ իրականացման միջոցառումների հաստատված ծրագիր	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի ԱՅԻԾ իրականացման արդյունքների գնահատական	Ըստ ծրագրի ԱՅԻԾ իրականացման հրապարակված հաշվետվություն	Ըստ ծրագրի	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
	1.2 Աղքատության հաղթահարման գործընթացներում համագործակցության և գործընկերության բարելավման մեխանիզմների մշակում ու ներդրում	Համագործակցության համաձայնագիր	ԱՅԻԾ իրականացման գործընթացում հաստատված համագործակցություն	Համագործակցության արդյունքների գնահատական	ԱՅԻԾ միջոցառումների իրականացման մոնիտորինգ պետություն-մասնավոր հատված համագործակցության միջոցով	ԱՅԻԾ իրականացման գործընթացում վստահության մթնոլորտի դրական գնահատական (անկախ)	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
	1.3 Աղքատության հաղթահարման ռազմավարական ծրագրի մոնիտորինգի և գնահատման համակարգի հետազգա զարգացում	ԱՅԻԾ մոնիտորինգի և գնահատման իրականացման համար անհրաժեշտ մեթոդաբանական հիմքերի և ինստիտուցիոնալ համակարգի ներդրում	ԱՅԻԾ մոնիտորինգի և գնահատման համակարգի ներքո տարեկան հաշվետվություններ				ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

4.2. Կառավարման համակարգի բարեփոխումները և կոռուպցիայի դեմ պայքարը

4.2.1. Արդյունավետ պետական կառավարումը

1. Ռազմավարական կառավարման մեթոդի զարգացում	1.1 Նախարարության կողմից իր առաքելության, նպատակների և ռազմավարական խնդիրների ձևակերպում՝ եռամյա ռազմավարությունների մշակման միջոցով	Կառավարության կողմից հաստատված ռազմավարություն	Ըստ ռազմավարության			Ռազմավարության իրականացման գնահատման մեթոդաբանություն	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
2. Աշխատողների որակավորման բարձրացում և որոշումների նախապատրաստման, ընդունման և իրականացման արդյունավետ ընթացակարգերի կիրառում	2.1 Նախարարության կողմից տարեկան աշխատանքային ծրագրերի մշակում և իր գործառնությունների ընթացակարգերի նկարագրում. մերթիմ հսկողության համակարգի գործունակության բարձրացում	Փորձարկում և արդյունքում մոտեցումների բարելավում					ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
	2.2 Էլեկտրոնային կառավարման համակարգերի ներդրում	Հաստատված ծրագիր	Ըստ ծրագրի			Համատարած կիրառում, մեքայլ պետական ծառայություններ մատուցելիս	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
	2.3 Պետական կառավարմանը ոչ հատուկ գործառնություններից հրաժարման առաջարկությունների և մեխանիզմների մշակում՝ միջազգային առաջավոր փորձի համահունչ և մասնավորապես համագործակցության կիրառմամբ	Հաստատված հայեցակարգ և գործողությունների ծրագիր	Ըստ գործողությունների ծրագրի Կոնկրետ պետական-մասնավոր գործընկերության ծրագրեր			իրապարակված գնահատման հաշվետվություն	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
3. Կորպորատիվ կառավարման մշակույթի ձևավորում	3.1 Միջազգային լավագույն փորձի համապատասխան կորպորատիվ կառավարման սկզբունքների մշակում	Կանավոր կիրառման կողմնորոշող առկայություն		Տարբեր խթանների կիրառման ներդրում, կիրառման արդյունքների գնահատական և ըստ անհրաժեշտության օրենսդրորեն պարտադրելու մեխանիզմներ			ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
	3.2 Ֆոնդային բորսայի հետ համագործակցություն՝ մասնավոր հատվածում կորպորատիվ կառավարման կիրառման և լավագույն ընկերությունների շահերը պաշտպանելու համար	Ընդունված համատեղ ծրագիր		Ըստ ծրագրի Արդյունքների պարբերական գնահատական, լավագույն ընկերություններին խրախուսում			ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
4. Պետական գույքի կառավարման ոլորտում կարևորվում է պետությանը պատկանող գույքային իրավունքների համապարփակ հաշվառումը	4.1. Գործող հաշվառման համակարգում դեռևս չընդգրկված պետական գույքի (անշարժ և շարժական) և պետությանը պատկանող գույքային իրավունքների լիարժեք հաշվառումը կազմակերպելու համար իրավական հիմքերի ստեղծում և այդ գործընթացի կազմակերպում	Պետական գույքի միասնական գրանցամատյանում ընդգրկված են լիարժեք տեղեկություններ	Սնկա է պետական գույքի համալրված, միասնական գրանցամատյանը, հստակեցված է պետության պահանջարկը անշարժ գույքի նկատմամբ (այդ թվում՝ վերականգնման, վերանորոգման կարիք ունեցող)	Ներկայացվում են առաջարկություններ պետական գույքի և գույքային իրավունքների արդյունավետ օգտագործման վերաբերյալ, մեծանուն են պետական գույքի օգտագործումից ստացվող օգուտները	Ներկայացվում են առաջարկություններ պետական գույքի և գույքային իրավունքների արդյունավետ օգտագործման վերաբերյալ, մեծանուն են պետական գույքի օգտագործումից ստացվող օգուտները	Ներկայացվում են առաջարկություններ պետական գույքի և գույքային իրավունքների արդյունավետ օգտագործման վերաբերյալ	ՀՀ նախարարություններ, գերատեսչություններ, ՀՀ ԿԱ ՊԳԿԿ
	4.2. Այլ երկրներում գտնվող ՀՀ պետական գույքի հաշվառման կազմակերպում և իրականացում	-	Պետական գույքի միասնական գրանցամատյանում լրացվում են տեղեկություններ այլ երկրներում ՀՀ սեփականության վերաբերյալ	Սնկա է այլ երկրներում ՀՀ սեփականության պատկերը, ճշտված է ՀՀ դիվանագիտական, ներկայացուցչական գործառնություններ իրականացնելու համար անհրաժեշտ գույքի կազմը	Ներկայացվում են առաջարկություններ այլ երկրներում գտնվող ՀՀ պետական գույքի օգտագործման վերաբերյալ	Ներկայացվում են առաջարկություններ այլ երկրներում գտնվող ՀՀ պետական գույքի օգտագործման վերաբերյալ	ՀՀ նախարարություններ, գերատեսչություններ, ՀՀ ԿԱ ՊԳԿԿ

1	2	3	4	5	6	7	8
5. Կառավարությունը կարևորում է պետական կառավարիչների ինստիտուտի ստեղծումը	5.1. Պետական գույքի կառավարման գործընթացում ընդգրկված անձանց մասնագիտական որակավորման բարձրացում	Կազմված է մասնագիտական որակավորման բարձրացման դասընթացների ժամանակացույցը և մեթոդիկան	Որակավորված են այդ անձանց 50%-ը	Որակավորված են այդ անձանց 100%-ը	Ստեղծված է պետական կառավարիչների ինստիտուտը՝ մասնագիտացած անձանցից	-	ՀՀ ԿԱ ՊԳԿԿ
	5.2. Կառավարիչների աշխատանքի խրախուսման մեխանիզմների սահմանում, որոնց հիմքում դրված են նրանց գործունեության արդյունքները	Ստեղծված են իրավական հիմքեր՝ կառավարիչների աշխատանքի արդյունավետության գնահատման համար	Կառավարիչները շահագրգռված են շահութաբեր գործունեություն ծավալելու մեջ, ավելանում են պետության եկամուտները	Կառավարիչները շահագրգռված են շահութաբեր գործունեություն ծավալելու մեջ, ավելանում են պետության եկամուտները	Կառավարիչները շահագրգռված են շահութաբեր գործունեություն ծավալելու մեջ, ավելանում են պետության եկամուտները	Կառավարիչները շահագրգռված են շահութաբեր գործունեություն ծավալելու մեջ, ավելանում են պետության եկամուտները	ՀՀ ԿԱ ՊԳԿԿ
6. Կառավարությունը պետական կառավարման համակարգի կադրային ներուժի հետևողական ամրապնդման նպատակով մտադիր է զգալիորեն ավելացնել համակարգում աշխատելու գրավչությունը	6.1. Հանրային ծառայողների վարձատրության ռազմավարություն	Հետազոտության անցկացման հիման վրա առաջարկություններ	Հաստատված ռազմավարություն և միջոցառումների ծրագիր	Ըստ հաստատված միջոցառումների ծրագրի			ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ նախարարություններ և գերատեսչություններ
	6.2. Աշխատանքի որակի և աշխատավարձերի մասնավոր հատվածի նկատմամբ մրցունակության աստիճանական բարձրացման նպատակով աշխատանքի կատարողականի վրա հիմնված նյութական խրախուսման համակարգ	Հետազոտության անցկացման հիման վրա առաջարկություններ	Աշխատանքի կատարողականի գնահատման համակարգ	Աշխատանքի կատարողականի գնահատման համակարգի կիրառում Պետական ծառայողների և ոչ պետական հատվածում համանման մասնագետների աշխատավարձերի չափերի միջև ընդունելի համամասնության ապահովում			ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ նախարարություններ և գերատեսչություններ
4.2.2. Տարածքային կառավարումը և տեղական ինքնակառավարումը							
1. Կառավարությունը նախատեսում է տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից բնակչությանը մատուցվող ծառայությունների որակի բարձրացում	1.1 քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման գործառնությունների ավտոմատացում և տվյալների միասնական էլեկտրոնային բանկի ստեղծում	շարունակելի	շարունակելի	ավարտ	-	-	ՀՀ արդարադատության նախարարություն
	1.2 իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի տեղեկատվական համակարգի զարգացում	շարունակելի	ավարտ	-	-	-	ՀՀ արդարադատության նախարարություն
	1.3 հանրապետության նոտարների կողմից վավերացված կտակների տեղեկատվական բանկի ստեղծում, նոտարների թվի ավելացում, նոտարի թեկնածուների որակավորման ստուգման գործընթացի բարելավում	շարունակելի	շարունակելի	ավարտ	-	-	ՀՀ արդարադատության նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
2. Կառավարությունը նախատեսում է հստակորեն սահմանազատել տարածքային կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունները, մշակել և կիրառել ընդլայնված լիազորություններով օժտված ավագանու և համայնքի պաշտպանված ղեկավարի համագործակցության, հակակշիռների ու զսպումների լիարժեք մեխանիզմներ	2.1 Համայնքի ավագանու և համայնքի ղեկավարի համագործակցության գործունակ մեխանիզմների ներդրում	Մեթոդական ձեռնարկներ, մասնագիտական քննարկումներ: ՀՀ ՏԿԼ կողմից մշակված «Ավագանու օրինակելի կանոնակարգի» ներդրում ՀՀ համայնքներում	Գործունակ մեխանիզմների ներդրումն ապահովող օրենսդրական նախագծերի մշակում և դրանց տեղայնացում ՀՀ համայնքներում	Ձեռնարկված աշխատանքների հիման վրա օրենսդրական համապատասխան փոփոխությունների իրականացում	Օրենսդրության կիրառման ազդեցության գնահատական, հետևողական աշխատանք, որի արդյունքում եվրոպական չափանիշներին համապատասխան ավագանու ինստիտուտի կայացում:	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն	
			Վրոյունքում կունենանք համայնքի դերի բարձրացում` բնակչության կողմից համայնքը որպես իր անդամների շահերը ներկայացնելու և պաշտպանելու նպատակով ստեղծված միավորի ընկալման և համայնքային խնդիրների լուծմանը մասնակցելու պատրաստակամության բարձրացման միջոցով համայնքային իշխանությունների կողմից մատուցվող ծառայությունների որակի բարձրացում և դրանց ստացման մատչելիության և օպերատիվության բարձր մակարդակ				
3. Կառավարությունը կարևորում է երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման առանձնահատկությունների հստակեցումն ու սահմանումը	3.1 «Երևան քաղաքում` տեղական ինքնակառավարման և տարածքային կառավարման մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի և դրանից բխող այլ իրավական ակտերի լրամշակում, սահմանված կարգով ՀՀ ԱԺ քննարկմանը` ներկայացում	Ներդրում, Երևանի ավագանու և քաղաքապետի ընտրություն, Երևանը որպես մեկ համայնք կայացում:					ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն
4. Կիրականացվեն աշխատանքներ տարածքային ամհամասնությունների նվազեցման և համապատասխան ծառայությունների մատչելիության ավելացման համար	4.1 Տարածքային կառավարման մարմինների գործառույթների հստակեցում և կարողությունների բարելավում	Հունիսին Շիրակի մարզ, սեպտեմբերին Վայոց Ձորի մարզ, դեկտեմբերին Արագածոտնի մարզ: Ա/թ հոկտեմբերին հաջորդ տարվա արտագնա միստերի անցկացման ժամանակացույցի և օրակարգի ընդհանուր հարցերի հաստատում:	յուրաքանչյուր եռամսյակ մեկ մարզում արտագնա միստի անցկացում	յուրաքանչյուր եռամսյակ մեկ մարզում արտագնա միստի անցկացում	յուրաքանչյուր եռամսյակ մեկ մարզում արտագնա միստի անցկացում	յուրաքանչյուր եռամսյակ մեկ մարզում արտագնա միստի անցկացում	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն
	4.2 Հայաստանի քաղաքների զարգացման տեմպերի արագացման և ներդրումային ակտիվության խրախուսման նպատակային ծրագրերի մշակում և իրագործում	Ծրագրեր Գյումրի, Դիլիջան, Ծաղկաձոր և Ջերմուկ քաղաքների համար	Այլ քաղաքների համար նոր ծրագրերի մշակման և ներդրման մեթոդաբանության մշակում: Ծրագրեր այլ քաղաքներում	Փորձի տարածում այլ քաղաքների վրա	Փորձի տարածում այլ քաղաքների վրա	Փորձի տարածում այլ քաղաքների վրա	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	4.3 Մարզերում հանրային ծառայությունների հասանելիության աստիճանի բարձրացում	ՀՀ պետական կառավարման մարմինների կողմից իրենց լիազորությունների շրջանակներում ՀՀ մարզերում՝ լիցենզավորված, իրականացվող և արդեն շահագործման հանձնված ծառայությունների (ըստ տնտեսական գործունեության տեսակների՝ փոքր ՅԷԿ-եր, հանքավայրեր, բանկերի մասնաճյուղեր և այլն) գույքագրում և դրանց իրականացման նկատմամբ վերահսկողություն	հանրային ծառայությունների մատուցման ապահովում յուրաքանչյուր համայնքում գործող ծրագրերին համապատասխան (մասնավորապես՝ փոստային ծառայություններ, հեռախոսակապ, ինտերնետ կապ և այլն)	հանրային ծառայությունների մատուցման ապահովում յուրաքանչյուր համայնքում (մասնավորապես՝ փոստային ծառայություններ, հեռախոսակապ, ինտերնետ կապ և այլն)	հանրային ծառայությունների մատուցման ապահովում յուրաքանչյուր համայնքում (մասնավորապես՝ փոստային ծառայություններ, հեռախոսակապ, ինտերնետ կապ և այլն)	հանրային ծառայությունների մատուցման ապահովում յուրաքանչյուր համայնքում (մասնավորապես՝ փոստային ծառայություններ, հեռախոսակապ, ինտերնետ կապ և այլն)	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն
	4.4 Մարզերի զարգացման ծրագրերի կազմում և դրանց բացի բյուջետային միջոցներից, այլ ֆինանսավորման մեխանիզմների ձևավորում	ՀՀ մարզերի զարգացման ծրագրերի կազմման ու իրականացման հայեցակարգի ընդունում, Գեղարքունիքի և Տավուշի մարզերի 2008-2011թթ. զարգացման ծրագրերի հաստատում	յուրաքանչյուր մարզի 2009-2012թթ. ծրագրի հաստատում ծրագրով տվյալ տարվա համար նախատեսված միջոցառումների իրականացում	յուրաքանչյուր մարզի զարգացման ծրագրով տվյալ տարվա համար նախատեսված միջոցառումների իրականացում	յուրաքանչյուր մարզի զարգացման ծրագրով տվյալ տարվա համար նախատեսված միջոցառումների իրականացում	յուրաքանչյուր մարզի զարգացման ծրագրով տվյալ տարվա համար նախատեսված միջոցառումների իրականացում	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն
5. Կառավարությունը նախատեսում է բարձրացնել համայնքների բյուջեներին պետական ֆինանսական օժանդակության համակարգի արդյունավետության բարձրացում և տարբեր ֆինանսական կարողություններ ունեցող համայնքների առկա բևեռացման մեղմացում	5.1 Համայնքների բյուջեներին պետական ֆինանսական օժանդակության համակարգի արդյունավետության բարձրացում և տարբեր ֆինանսական կարողություններ ունեցող համայնքների առկա բևեռացման մեղմացում	Կատարելազորված ֆինանսական համահարթեցման նոր համակարգի ընդունում, օրենքի նախագծի ներկայացում՝ ՀՀ կառավարություն	Ֆինանսական համահարթեցման նոր համակարգի ներդրում, արդյունքում ավելի նպատակային կբաշխվեն համահարթեցման գումարները և ֆինանսական հոսքերն առավելապես կուղղվեն աղքատ համայնքներին: Հնարավոր կդառնա համահարթեցման գումարների բաշխումը տարածքային զարգացման քաղաքականության հիմնադրույթներին համապատասխան:			ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն Համայնքների ֆինանսիստների միավորում ՀԿ (համաձայնությամբ)	

1	2	3	4	5	6	7	8	
	5.2 Համայնքներում ծրագրային բյուջետավարման ներդրում, եվրոպական հարևանության քաղաքականության շրջանակներում եվրամիության երկրների, ինչպես նաև միջազգային կազմակերպությունների և բանկային կառույցների հետ համագործակցության միջոցով համայնքներում դրամաշնորհային և վարկային ծրագրերի ներգրավման ապահովում	ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրի գրասենյակի օժանդակությամբ Իջևան, Դիլիջան, Աբովյան, Վեդի, Մասիս, Արարատ, Եղեգնաձոր, Քաջարան, Մեղրի, Աշտարակ, Արթիկ, Ալավերդի, Գավառ համայնքներում ծրագրային բյուջետավարման ներդրման շարունակություն:	Ծրագրային բյուջետավարման ներդրման գործընթացի մեջ ընդգրկված համայնքների ցանկի ավելացում: Մեթոդական ձեռնարկների մշակում: Համայնքներում ծրագրային բյուջետավարման գործընթացի ներդրման իրավական ձևակերպում:	ՀՀ բոլոր համայնքներում ծրագրային բյուջետավարման ներդրման գործընթացի ավարտ: Ծրագրի արդյունքների ամփոփում, մեթոդական ձեռնարկների մշակում:	Արդյունքում՝ համայնքային բյուջեների եկամտային մասի շարունակական աճ			ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն
	5.3 Համայնքային բյուջեների եկամտային մասն ապահովող հարկատեսակների հավաքագրման մեխանիզմների կատարելագործում, տեղական նոր հարկատեսակների ներմուծում	ՀՀ տեղական հարկերի մասին հայեցակարգի նախագծի ներկայացում՝ ՀՀ կառավարություն	Կիրարկումն ապահովող միջոցների ժամանակացույց, մեթոդական ցուցումներ և ձեռնարկներ	Ներդրում Արդյունքում՝ համայնքային բյուջեների եկամտային մասի շարունակական աճ	Ներդրում արդյունքների գնահատական, անհրաժեշտության դեպքում վերանայված օրենսդրություն Արդյունքում՝ համայնքային բյուջեների եկամտային մասի շարունակական աճ		ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն Համայնքների ֆինանսիստների միավորում ՀԿ (համաձայնությամբ)	
6. Կառավարությունը նախատեսում է իրականացնել աշխատանքներ, որոնք նպատակաուղղված են տարածքային կառավարման մարմինների գործառույթների հստակեցմանը և կարողությունների բարելավմանը, մասնավորապես կառավարման ժամանակակից տեխնոլոգիաների ներդրմանն ու համայնքների համար տեղեկատվական միացյալ բանկի ստեղծմանը	6.1.Կառավարման ժամանակակից տեխնոլոգիաների ներդրում	Տարածքային կառավարման եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների տեղեկատվայնացման ռազմավարական ծրագրի մշակում Համակարգչային լուրջ ցանցերի ստեղծում տեղական ինքնակառավարման 84 մարմիններում եւ ՔԿԱԳ 52 տարածքային բաժիններում Տեղական համակարգերն օգտագործող աշխատակիցների ուսուցում եւ վերապատրաստում	«Համայնքային կառավարման տեղեկատվական համակարգ»-ի /ՀԿՏՀ/ տեղադրում 217 համայնքներում /12 քաղային, 48 քաղաքային եւ 157 գյուղական/ ՔԿԱԳ 52 տարածքային բաժիններում տեղեկատվական ավտոմատացված համակարգի տեղադրում եւ այդ համակարգի ու ՀԿՏՀ-ի փոխգործակցության ապահովում, Տեղեկատվական համակարգերն օգտագործող աշխատակիցների ուսուցում եւ վերապատրաստում	Տեղեկատվական համակարգերի համատեղելիության եւ փոխգործակցության ապահովմանն ուղղված աշխատանքների իրականացում, միասնական գերատեսչական ցանցի կազմավորում	Տարածքային կառավարման տեղեկատվական եռանկարակ /ՏԿԼ-մարզպետարան-համայնք/ համակարգի նախագծի մշակում	Միասնական համակարգի վերջնական կազմավորում	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն	
	6.2.Համայնքների համար տեղեկատվական միասնական բանկի ստեղծում	Գույքային հարկերի տվյալների հավաքական եւ մարզպետարանների էլեկտրոնային շտեմարանների սպասարկման ծրագրային ապահովման ներդրում, էլեկտրոնային շտեմարանները օգտագործող	Մարզպետարաններում շահագործվելիք տվյալների տեղեկատվական բազաների ստեղծում	ՏԿ նախարարությունում ՀՀ բոլոր համայնքների տեղեկատվական կենտրոնացված շտեմարանի ստեղծում	Մարզպետարանների եւ համայնքների, ինչպես նաև ՏԿ նախարարության եւ մարզպետարանների միջև տեղեկատվության ավտոմատացված փոխանակում իրականացնող ծրագրային ապահովման մշակում		ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն	

1	2	3	4	5	6	7	8
		<p>աշխատակիցների ուսուցում եւ վերապատրաստում: ԴՅ մարզերի եւ համայնքների անձնագրերի շտեմարանի /ոչ էլեկտրոնային/ ակտուալացում: ԴՅ ՏԿ նախարարության, տարածքային կառավարման եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների միջեւ փոխանակվող տեղեկատվության կառուցվածքի եւ փոխանակման ռեգլամենտի մշակում եւ հաստատում:</p>					
<p>7. Կառավարությունը նախատեսում է շարունակել աշխատանքները միջհամայնքային միավորումների ստեղծմանն աջակցելու համար, և գործնական քայլեր կատարել համայնքների խոշորացման ուղղությամբ</p>	<p>7.1 Միջհամայնքային միավորումների ստեղծմանն նպաստող աջակցություն և համայնքների խոշորացում</p>	<p>«Տեղական ինքնակառավարման մասին» ԴՅ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու» մասին ԴՅ օրենքի նախագծի (միջհամայնքային միավորումների մասով) ԴՅ կառավարություն՝ ներկայացում</p> <p>ԴՅ համայնքների խոշորացման հայեցակարգի մշակում և 2009-2010թթ. ծրագրի ներկայացում</p>	<p>միջհամայնքային միավորումների ստեղծում, դրանց օժանդակության ծրագրի մշակում և իրականացում</p> <p>հայեցակարգից բխող օրենքներ և իրավական այլ ակտեր, գործողությունների ծրագիր ԴՅ Արագածոտնի և Սյունիքի մարզերում</p>	<p>Նոր միջհամայնքային միավորումների շարունակական ստեղծում , օժանդակության ծրագրերի մշակում և իրականացում</p> <p>Ըստ գործողությունների ծրագրի Արդյունքների գնահատական</p>			<p>ԴՅ տարածքային կառավարման նախարարություն</p>
<p>8. Կառավարությունը նախատեսում է բարձրացնել տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից մատուցվող ծառայությունների մատչելիությունն ու որակը</p>	<p>8.1 Տեղական ինքնակառավարման մարմինների պարտադիր լիազորությունների իրականացման կարգերի, նորմատիվների և չափորոշիչների սահմանում</p>	<p>Մասնագիտական քննարկումների կազմակերպում, պարտադիր լիազորությունների իրականացման կարգի, նորմատիվների և չափորոշիչների մշակում և համայնքի ղեկավարի՝ արքահանության կազմակերպման պարտադիր լիազորության իրականացման կարգի մշակում:</p>	<p>Համայնքի ղեկավարի համայնքային ենթակայության նախադպրոցական հիմնարկների գործունեությանը, դրանց շահագործման և նորոգման աշխատանքների կազմակերպման պարտադիր լիազորության իրականացման կարգի մշակում</p>	<p>Օրենքով նախատեսված մյուս պարտադիր լիազորությունների իրականացման կարգի, նորմատիվների և չափորոշիչների մշակում, այնուհետև՝ դրանց կատարման համար անհրաժեշտ նվազագույն ֆինանսական միջոցների ծավալների հստակեցում: Պարտադիր լիազորությունների իրականացման մեթոդաբանության մշակում</p>	<p>Պարտադիր լիազորությունների իրականացման մեթոդաբանության հիման վրա պարտադիր լիազորությունների իրականացման կարգերի մշակում և ներդրում</p>	<p>Պարտադիր լիազորությունների իրականացման մեթոդաբանության հիման վրա պարտադիր լիազորությունների իրականացման կարգերի մշակում և ներդրում: Արդյունքում ՏԻՄ-երի ֆինանսական հնարավորությունների ընդարձակմանը զուգահեռ, ՏԻՄ-երի կողմից կսկսվեն իրականացվել բազմաթիվ ներկայումս չիրականացվող լիազորություններ</p>	<p>ԴՅ տարածքային կառավարման նախարարություն</p> <p>Համայնքների ֆինանսիստների միավորում ԴԿ (համաձայնությամբ)</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
	<p>8.2 Պետության կողմից համայնքներին պատվիրակված լիազորությունների իրականացման և համայնքներին ֆինանսական միջոցների տրամադրման կարգի մշակում և ներդրում</p>	<p>Պատվիրակված լիազորությունների իրականացման կարգի, նորմատիվների և չափորոշիչների մշակում, համայնքի ղեկավարի՝ համայնքի տարածքում սոցիալական օգնության ծառայության գործունեության կազմակերպման, գույքահարկի գանձման կազմակերպման պետության պատվիրակած լիազորությունների իրականացման կարգի մշակում:</p>	<p>Համայնքի ղեկավարի, համայնքի տարածքում ամասնաբաժանական ծառայության աշխատանքների կազմակերպման, քաղաքացիական կազմակերպության ակտիվների գրանցման ծառայության գործունեության կազմակերպման, պետության պատվիրակած լիազորության իրականացման կարգերի մշակում:</p>	<p>Մշակված և հաստատված «Կարգերի» ներդրում, կիրարկումն ապահովող միջոցառումների իրականացում, համայնքներին պետության կողմից պատվիրակված լիազորությունների իրականացման կարգի և ֆինանսավորման մեխանիզմների սահմանումը կհստակեցնի պատվիրակված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների ծավալները</p>			<p>ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն տվալ ոլորտում ՀՀ պետական կառավարման լիազոր մարմիններ Համայնքների ֆինանսիստների միավորում ՀԿ (համաձայնությամբ)</p>
<p>9. Համայնքային ծառայության համակարգի ամբողջական ներդրումն ու կայացումն ապահովելու նպատակով կկատարելագործվի համայնքային ծառայության մասին օրենսդրությունը, կավարտվի համայնքային ծառայողների առաջին վերապատրաստման գործընթացը և կապահովվի հետագա վերապատրաստմանների շարունակական ընթացքը, կապահովվի համայնքային ծառայողների ատեստավորումների ու համայնքային ծառայության թափուր պաշտոնների համալրման նպատակով անցկացվող մրցույթների անխափան ընթացքն ու փափանցիկությունը:</p>	<p>9.1 Համայնքային ծառայության մասին օրենսդրության կատարելագործում</p>	<p>1. Համայնքային ծառայության համակարգի ներդրման առաջնային փուլում իիայտ եկած խնդիրների լուծման և որոշ համանման գործընթացներում ՀՀ քաղաքացիական ծառայության փորձի ներդրման նպատակով օրենսդրական փոփոխությունների նախագծերի մշակումը և ներկայացումը 2. Նշված փոփոխությունների ընդունումից հետո ՀՀ փոփոխարչապետ, տարածքային կառավարման նախարարի թվով 84 իրավական ակտերում համապատասխան փոփոխությունների կատարում</p>	<p>1. Համայնքային ծառայության կադրերի միասնական ռեզերվի ստեղծում և վարում: 2. Համայնքային ծառայողների միասնական գրանցամատյանի ստեղծում և վարում: 3. Օրենքով վերապահված մյուս լիազորությունների (ծառայողական քննությունների անցկացում, մրցույթների և ատեստավորումների բողոքարկված պրոյունքների քննություն, կադրային գործի վարման նկատմամբ հսկողություն և այլն) ամբողջական ծավալով իրականացում:</p>	<p>«Համայնքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված բոլոր ընթացակարգերի սահմանված կարգով իրականացում</p>			<p>ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն</p>

1	2	3	4	5	6	7	8	
	9.2 Համայնքային ծառայողների առաջին վերապատրաստման գործընթացի ավարտ և հետագա վերապատրաստումների շարունակական ընթացքի ապահովում	2532 համայնքային ծառայողների առաջին վերապատրաստման գործընթացի իրականացում	2500 համայնքային ծառայողների առաջին վերապատրաստման գործընթացի իրականացում	2000 համայնքային ծառայողների հերթական վերապատրաստման ապահովում	2500 համայնքային ծառայողների հերթական վերապատրաստման ապահովում	2000 համայնքային ծառայողների հերթական վերապատրաստման ապահովում	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն	
	9.3. Համայնքային ծառայողների ատեստավորումների ու համայնքային ծառայության թափուր պաշտոնների համալրման նպատակով մրցույթների ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով անցկացման ապահովում:	Համայնքային ծառայության յուրաքանչյուր պաշտոն կզբաղեցվի տվյալ պաշտոնի անձնագրով սահմանված չափանիշներին բավարարող անձի կողմից						ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն
4.3. Տնտեսական ոլորտը								
4.3.1. Տնտեսական զարգացում								
Տնտեսական աճի բարձր տեմպերի պահպանումը								
1. Տարեկան ՀՆԱ-ի 8-10 տոկոս իրական աճ, զարգացած երկրների նկատմամբ բնակչության եկամուտների տարբերության կրճատում	1.1 Չարգացման և համաշխարհային տնտեսությանը ինտեգրման պլաներում ուղիների և տեմպերի գնահատում և դրանց համապատասխան նոր տեխնոլոգիաների, աշխատուժի և կապիտալի նկատմամբ պահանջի բացահայտում	Տնտեսական քաղաքականության ձևավորված շրջանակ		Ընդունված ծրագիր և հստակ սահմանված զարգացման թիրախներ	Ըստ ծրագրի		ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	
	1.2 Տնտեսության տարբեր հատվածների ներուժի գնահատում և ներդրումների, ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառումը խթանելու հաշվին դրանց արտադրական կարողությունների ընդլայնում	Քանակական գնահատական և սահմանված առաջնահերթություններ		Հասցեագրված ներդրումներ, պետական-մասնավոր համագործակցության ծրագրեր			ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	
2. Տնտեսական աճի որակական փոխակերպման և արդյունավետ կառուցվածքային տեղաշարժերի կառավարելի համակարգի ձևավորում	2.1 Երկրի կայուն տնտեսական զարգացման տեսլականի շուրջ համաձայնության կառուցում և համապատասխան ծրագրի իրականացում	Հանրային քննարկման ներկայացված հետազոտություններ և չափելի նպատակներ ու թիրախներ	Կառավարության կողմից հաստատված տեսլական և ծրագիր	Ըստ ծրագրի		Նոր մարտահրավերների ներքո վերանայված ծրագիր	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն,	
	2.2 Տնտեսական աճի երկարաժամկետ պլանավորման գործում հարկաբյուջետային քաղաքականության ազդեցության մոդելավորման իրականացում	Մոդելավորման համակարգի ներդրում			Մակրոտնտեսական ցուցանիշների, մասնավորապես ներդրումների վրա տոկոսադրույթների ազդեցության գնահատական. Տոկոսադրույթների վրա արդյունավետ ազդեցություն			
	2.3 Գիտության զարգացմանը զուգընթաց տնտեսության մեջ ինովացիոն (նորարարական) արդյունքի կիրառման ընդլայնման և գիտության առևտրայնացման միջոցով գիտելիքահենք տնտեսության ձևավորում	Գիտական արդյունքի առևտրայնացման ծրագիր, Ձարգացմանն հետազոտություններ ֆինանսավորող դրամաշնորհային պետական-մասնավոր հիմնադրամ		Ըստ ծրագրի, ներառյալ ինովացիոն ենթակառուցվածքների առկայություն, մասնավորապես՝ զարգացմանն ուղղված հետազոտությունների համար մասնավոր և մասնավոր-պետական հիմնադրամների բազմազանություն, օտարերկրյա կապիտալի ներգրավմամբ վեճուրային հիմնադրամներ, գիտության և հետազոտությունների արդյունքների կոնկրետ ներդրման փաստեր և դրանցից առնվազն մեկ ընկերություն, որն իր արժեթղթերը կթողարկի ֆոնդային բորսայում			ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	

1	2	3	4	5	6	7	8
3. Երկրի մրցունակության բարձրացում	3.1 Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների զարգացման հայեցակարգի մշակում և իրականացում, ներառյալ. <ul style="list-style-type: none"> • տեղեկատվական հասարակության ձևավորում, • տեղեկատվական տեխնոլոգիաների քարտեզի վրա Հայաստանի դիրքավորում 	Ընդունված հայեցակարգ	Ենթակառուցվածք և կադրային բազա, ՀՀ ամբողջ տարածքում Ինտերնետի հասանելիություն Մեկ ժամանակակից բարձր որակի տեխնոպարկ	Հասանելի էլեկտրոնային կառավարման համակարգ	ՀՀ ողջ տարածքում հասանելի էլեկտրոնային կառավարման համակարգ	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	
	3.2 Միջազգային հեղինակավոր ընկերությունների մուտքի քաջալերում	Առաջարկվող ոլորտների և ակտիվների վերաբերյալ ուսումնասիրություն	1-2 ոչ ֆինանսական միջազգային հեղինակավոր ընկերությունների մուտք			ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	
4. Մակրոտնտեսական կայունություն և տնտեսական աճի կայուն տեմպերի պահպանում	4.1 Տնտեսական աճին նպաստող հարկաբյուջետային քաղաքականության իրականացում	Հարկային եկամուտների տեսակարար կշռի ավելացում 0.4 տոկոսային կետով ՀՆԱ-ի նկատմամբ, Պետական պարտատոմսերի շուկայում իրացվելիության աճ, պետական պարտատոմսերի տեսակարար կշռի մեծացում մինչև 0.1 տոկոս ՀՆԱ-ի նկատմամբ, Դեֆիցիտ/ՀՆԱ հարաբերակցության պահպանում մինչև 3 տոկոսի սահմաններում, Ներքին պարտք/ՀՆԱ ցուցանիշի առնվազն 2.4 տոկոս տեսակարար կշռի ապահովում	Հարկային եկամուտների տեսակարար կշռի ավելացում 0.4 տոկոսային կետով ՀՆԱ-ի նկատմամբ, Պետական պարտատոմսերի շուկայում իրացվելիության աճ, պետական պարտատոմսերի տեսակարար կշռի մեծացում մինչև 0.1 տոկոս ՀՆԱ-ի նկատմամբ, Դեֆիցիտ/ՀՆԱ հարաբերակցության պահպանում մինչև 3 տոկոսի սահմաններում, Ներքին պարտք/ՀՆԱ ցուցանիշի առնվազն 3.0 տոկոս տեսակարար կշռի ապահովում	Հարկային եկամուտների տեսակարար կշռի ավելացում 0.4 տոկոսային կետով ՀՆԱ-ի նկատմամբ, Պետական պարտատոմսերի շուկայում իրացվելիության աճ, պետական պարտատոմսերի տեսակարար կշռի մեծացում մինչև 0.1 տոկոս ՀՆԱ-ի նկատմամբ, Դեֆիցիտ/ՀՆԱ հարաբերակցության պահպանում մինչև 3 տոկոսի սահմաններում, Ներքին պարտք/ՀՆԱ ցուցանիշի առնվազն 3.3 տոկոս տեսակարար կշռի ապահովում	Հարկային եկամուտների տեսակարար կշռի ավելացում 0.4 տոկոսային կետով ՀՆԱ-ի նկատմամբ, Պետական պարտատոմսերի շուկայում իրացվելիության աճ, պետական պարտատոմսերի տեսակարար կշռի մեծացում մինչև 0.1 տոկոս ՀՆԱ-ի նկատմամբ, Դեֆիցիտ/ՀՆԱ հարաբերակցության պահպանում մինչև 3 տոկոսի սահմաններում, Ներքին պարտք/ՀՆԱ ցուցանիշի առնվազն 3.6 տոկոս տեսակարար կշռի ապահովում	Հարկային եկամուտների տեսակարար կշռի ավելացում 0.4 տոկոսային կետով ՀՆԱ-ի նկատմամբ, Պետական պարտատոմսերի շուկայում իրացվելիության աճ, պետական պարտատոմսերի տեսակարար կշռի մեծացում մինչև 0.1 տոկոս ՀՆԱ-ի նկատմամբ, Դեֆիցիտ/ՀՆԱ հարաբերակցության պահպանում մինչև 3 տոկոսի սահմաններում, Ներքին պարտք/ՀՆԱ ցուցանիշի առնվազն 4.0 տոկոս տեսակարար կշռի ապահովում	ՀՀ ֆինանսների նախարարություն
5. Ապրանքների և ծառայությունների արտահանման ծավալների, աշխարհագրության և անվանացանկի բազմազանության աճի խրախուսում	5.1 Թանկարժեք մետաղների օրենսդրական դաշտի հետագա հստակեցում և համապատասխանեցում Եվրոմիության անդամ երկրների օրենսդրությանը	Միջազգային ասոցիացիաների և համաձայնագրերին անդամակցելու ուղղված քայլերի ձեռնարկում	Օրենսդրական դաշտի համապատասխանեցում ԵՄ անդամ երկրներում գործող օրենսդրությանը և միջազգային ասոցիացիաներին և համաձայնագրերին անդամակցելու հայտերի ներկայացում	Տեխնիկական վերազինում՝ ժամանակակից տեխնիկայի և տեխնոլոգիաների կիրառման ուղղված միջոցառումներ, կադրերի վերապատրաստում			ՀՀ ֆինանսների նախարարություն
Ջբաղվածությունը, աշխատանքի արտադրողականությունը և եկամուտները							
6. Տնտեսական աճի մոտ 30 տոկոս ձևավորում՝ զբաղվածության, իսկ մնացած մասով՝ աշխատանքի արտադրողականության աճի հաշվին (արտադրողականության մոտ 7 տոկոս տարեկան աճ)	6.1 Տնտեսության առանձին ճյուղերում աշխատանքի արտադրողականության և մեկ աշխատողի կողմից ստեղծվող արդյունքի գնահատման և կիրառման կարողությունների զարգացում	Վարչական վիճակագրական բազա, գնահատման և տնտեսական քաղաքականության մեջ կիրառման մոդել	Գնահատականների և դրանց հիման վրա իրականացված քաղաքականության արդյունքների պարբերաբար հրապարակումներ				ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Տարածքային անհամաչափ զարգացման համահարթեցումը							
7. Գյուճարի քաղաքը, պահպանելով ավանդական մշակութային նկարագիրը, վերածել ժամանակակից գիտելիքային և նորամուծական ենթակառուցվածքներ ունեցող կենտրոնի	7.1 Գյուճարու տեխնոպարկի գործունեության իրականացման պետական աջակցության 2008 թվականի ծրագրի մշակում և իրականացում	Ծրագրի ընդունում	Ծրագրի ներդրում	Գյուճարին, որպես ժամանակակից գիտելիքային և նորամուծական ենթակառուցվածքներ ունեցող կենտրոն			ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
8. Աղքատության նվազեցում և մարզերի տնտեսական զարգացման անհամասնությունների մեղմում	8.1 Աջակցություն «Հայաստան համահայկական հիմնադրամ»-ի կողմից իրականացվող «Գյուղական ծարգացման ծրագրին»	Աջակցության հաստատված ձևաչափ	Ըստ ձևաչափի				ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
9. Տարածքային զարգացման անհամաչափությունների վերացումը դիտարկվելու է գյուղատնտեսության արդյունաբերականացման և զբոսաշրջության զարգացման մեկ ընդհանուր արժեքային համակարգում	9.1 Հայաստանի, որպես զբոսաշրջության համար բարենպաստ և զրավիչ երկրի, նկարագրի ձևավորման և միջազգային շուկայում ամրապնդման միջոցով զբոսաշրջության զարգացում, զբոսաշրջային արդյունքի մրցունակության բարձրացում և Հայաստանը, որպես կազմակերպված հանգստի գոտի կայացնելը	«Հայաստանը կազմակերպված հանգստի կենտրոն» համազգային նախագծի մշակում	Ըստ համազգային նախագծի. ներգնա զբոսաշրջային այցելությունների քանակի աճ մինչև 1000000, ներգնա զբոսաշրջությունից ստացված համախառն եկամուտի աճ մինչև 1.6 մլրդ դոլար մրցունակության համաքվով դասակարգված 124 երկրների շարքում Հայաստանի ընդգրկում առնվազն 60-յակում				ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
10. Կառավարության քաղաքականությունը զբաղվածության, աշխատանքի արտադրողականության և եկամուտների ոլորտում ուղղված է լինելու զբաղվածության ակտիվ քաղաքականության իրականացմանը սոցիալական գործընկերության զարգացմանը, Աշխատանքի առողջ և անվտանգ պայմանների ապահովմանը	10.1. Չբաղվածության ակտիվ քաղաքականության իրականացում	Բնակչության լրիվ և արդյունավետ զբաղվածության ապահովման համար պայմանների ստեղծում, աշխատուժի ներքին և արտաքին տեղաշարժի միասնական կարգավորում, աշխատաշուկայի ժամանակին սերնդափոխություն, շարունակական մասնագիտական կրթության և ուսուցման համակարգի ներդրում, քաղաքացիների և գործատուների համար առավել զրավիչ և թափանցիկ զբաղվածության պետական ծառայություններ					

1	2	3	4	5	6	7	8
	10.2. Զբաղվածության ոլորտի զարգացման ռազմավարական ծրագրի մշակում և իրագործում (Աշխատանքի և սոցիալական պաշտպանության համակարգի կայուն զարգացման ռազմավարության շրջանակներում)	Նպատակների սահմանված շրջանակ և թիրախներ	Չաստատված ծրագիր	Ըստ ծրագրի			ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն
	10.3. Մասնագիտական կողմնորոշման համակարգի ներդրում	Ուսումնասիրություն, գնահատում և մասնագիտական կողմնորոշման փորձնական մեկ կենտրոնի առկայություն	Մշակված և ներդրված չափորոշիչներ	մասնագիտական կողմնորոշման կենտրոնների առկայություն մարզերում	մասնագիտական կողմնորոշման ուղղությամբ բնակչությանը մատուցվող ծառայությունների մատչելիություն, արդյունավետության աճ	Կատարելագործված համակարգ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն
	10.4. Աշխատաշուկայի և կրթական համակարգի կապի ապահովում	Ուսումնասիրություն, իրավիճակի գնահատական	Աշխատաշուկայի և կրթական համակարգի միջև հստակ կապ ապահովող մեխանիզմներ և փորձարկում	փոխադարձ կապի առկայություն			ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն
	10.5. Գործազուրկների կրթության որակի գնահատման չափորոշիչների ներդրում և մասնագիտական վերապատրաստումների ծավալների մեծացում	Ուսումնասիրություն, վերլուծություն	որակի միասնական չափորոշիչների փորձարկում, գնահատում և ներդրում	իրականացվող ծրագրերի արդյունավետության բարձրացում			ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն
	10.6. Աշխատաշուկայի վիճակի կանխատեսման գործառնության կատարելագործում և զբաղվածության պետական ծրագրերի արդյունքների գնահատման չափորոշիչների ներդրում	Միջազգային փորձի ուսումնասիրություն, նոր մեխանիզմների մշակում և փորձարկում	ծրագրերի արդյունքների գնահատման չափորոշիչների մշակում և ներդրում	գնահատում և շարունակական զարգացում	իրականացվող ծրագրերի արդյունավետության բարձրացում		ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն
	10.7. Զբաղվածության ծառայությունների էլեկտրոնային համակարգի ներդրում	ինտերնետային կայքի ստեղծում, ներդրում	տարածքային կենտրոնների տեխնիկական հագեցվածության ապահովում, ծրագրի փորձարկում և գնահատում	շահառուներին ծրագրից օգտվելու հնարավորության և մատչելիության ապահովում			ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն
	10.8. Աշխատանքի առողջ և անվտանգ պայմանների ապահովում, սոցիալական գործընկերության զարգացում						
	10.9. Աշխատանքի առողջ և անվտանգ պայմանները սահմանող նորմատիվներ	Միջազգային փորձի ուսումնասիրություն	1 հաստատված նորմատիվ	2 հաստատված նորմատիվ	2 հաստատված նորմատիվ	2 հաստատված նորմատիվ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն
	10.10. Կոլեկտիվ պայմանագրի կնքման նպատակով եռակողմ բանակցությունների վարում	կնքված հանրապետական պայմանագիր	սոցիալական գործընկերների համագործակցություն՝ ըստ կնքված պայմանագրի				ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

4.3.2. Գործարար և Գերդրումային միջավայր							
1. Գործարար միջավայրը բնութագրող ցուցանիշների նպատակային արժեքների սահմանում	1.1 Հայաստանի գործարար և Գերդրումային միջավայրի «Գերազանցության կենտրոն» համազգային ծրագրի մշակում և իրականացում	Ընդունված հայեցակարգ	Ներդրումների տարեկան ծավալի 10% աճ, համագործակցության աշխարհագրության ընդլայնում և ազատ մրցակցության ապահովում. Հայաստանի դիրքավորում ամենամրցունակ երկրների լավագույն 10 տոկոսի շարքում (մասնավորապես՝ Յանախարային Բանկի կողմից իրականացվող «Գործարարությանը զբաղվելը» վարկանիշային դասակարգմամբ)			ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն,	
2. Գործարար-էթիկայի կանոնների և ստանդարտների ներդրմանն ուղղված քաղաքականության իրականացում	2.1 Միջազգային չափանիշներին համապատասխան համապատասխան գնահատման համակարգի ձևավորում՝ ապրանքների սերտիֆիկացման ընթացակարգերի պարզեցմամբ	Միջազգային լավագույն փորձի հիման վրա հաստատված հայեցակարգ և գործողությունների ծրագիր	Ըստ գործողությունների ծրագրի	Արդյունքների գնահատական, անհրաժեշտության դեպքում վերանայված հայեցակարգ և գործողությունների ծրագիր	Էլեկտրոնայնացված համակարգ	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	
	2.2 Ստանդարտացման համակարգի համապատասխանեցում միջազգային չափանիշներին, միջազգային ԻՍՕ և Եվրոպական ԵՆ ստանդարտների ուղղակի կիրառում ՀՀ-ում	Հաստատված հայեցակարգ և գործողությունների ծրագիր	Ըստ գործողությունների ծրագրի			Արդյունքների գնահատական, անհրաժեշտության դեպքում վերանայված հայեցակարգ և գործողությունների ծրագիր	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
3. Ներքին խնայողությունների ձևավորում և ՀՆԱ նկատմամբ ներդրումների պահպանում 27-30% սահմաններում	3.1 Ենթակառուցվածքների արդիականացմանը և միջազգային չափանիշներին համապատասխանեցմանն ուղղված պետություն-մասնավոր հատված գործընկերության ընդլայնում	Պետություն-մասնավոր հատված համագործակցության հայեցակարգ	Հայեցակարգից բխող օրենսդրական փաթեթ	Մասնավոր կապիտալի ներգրավման կոնկրետ ներդրումային ծրագրեր			ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
4. ԱՄԽ, ԶՀԳ, ԶԶԳ ԳԱԽ գործունեության արդյունավետության բարձրացում	4.1 Համապատասխան կառույցների հետ աշխատանքների ակտիվացում և գործունեության աջակցություն	Երկրի, որպես բարենպաստ գործարար միջավայր և զբոսաշրջային նկարագրի զովագրում արտաքին աշխարհում, Հայաստանի համեմատական և մրցակցային առավելությունների գնահատական,					ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
5. Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտի ոլորտների բարեփոխումներ	5.1. Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների, ինչպես նաև աուդիտի միջազգային ստանդարտների ընդունում և այդ ոլորտները կարգավորող օրենսդրության համապատասխանեցում միջազգային չափանիշներին	Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների փաթեթի թարգմանություն և մշակման աշխատանքների կազմակերպում	Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների փաթեթի ընդունում և հաշվապահական հաշվառման ոլորտը կարգավորող օրենսդրության համապատասխանեցում միջազգային չափանիշներին, աուդիտի միջազգային ստանդարտների թարգմանում և մշակման աշխատանքների կազմակերպում	Աուդիտի միջազգային ստանդարտների ընդունում և աուդիտի ոլորտը կարգավորող օրենսդրության համապատասխանեցում միջազգային չափանիշներին, ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների հիման վրա փոքր և միջին կազմակերպությունների համար նախատեսված հաշվապահական հաշվառման վարման ստանդարտների թարգմանում, մշակում և ընդունում	Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների, ինչպես նաև աուդիտի միջազգային ստանդարտների թարգմանում, մշակում և ընդունում, այդ ոլորտները կարգավորող օրենսդրության համապատասխանեցում միջազգային չափանիշներին	Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների, ինչպես նաև աուդիտի միջազգային ստանդարտների թարգմանում, մշակում և ընդունում, այդ ոլորտները կարգավորող օրենսդրության համապատասխանեցում միջազգային չափանիշներին	ՀՀ ֆինանսների նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

4.3.3. Ֆինանսական միջնորդությունը							
1. Կառավարությունը ձեռնարկում է լինելու վարկային բյուրոների օրենսդրական կարգավորմանը	1.1 Կարկային բյուրոների գործունեությունը կարգավորող օրենքների ընդունումից հետո վարկային բյուրոների գործունեության ենթաօրենսդրական կարգավորում		Վարկային բյուրոների գործունեությունը կարգավորող ՀՀ օրենքների ընդունումից բխող վարկային բյուրոյի գործունեությանը վերաբերող ենթաօրենսդրական ակտերի ընդունում, վարկային պատմությունների ձևավորում և օգտագործում, սկորինգային համակարգի ներդրում	վարկային բյուրոների գործունեության միջոցով բնակչությանը վարկային միջոցների հասանելիության մեծացում, վարկային պատմությունների ձևավորում և վարկային պատմությունների լայնատարած օգտագործում, սկորինգային համակարգի գարգացում, վարկային բյուրոների կողմից մատուցվող ծառայությունների ընդլայնում, սպառողների շահերի պաշտպանություն	վարկային բյուրոների գործունեության միջոցով բնակչությանը վարկային միջոցների հասանելիության մեծացում, վարկային պատմությունների ձևավորում և վարկային պատմությունների լայնատարած օգտագործում, սկորինգային համակարգի գարգացում, վարկային բյուրոների կողմից մատուցվող ծառայությունների ընդլայնում, սպառողների շահերի պաշտպանություն	վարկային բյուրոների գործունեության միջոցով բնակչությանը վարկային միջոցների հասանելիության մեծացում, վարկային պատմությունների ձևավորում և վարկային պատմությունների լայնատարած օգտագործում, սկորինգային համակարգի գարգացում, վարկային բյուրոների կողմից մատուցվող ծառայությունների ընդլայնում, սպառողների շահերի պաշտպանություն	ՀՀ կենտրոնական բանկ
2. Կառավարությունը ձեռնարկում է լինելու ֆինանսական կազմակերպությունների սնանկացման Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համահունչ վերանշակմանը	2.1 Ֆինանսական կազմակերպությունների սնանկության վերաբերյալ օրենսդրության համապատասխանեցում եվրամիության օրենսդրությանը		Ֆինանսական կազմակերպությունների սնանկության մասին օրենսդրության փոփոխությունների վերաբերյալ ՀՀ օրենքների նախագծերի ներկայացում	Օրենքների ընդունումից հետո եվրոմիության համապատասխան ֆինանսական կազմակերպությունների սնանկության գործընթացների իրականացում, ֆինանսական համակարգի արդյունավետության մեծացում	Եվրոմիության օրենսդրությանը համապատասխան ֆինանսական կազմակերպությունների սնանկության գործընթացների իրականացում, ֆինանսական համակարգի արդյունավետության մեծացում	Եվրոմիության օրենսդրությանը համապատասխան ֆինանսական կազմակերպությունների սնանկության գործընթացների իրականացում, ֆինանսական համակարգի արդյունավետության մեծացում	ՀՀ կենտրոնական բանկ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
3. Կառավարությունը ձեռնարկում է լինելու ավանդների երաշխավորման հիմնադրամի օրենսդրությանը համահունչ վերանշակմանը	3.1 Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամի գործունեության վերաբերյալ օրենսդրությանը եվրամիության օրենսդրությանը համապատասխանեցում		Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի գործունեությունը կարգավորող օրենքների փոփոխությունների վերաբերյալ նախագծերի ներկայացում	Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի գործունեության ապահովում եվրոմիության օրենսդրությանը համապատասխան	Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի գործունեության ապահովում եվրոմիության օրենսդրությանը համապատասխան	Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի գործունեության ապահովում եվրոմիության օրենսդրությանը համապատասխան	ՀՀ կենտրոնական բանկ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
4. Կառավարությունը ձեռնամուխ է լինելու ֆինանսական ծառայությունների ոլորտում սպառողների շահերի պաշտպանության համալիր միջոցառումների իրականացում, այդ թվում՝ ֆինանսական ոլորտի հաշտարարի գրասենյակի ստեղծում	4.1 Ֆինանսական ծառայությունների ոլորտում սպառողների շահերի պաշտպանության համալիր միջոցառումների իրականացում, այդ թվում՝ ֆինանսական ոլորտի հաշտարարի գրասենյակի ստեղծում		Ֆինանսական ոլորտում սպառողների շահերի պաշտպանության վերաբերյալ օրենքից բխող ենթաօրենսդրական ակտերի մշակում, Ֆինանսական ոլորտի հաշտարարի գրասենյակի ստեղծում	Ֆինանսական ոլորտում սպառողների շահերի պաշտպանություն	Ֆինանսական ոլորտում սպառողների շահերի պաշտպանություն	Ֆինանսական ոլորտում սպառողների շահերի պաշտպանություն	ՀՀ կենտրոնական բանկ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն ՀՀ ֆինանսների նախարարություն
5. Կառավարությունը ձեռնամուխ է լինելու ապահովագրական ոլորտի զարգացման համար ամենտեսակի տեղեկատվական բազաների ստեղծմանն ու դրանց ստեղծմանն աջակցելուն	5.1 Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրության ներդրում, ապահովագրական բյուրոյի ստեղծում	«Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ներկայացում	«Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին» ՀՀ օրենքից բխող ենթաօրենսդրական ակտերի ընդունում	Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության համակարգի համար համապատասխան ենթակառուցվածքների ստեղծում	Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության իրականացում		ՀՀ կենտրոնական բանկ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն ՀՀ ֆինանսների նախարարություն
6. Կառավարությունը ձեռնամուխ է լինելու անվանիս ֆինանսական գործադրման խրախուսմանը	6.1 Կանխիկ դրամաշրջանառության կրճատմանն ուղղված ենթաօրենսդրական ակտերի մշակում		«Կանխիկ գործառնությունների սահմանափակման մասին» ՀՀ օրենքի ընդունումից հետո օրենքից բխող ենթաօրենսդրական ակտերի ընդունում	Կանխիկ դրամաշրջանառության նվազում («Կանխիկ գործառնությունների սահմանափակման մասին» ՀՀ օրենքի, այլ օրենքների, դրանց հիման վրա ընդունված իրավական ակտերի դրույթների համաձայն)	Կանխիկ դրամաշրջանառության նվազում («Կանխիկ գործառնությունների սահմանափակման մասին» ՀՀ օրենքի, այլ օրենքների, դրանց հիման վրա ընդունված իրավական ակտերի դրույթների համաձայն)	Կանխիկ դրամաշրջանառության նվազում («Կանխիկ գործառնությունների սահմանափակման մասին» ՀՀ օրենքի, այլ օրենքների, դրանց հիման վրա ընդունված իրավական ակտերի դրույթների համաձայն)	ՀՀ կենտրոնական բանկ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն ՀՀ ֆինանսների նախարարություն ՀՀ կառավարությանն առընթեր հարկային պետական ծառայություն
7. Կառավարությունը ձեռնամուխ է լինելու՝ 1) Հայաստանի Հանրապետությունում հիփոթեքային երկրորդային շուկայի զարգացմանը և հիփոթեքային երկրորդային շուկայի օպերատորի ստեղծմանն ու դրա կողմից թողարկված արժեթղթերի բորսայական շրջանառությանը,	7.1 ՀՀ-ում հիփոթեքային երկրորդային շուկայի օպերատորի (Հիփոթեքային հիմնադրամի) գործունեության համար իրավական դաշտի ստեղծում	ՀՀ-ում հիփոթեքային երկրորդային շուկայի օպերատորի (Հիփոթեքային հիմնադրամի) գործունեության վերաբերյալ հայեցակարգի ընդունում	ՀՀ-ում հիփոթեքային երկրորդային շուկայի օպերատորի (Հիփոթեքային հիմնադրամի) գործունեությունը կարգավորող օրենքների նախագծերի ներկայացում, որոնց ընդունումից հետո հիփոթեքային հիմնադրամի ստեղծում	Հիփոթեքային շուկայի ակտիվացում խրախուսելով երկարաժամկետ ակտիվ փողերի ներգրավում	Հիփոթեքային շուկայի ակտիվացում խրախուսելով երկարաժամկետ ակտիվ փողերի ներգրավում	Հիփոթեքային շուկայի ակտիվացում խրախուսելով երկարաժամկետ ակտիվ փողերի ներգրավում	ՀՀ կենտրոնական բանկ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն ՀՀ ֆինանսների նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
<p>8. Կառավարությունն իսթանուլ է նաև արժեթղթերի շուկայի աշխուժացումը: Այս առումով կառավարությունը կարևորում է Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական համակարգի գործունեությունը կարգավորող օրենսդրության առավելագույն համապատասխանեցումը եվրամիության օրենսդրությանը, այդ թվում՝ կարգավորելով ներդրումային հիմնադրամների գործունեությունը Հայաստանում և ապահովելով համապատասխան պայմաններ միջազգային բորսայական գործունեության համար</p>	<p>8.1 «Ներդրումային հիմնադրամների գործունեության կարգավորում»</p>		<p>«Ներդրումային հիմնադրամների մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ներկայացում</p>	<p>«Ներդրումային հիմնադրամների մասին» ՀՀ օրենքից բխող ենթաօրենսդրական ակտերի ընդունում</p>	<p>Ներդրումային հիմնադրամների ձևավորման միջոցով փոքր խնայողությունների ներգրավում ֆոնդային շուկա</p>	<p>Ներդրումային հիմնադրամների ձևավորման միջոցով փոքր խնայողությունների ներգրավում ֆոնդային շուկա</p>	<p>ՀՀ կենտրոնական բանկ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն ՀՀ ֆինանսների նախարարություն</p>
	<p>8.2 Բաժնետիրական ընկերությունների մասին ՀՀ օրենսդրության փոփոխությունների վերաբերյալ նախագծերի ներկայացում</p>		<p>Դրա համար կորպորատիվ կառավարման լավագույն սկզբունքների ներդրման համար բաժնետիրական ընկերությունների գործունեությունը կարգավորող օրենքների նախագծերի մշակման հայեցակարգի ներկայացում</p>	<p>Կորպորատիվ կառավարման լավագույն սկզբունքների ներդրման համար բաժնետիրական ընկերությունների գործունեությունը կարգավորող օրենքների նախագծերի մշակում և ներկայացման</p>	<p>բաժնետիրական ընկերությունների գործունեությունը կարգավորող օրենքներից բխող ենթաօրենսդրական ակտերի մշակում</p>	<p>ներդրողների շահերի պաշտպանության բարձրացում և ֆոնդային բորսայում ցուցակված ընկերությունների քանակի մեծացում,</p>	<p>ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն ՀՀ կենտրոնական բանկ</p>
	<p>8.3 NASDAQ OMX-ի հետ համատեղ գործողությունների իրականացման շրջանակում NASDAQ OMX-ի հետ կնքված պայմանագրերի շրջանակներում ստեղծված աշխատանքային խմբի առաջարկությունների (եզրակացության) հիման վրա «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքում և «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխությունների նախագծերի ներկայացում</p>		<p>մշակած օրենքների փոփոխությունների արդյունքում ֆինանսական խորհրդատվության մատուցումը կազատվի ԱԱՀ-ից և ֆոնդային բորսայում ցուցակված դեպքում շահութահարկի գծով որոշակի հարկային արտոնություններ կսահմանվեն</p>	<p>Ֆոնդային շուկային կապիտալացման բարձրացում</p>	<p>Ֆոնդային շուկայի կապիտալացման բարձրացում</p>	<p>Ֆոնդային շուկայի կապիտալացման բարձրացում</p>	<p>ՀՀ ֆինանսների նախարարություն ՀՀ ֆինանսների նախարարություն ՀՀ կենտրոնական բանկ ՀՀ կառավարությանն առընթեր հարկային պետական ծառայություն</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
	8.4 NASDAQ OMX-ի հետ համատեղ գործողությունների իրականացման շրջանակում «Ֆոնդային բորսաներում նոր բաժնետոմսերի տեղաբաշխման միջոցով պետական գույքի մասնավորեցման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության 1998 թվականի հունիսի 2-ի թիվ 416 որոշման վերանայում այն համապատասխանեցնելով գործող օրենսդրությանը	ՀՀ կառավարության որոշման համապատասխանեցում գործող օրենսդրության պահանջներին	Մասնավորեցման թափանցիկության ավելացում և ֆոնդային շուկայի կապիտալացման ավելացում	Մասնավորեցման թափանցիկության ավելացում և ֆոնդային շուկայի կապիտալացման ավելացում	Մասնավորեցման թափանցիկության ավելացում և ֆոնդային շուկայի կապիտալացման ավելացում	Մասնավորեցման թափանցիկության ավելացում	ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն, ՀՀ ֆինանսների նախարարություն, ՀՀ կենտրոնական բանկ
	8.5 Պետական գույքի մասնավորեցումները ֆոնդային բորսայի միջոցով իրականացնելու վերաբերյալ ՀՀ կառավարության որոշումների ընդունում (ՀՀ կառավարության կողմից չափանիշների սահմանում, որոնց առկայության պարագայում պետական գույքի մասնավորեցումը կիրականացվի ֆոնդային բորսայի միջոցով: Այդ չափանիշները սահմանելիս պետք է հաշվի առնել OMX-ի «Կապիտալի շուկայի հետազոտություն և նախագծային ուսումնասիրություն» փաստաթղթում նշված սկզբունքներին համապատասխան	Նոր մասնավորեցումները կիրականացվեն ֆոնդային բորսայի միջոցով՝ ապահովելով սեփականության տեղաբաշխում հնարավորինս լայն անձանց շրջանակում՝ OMX-ի «Կապիտալի շուկայի հետազոտություն և նախագծային ուսումնասիրություն» փաստաթղթում նշված սկզբունքներին համապատասխան	Նոր մասնավորեցումները կիրականացվեն ֆոնդային բորսայի միջոցով՝ ապահովելով սեփականության տեղաբաշխում հնարավորինս լայն անձանց շրջանակում՝ OMX-ի «Կապիտալի շուկայի հետազոտություն և նախագծային ուսումնասիրություն» փաստաթղթում նշված սկզբունքներին համապատասխան	Նոր մասնավորեցումները կիրականացվեն ֆոնդային բորսայի միջոցով՝ ապահովելով սեփականության տեղաբաշխում հնարավորինս լայն անձանց շրջանակում՝ OMX-ի «Կապիտալի շուկայի հետազոտություն և նախագծային ուսումնասիրություն» փաստաթղթում նշված սկզբունքներին համապատասխան	Նոր մասնավորեցումները կիրականացվեն ֆոնդային բորսայի միջոցով՝ ապահովելով սեփականության տեղաբաշխում հնարավորինս լայն անձանց շրջանակում՝ OMX-ի «Կապիտալի շուկայի հետազոտություն և նախագծային ուսումնասիրություն» փաստաթղթում նշված սկզբունքներին համապատասխան	Նոր մասնավորեցումները կիրականացվեն ֆոնդային բորսայի միջոցով՝ ապահովելով սեփականության տեղաբաշխում հնարավորինս լայն անձանց շրջանակում՝ OMX-ի «Կապիտալի շուկայի հետազոտություն և նախագծային ուսումնասիրություն» փաստաթղթում նշված սկզբունքներին համապատասխան	ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն, ՀՀ ֆինանսների նախարարություն ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն, ՀՀ կենտրոնական բանկ
9. Եականորեն ակտիվացնել փոքր և միջին ձեռնարկությունների հիմնարկային աշխատանքները՝ ֆինանսական ռեսուրսները առավել մատչելի դարձնելու նպատակով	9.1 Հայաստանը տարածաշրջանում ֆինանսական կենտրոն դարձնելու համագծային նախագծի ներքո Ֆինանսական համակարգի ընդլայնմանն աջակցություն, փոքր և միջին ձեռնարկատիրության սուբյեկտների համար ֆինանսական ռեսուրսների մատչելիության ապահովում	Վարկեր ստանալու ունակությունները զարգացնելու նպատակով գործարարներին աջակցության նկարագրված մեխանիզմներ	Ներդրված մեխանիզմներ				ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն ՀՀ կենտրոնական բանկ
10. Հիփոթեքային շուկայի զարգացում	10.1 Նորաստեղծ ընտանիքների համար հիփոթեքային և ավտոմեքենայի վարկավորման մատչելիության ու հասանելիության բարձրացում	Միջոցառումների իրականացմանն ուղղված հայեցակարգի մշակում	Հայեցակարգից բխող միջոցառումների ծրագրի իրականացում				ՀՀ ֆինանսների նախարարություն ՀՀ կենտրոնական բանկ
4.3.4. Բյուջետային համակարգը							
1. Պետական գնումների համակարգի և հատկապես էլեկտրոնային գնումների համակարգի կիրառման ընդլայնմանն ու գործընթացի թափանցիկության ապահովում	1.1 ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված «Էլեկտրոնային գնումների համակարգի ներդրման ռազմավարության» իրականացում	Էլեկտրոնային գնումների փորձարկում և շահագործման ապահովում	Էլ. մրցույթների համակարգի փորձարկում և շահագործման ապահովում	Էլ. ձեռքբերումների համակարգի փորձարկում և շահագործման ապահովում	Էլ. գնումների համակարգի ամբողջական շահագործման ապահովում	Համակարգի գործունեության արտոթիվում և կատարելագործման ծրագրի առկայության ապահովում	ՀՀ ֆինանսների նախարարություն
		Էլեկտրոնային գնումների համակարգի մշակում	Էլ. մրցույթների համակարգի փորձարկում և շահագործման ապահովում	Էլ. ձեռքբերումների համակարգի փորձարկում և շահագործման ապահովում	Էլ. գնումների համակարգի ամբողջական շահագործման ապահովում		

1	2	3	4	5	6	7	8
2. Գանձապետական համակարգի կատարելագործում	2.1. ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված «ՀՀ հանրային հատվածի հաշվապահական հաշվառման և գանձապետական համակարգի երկրորդ սերնդի բարեփոխումների» ծրագրի իրականացում, այդ թվում՝						ՀՀ ֆինանսների նախարարություն
	2.2. Միջազգային ստանդարտների հիման վրա Հայաստանի Հանրապետության հանրային հատվածում հաշվապահական հաշվառման միասնական ստանդարտների (ՀՀՀՀՄ) կիրառում	Միջազգային ստանդարտների հիման վրա ՀՀՀՀՄ-ների և դրանց կիրառման ձեռնարկների մշակում	1. ՀՀՀՀՄ-ների ներդրման փորձնական ծրագրի իրականացում, 2. Հաշվապահների վերապատրաստում	1. ՀՀՀՀՄ-ների ներդրման համար անհրաժեշտ իրավական դաշտի ձևավորում, 2. Հաշվապահների վերապատրաստում և որակավորման երաշխավորման համակարգի ներդրում	ՀՀՀՀՄ-ների ներդրում	Համակարգի գործունեության ախտորոշում և կատարելագործման ծրագրի առկայություն	ՀՀ ֆինանսների նախարարություն
	2.3. Հանրային ֆինանսների կառավարման միասնական տեղեկատվական համակարգի (ՀՖԿՏՀ) կիրառում	ՀՖԿՏՀ համակարգի մշակում, փորձարկում և ամբողջական շահագործման ապահովում				Համակարգի գործունեության ախտորոշում և կատարելագործման ծրագրի առկայություն	ՀՀ ֆինանսների նախարարություն
		ՀՖԿՏՀ նախագծի մշակում	ՀՖԿՏՀ մշակում, փորձարկում և օգտագործողների ուսուցում	ՀՖԿՏՀ ներդրում և ամբողջական շահագործման ապահովում			
3. Բյուջետային գործընթացների թափանցիկության և բյուջեի կատարման ընթացքի նկատմամբ վերահսկողության արդյունավետության բարձրացում	3.1 Ներքին աուդիտի (ՆԱ) համակարգի զարգացման ռազմավարության իրականացում միջազգային լավագույն փորձի համապատասխան	«Ներքին աուդիտի մասին» ՀՀ օրենքի և Հանրային հատվածի ՆԱ ստանդարտների ու դրանց կիրառման ձեռնարկների հաստատում	1. ՆԱ ստանդարտների ներդրման փորձնական ծրագրի իրականացում 2. Ներքին աուդիտորների վերապատրաստում	1. ՆԱ համակարգի ներդրում, 2. Ներքին աուդիտորների վերապատրաստում և որակավորման երաշխավորման համակարգի ներդրում	Համակարգի գործունեության ախտորոշում և կատարելագործման ծրագրի առկայություն		ՀՀ ֆինանսների նախարարություն
4. Պետական ծախսերի կառավարման արդյունավետության բարձրացնելու նպատակով ծրագրային բյուջետավորման ներդրման ուղղությամբ իրականացվող բարեփոխումների շարունակում և դրանց ընդգրկվածության ընդլայնում	4.1. Հայաստանի Հանրապետությունում պետական ծախսերի ծրագրավորման գործընթացի բարեփոխումների զարգացման հայեցակարգային ուղղությունների սահմանում:	Հայաստանի Հանրապետությունում պետական ծախսերի ծրագրավորման գործընթացի բարեփոխումների զարգացման հայեցակարգային ուղղությունները սահմանող փաստաթղթի առկայություն					ՀՀ ֆինանսների նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	4.2. Ծրագրային բյուջետավորման բարեփոխումների գործընթացում պետական կառավարման մարմինների ընդգրկման շրջանակի ընդլայնում	ՀՀ 2009 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսվող բյուջետային ծախսերի ընդհանուր ծավալում այդ գործընթացում ընդգրկված մարմինների գծով նախագծվող ծախսերի հանրագումարի տեսակարար կշիռը կզերազանցի 50%-ը:	ՀՀ 2010 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսվող բյուջետային ծախսերի ընդհանուր ծավալում այդ գործընթացում ընդգրկված մարմինների գծով նախագծվող ծախսերի հանրագումարի տեսակարար կշիռը կզերազանցի 75%-ը:	ՀՀ 2011 թվականի բյուջետային գործընթացի շրջանակներում բոլոր պետական կառավարման մարմինների ընդգրկում ծրագրային բյուջետավորման բարեփոխումների գործընթացում:			ՀՀ ֆինանսների նախարարություն
	4.3. Ծախսային ծրագրերի՝ ծրագրային բյուջետավորման պահանջներին համապատասխանող ձևաչափով սահմանում:		ՀՀ 2010թ. պետական բյուջեի մասին ՀՀ օրենքով հին (ծրագրային բյուջետավորման ձևաչափին չհամապատասխանող) ձևաչափով նախատեսված ծախսային ծրագրերը ծրագրային բյուջետավորման պահանջներին համապատասխանող ձևաչափով սահմանող ՀՀ կառավարության որոշման առկայություն:	Ծրագրային բյուջետավորման պահանջներին համապատասխանող ձևաչափով մշակված ՀՀ 2011թ. պետական բյուջեի նախագծի առկայություն:	ՀՀ 2011թ. պետական բյուջեի նախագծի մշակման գործընթացում ծրագրային բյուջետավորման պահանջներին համապատասխանող ձևաչափի կիրարկման փորձը հաշվի առնելով մշակված ՀՀ 2012թ. պետական բյուջեի նախագծի առկայություն:	ՀՀ 2010-2012թթ. պետական բյուջեների նախագծի մշակման գործընթացում ծրագրային բյուջետավորման պահանջներին համապատասխանող ձևաչափի կիրարկման փորձը հաշվի առնելով մշակված ՀՀ 2013թ. պետական բյուջեի նախագծի առկայություն:	ՀՀ ֆինանսների նախարարություն
	4.4. Հայաստանի Հանրապետությունում ծրագրային բյուջետավորման ներդրման համար իրավական հիմքերի ստեղծման նպատակով իրավական ակտերի նախագծերի մշակում:		Հայաստանի Հանրապետությունում ծրագրային բյուջետավորման ներդրման համար իրավական հիմքերի ստեղծման նպատակով մշակված իրավական ակտերի նախագծերի առկայություն:				ՀՀ ֆինանսների նախարարություն
	4. 5. Ծախսային ծրագրերի կատարման հաշվետվության և մոնիտորինգի համակարգի ներդրում:				Պետական մարմիններին ծախսային ծրագրերի կատարման հաշվետվության կազմման, ներկայացման և մոնիտորինգի իրականացման մեթոդական ցուցումների առկայություն:		ՀՀ ֆինանսների նախարարություն
	4.6. Պետական բյուջեով նախատեսված ծախսային ծրագրերի կատարման ներքին աուդիտի իրականացման գործընթացի կազմակերպում՝ շեշտը դնելով ծրագրերի կատարման արդյունքների վրա:					Պետական բյուջեով նախատեսված ծախսային ծրագրերի կատարման ներքին աուդիտի իրականացման գործընթացի կազմակերպում շեշտը դնելով ծրագրերի կատարման արդյունքների վրա:	ՀՀ ֆինանսների նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

4.3.5. Հարկային և մաքսային համակարգերը

<p>1. Միասնական հարկային օրենսգրքի ներդրում</p>	<p>1.1. Միասնական հարկային օրենսգրքի հատուկ և անցումային մասերի, ինչպես նաև օրենսգրքի բաղկացուցիչ մաս կազմող հավելվածների նախագծերի մշակում</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի մասի նախագծի մշակում և քննարկում շահագրգիռ գերատեսչությունների ու գործարարների շրջանում</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի անցումային մասի նախագծի ու օրենսգրքի բաղկացուցիչ մաս կազմող հավելվածների նախագծերի մշակում և օրենսգրքի հատուկ մասի նախագծի հետ միասին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության քննարկմանը ներկայացում</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի ներդրում</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետությունում հարկային քաղաքականության միասնականության ապահովում, Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրության համախմբում, հարկային բեռի հավասարաչափ բաշխում, օրենսդրության ընդհանուր հասկացությունների հստակեցում և մեկ միասնական օրենսդրական ակտում սահմանում, տարբեր հարկատեսակների միջև փոխկապակցվածության ապահովում, հարկային վարչարարության կատարելագործում, ներկայումս գործող հարկային օրենսդրությունից միասնական հարկային օրենսգրքի անցման համար անհրաժեշտ նախադրյալների և անցումային դրույթների ապահովում</p>		<p>ՀՀ ֆինանսների նախարարություն</p>
<p>2. Անշարժ գույքի միասնական գնահատման և հարկման համակարգի ներդրում</p>	<p>2.1. «Անշարժ գույքի միասնական հարկի մասին» ՀՀ օրենքի և դրա հետ կապված այլ օրենքներում փոփոխություններ կատարելու նախագծերի մշակում</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետությունում անշարժ գույքի միասնական հարկի ներդրում, դրա հաշվարկման և վճարման, գույքահարկից և հողի հարկից նոր հարկատեսակի անցման հարցերի կարգավորում, հողամասերի և դրանց վրա կառուցված շենքերի և շինությունների՝ որպես միասնական հարկման օբյեկտի սահմանում, միասնական հարկի սահմանում</p>	<p>Գույքահարկի և հողի հարկի վճարման հաճախակցության և ներկայացվող հարկային հաշվետվությունների քանակի նվազում, հողամասերի և դրանց վրա կառուցված շինությունների համար հարկման դրույքաչափերի միասնականացում, հարկման համակարգի արդյունավետության բարձրացում, հարկման արդարացիության ամրապնդում, վարչարարության զգալի պարզեցում</p>				<p>ՀՀ ֆինանսների նախարարություն</p>
<p>3. Արտաքին առևտրի խթանում մաքսային մարմինների կողմից մատուցվող ծառայությունների բարելավում, մաքսային գործի կատարելագործում</p>	<p>3.1. մաքսային ձևակերպումների գործընթացում մաքսային մարմինների կողմից լրացող փաստաթղթերի կրճատում</p>	<p>մաքսային ձևակերպումների կրճատում</p>					<p>ՀՀ ԿԸ ՄԴԿ</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
	3.2. մաքսային հսկողության համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի կրճատում		մաքսային ձևակերպումների ժամանակի կրճատում				ՀՀ ԿԱ ՄՊԿ
	3.3. ավտոմոբիլային և երկաթուղային տրանսպորտով մեկնող և ժամանող քաղաքացիների մաքսային ձևակերպումների պարզեցում	ՀՀ մաքսային սահմանով ավտոմոբիլային տրանսպորտով մեկնող և ժամանող ուղևորների մաքսային ձևակերպումների պարզեցում	ՀՀ մաքսային սահմանով երկաթուղային տրանսպորտով մեկնող և ժամանող ուղևորների մաքսային ձևակերպումների պարզեցում				ՀՀ ԿԱ ՄՊԿ
	3.4. միջազգային ճանապարհային փոխադրումների ՄՃՓ շրջանակներում իրականացվող բեռնափոխադրումների պարզեցված ընթացակարգի ներդրում	Միջազգային ճանապարհային փոխադրումների ՄՃՓ շրջանակներում իրականացվող բեռնափոխադրումների ժամանակ մեկ մաքսային մարմնից մյուս մաքսային մարմին բեռների տեղափոխման պարզեցում					
	3.5. Մեկ մաքսային մարմնից մյուս մաքսային մարմին մաքսային հսկողության ներքո գտնվող ապրանքների տեղափոխման համար, մաքսային փոխադրողի որպես լիցենզավորման գործունեության տեսակ իրականացնողի ներգրավում:		մեկ մաքսային մարմնից մյուս մաքսային մարմին ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների տեղափոխման ժամանակ մաքսային կանոնների խախտման ռիսկերի նվազեցում հսկողության մեխանիզմների կատարելագործում				
	3.6. Ընդլայնել ինքնահայտարարագրման համակարգը և մաքսային ձևակերպումների գործընթացում ներդնել մաքսային պահեստներից մաքսային բրոքերների կողմից էլեկտրոնային կապուղիներով մաքսային հայտարարագիր ներկայացնելը:			մաքսային ձևակերպումների ժամանակահատվածի կրճատում, փաստաթղթաշրջանառության նվազեցում: մաքսային տեսուչ-հայտարարատու շփումների կրճատում			
4. Մաքսային ոլորտի կառուցվածքային բարեփոխումներ	4.1. Մաքսային ծառայության կառուցվածքի փոփոխություններ մաքսային վարչարարությունն ուժեղացնելու նպատակով	ռիսկերի զննատման և վերլուծությունները կողողինացնող ստորաբաժանման ստեղծում			Մաքսային գործառույթներ և մաքսային վարչարարություն իրականացնող կառուցվածքային ստորաբաժանումների համապատասխանեցումը միջազգային չափանիշներին		ՀՀ ԿԱ ՄՊԿ
5. Մաքսային մարմինների տեխնիկական վերազինումը	5.1. Մաքսային հսկողության և մաքսային ձևակերպումների իրականացման նպատակով մաքսատների և մաքսային մարմինների շենքային պայմանների բարելավում և ժամանակակից տեխնիկական միջոցների ներդրում	Մեղրու մաքսային կետում բեռնարկղային հրապարակի ստեղծում, որի արդյունքում կարագացվի նշանակման մաքսային մարմին բեռների տեղափոխումը	Բեռնարկղային հրապարակների կառուցում Բավրայի և Բագրատաշենի մաքսային կետերում		Ժամանակակից հսկողական սարքավորումների ներդրում մաքսատներում և մաքսակետերում, որի արդյունքում կկրճատվի մաքսային հսկողության համար պահանջվող ժամանակը	մաքսատների և մաքսային կետերի, ինչպես նաև մաքսային պահեստների տեխնիկական վերազինման և շենքային պայմանների համապատասխանեցում միջազգային արդի չափանիշներին, որի արդյունքում մաքսային հսկողության և ձևակերպումների ժամանակահատվածը կհասցվի նվազագույնի	ՀՀ ԿԱ ՄՊԿ

1	2	3	4	5	6	7	8
6. Զարկային համակարգի գարգացում	6.1 Զարկային համակարգի կառուցվածքային բարեփոխումներ	Վերադաս հարկային մարմնի նոր կառուցվածքի հաստատում, հարկային տեսչությունների քանակի կրճատում մինչև 50 տոկոսով:	Զարկային ծառայողների աշխատանքի արտադրողականության բարձրացում 30 %-ով, հարկային ծառայության նորացված կառավարման գործառնությունների վրա հիմնված հորիզոնական համակարգ:	Կառուցվածքային գործառնությունների և կառուցվածքային արդյունավետության գնահատման չափորոշիչների սահմանում և պարբերաբար վերանայում:			ՀՀ ԿԱ հարկային պետական ծառայություն
	6.2 Զարկ վճարողների շահերի պաշտպանություն և ապաստարկման որակի բարձրացում		Զարկ վճարողների թվով 5 ապաստարկման կենտրոնների առկայություն և այդ կենտրոնների միջոցով ծառայությունների մատուցում:	Սպասարկման կենտրոնների կողմից մատուցվող ծառայություններից օգտվող հարկ վճարողների թվաքանակի ավելացում 15 տոկոսային կետով:	Սպասարկման կենտրոնների կողմից մատուցվող ծառայություններից օգտվող հարկ վճարողների թվաքանակի ավելացում 15 տոկոսային կետով:	Սպասարկման կենտրոնների կողմից ծառայությունների համատարած մատուցում:	ՀՀ ԿԱ հարկային պետական ծառայություն
	6.3 Զարկերի կամավոր վճարման (ինքնազանգահատման) համակարգի արմատավորում և աստիճանական անցում հարկային հաշվետվությունների էլեկտրոնային կամ փոստով ընդունման համակարգին	էլեկտրոնային տարբերակով կամ փոստով վերկայացվող հաշվետվությունների ընդունման ամբողջական համակարգի մշակում:	Հաշվետվությունները հարկային ծառայությանը միայն էլեկտրոնային կամ սովորական փոստով ներկայացման ամբողջական համակարգի ներդրում: Զարկ վճարողներին անհրաժեշտ հիշեցում-ծանուցումների մինչև 30 տոկոսի ներկայացում:	Հաշվետվությունների գերազանցապես (60 տոկոս) էլեկտրոնային տարբերակով կամ փոստով ներկայացում: Զարկ վճարողներին անհրաժեշտ հիշեցում-ծանուցումների մինչև 50 տոկոսի ներկայացում:	Հաշվետվությունների գերազանցապես (90 տոկոս) էլեկտրոնային տարբերակով կամ փոստով ներկայացում: Բոլոր հարկ վճարողներին անհրաժեշտ հիշեցում-ծանուցումների մինչև 50 տոկոսի ներկայացում:		ՀՀ ԿԱ հարկային պետական ծառայություն, ՀՀ էլեկտրոնային նախարարություն, ՀՀ Ֆինանսների նախարարություն
	6.4 Փոքր և միջին բիզնեսի համար հատուկ ռեժիմների սահմանում	Փոքր ձեռներեցների կողմից հարկային հաշվառման մեխանիզմների պարզեցում, հաշվետվությունների քանակի և պարբերականության էականորեն նվազեցում, փաստաթղթաշրջանառության հաշվառման հարցերի կանոնակարգում:	Փոքր ձեռներեցների մոտ իրականացվող հարկային ստուգումների կրճատում առնվազն 20 տոկոսային կետով՝ նախորդ տարվա նկատմամբ:	Փոքր ձեռներեցների մոտ իրականացվող հարկային ստուգումների կրճատում առնվազն 20 տոկոսային կետով՝ նախորդ տարվա նկատմամբ:	Փոքր ձեռներեցների մոտ իրականացվող հարկային ստուգումների կրճատում առնվազն 20 տոկոսային կետով՝ նախորդ տարվա նկատմամբ:	Բացառապես վերլուծությունների և ռիսկային չափանիշների վրա հիմնված արտազան ստուգումների իրականացում:	ՀՀ ԿԱ հարկային պետական ծառայություն
	6.5 Զարկային հսկողության արդյունավետության բարձրացում, հարկ վճարողի մոտ (արտազան) հարկային ստուգումների կրճատում ռիսկային չափանիշների հիման վրա ստուգման ենթակա հարկ վճարողների ընտրության համակարգի ներդրում	Համակարգի փորձնական ներդրում:	60 տոկոսից ավել ստուգման ենթակա հարկ վճարողների ընտրություն՝ ռիսկային չափանիշների հիման վրա ստուգման ենթակա հարկ վճարողների ընտրության համակարգի միջոցով:	80 տոկոսից ավել ստուգման ենթակա հարկ վճարողների ընտրություն՝ ռիսկային չափանիշների հիման վրա ստուգման ենթակա հարկ վճարողների ընտրության համակարգի միջոցով:	Ռիսկային չափանիշների հիման վրա ստուգման ենթակա հարկ վճարողների ընտրության համակարգի կիրառում:		ՀՀ ԿԱ հարկային պետական ծառայություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	6.6 Զարկային մարմնում տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման տեսակարար կշիռի բարձրացում	Կարիքների գնահատման հիման վրա ծրագրային ապահովման արդիականացում, ներդրված գլոբալ ցանց՝ հարկային տեսչությունների 50 տոկոսի ցանցին միացմամբ:	Զարկային մարմնի ավտոմատացված աշխատանքներ և մշակված ծրագրային ապահովումներ, հաշվետվությունների 50 տոկոսից ավելի ավտոմատացված մշակում: Ամբողջությամբ ներդրված գլոբալ ցանց:	Տեղեկատվական հոսքերի կառավարման նոր պահանջներից ելնելով համապատասխան ծրագրային ապահովվածություն, հարկ վճարողներից ստացված տեղեկատվության օգտագործման բարձր (80 տոկոս) արդյունավետություն:	Տեղեկատվության համակարգչային մշակում, հարկ վճարողներից ստացվող հաշվետվությունների 100 տոկոս ավտոմատացված մշակում:		ՀՀ ԿԱ հարկային պետական ծառայություն
4.3.6. Հեղինակային և գույքային իրավունքները							
1. Գյուտարարների և կազմակերպությունների համապատասխան իրավունքների պաշտպանվածություն	1.1 Մտավոր սեփականության հուսալի և արդյունավետ պաշտպանության համակարգի կատարելագործում	Հաստատված հայեցակարգ և գործողությունների ծրագիր	Ըստ գործողությունների ծրագրի				ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
	1.2 Մտավոր սեփականության գնահատման համակարգի ներդրում	Հաստատված գործողությունների ծրագիր	Մտավոր սեփականության խախտման դեպքերի բացահայտում և հետաքննության արդյունավետ կազմակերպում				ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
2. Գյուտարարներին ցուցաբերվող աջակցության ընդլայնում	2.1 Ձարգացած երկրների մտավոր սեփականության գրանցման կառույցների հասանելիության ապահովում	Հաստատված համագործակցության եզրեր	Կնքված միջազգային պայմանագրեր		Ըստ պայմանագրերի պարտավորությունների կատարում		ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
3. Կառավարությունը միջոցներ է ձեռնարկելու գույքային իրավունքների գրանցման գործընթացները միջազգային չափանիշներին համապատասխանեցնելու և անշարժ գույքի միասնական կադաստրի վարման համակարգի կառավարման արդյունավետության բարձրացման ուղղությամբ	3.1 Միջոցառումներ կապված անշարժ գույքի նկատմամբ գրանցված իրավունքների ու սահմանափակումների վերաբերյալ տեղեկատվության տրամադրման համակարգի կատարելագործման և մատուցվող ծառայությունների էլեկտրոնայնացման հետ	Էլեկտրոնային եղանակով անշարժ գույքի նկատմամբ գրանցված իրավունքների և սահմանափակումների վերաբերյալ տեղեկատվության տրամադրման մատուցում երևան քաղաքում, մատուցվող ծառայությունների որակի բարձրացում և տվյալների բազայից տեղեկատվության ստացման համար ծախսվող ժամանակի և գումարների կրճատում, անշարժ գույքի գույքային շրջանառության մատչելիության ապահովում, պետական պաշտոնյաների պաշտոնյաների հետ քաղաքացիների շփման նվազեցում	Էլեկտրոնային եղանակով անշարժ գույքի նկատմամբ գրանցված իրավունքների և սահմանափակումների վերաբերյալ տեղեկատվության տրամադրման ծառայությունների մատուցում Արարատի, Արմավիրի, Կոտայքի, Լոռվա և Շիրակի մարզերում, մատուցվող ծառայությունների որակի բարձրացում և տվյալների բազայից տեղեկատվության ստացման համար ծախսվող ժամանակի և գումարների կրճատում, անշարժ գույքի գույքային շրջանառության մատչելիության ապահովում, պետական պաշտոնյաների հետ քաղաքացիների շփման նվազեցում, հողի հարկի և գույքահարկի բազաների փոփոխությունների վերաբերյալ համայնքներին յուրաքանչյուր ամիս տեղեկատվության տրամադրում՝ էլեկտրոնային եղանակով	Էլեկտրոնային եղանակով անշարժ գույքի նկատմամբ գրանցված իրավունքների և սահմանափակումների վերաբերյալ տեղեկատվության տրամադրման ծառայությունների մատուցում Արագածոտնի, Սյունիքի, Վայոց ձորի, Գեղարքունիքի և Տավուշի մարզերում, մատուցվող ծառայությունների որակի բարձրացում և տվյալների բազայից տեղեկատվության ստացման համար ծախսվող ժամանակի և գումարների կրճատում, անշարժ գույքի գույքային շրջանառության մատչելիության ապահովում, պետական պաշտոնյաների հետ քաղաքացիների շփման նվազեցում	Անշարժ գույքի շուկայի մասնագիտացված մասնակիցներին կադաստրի էլեկտրոնային համակարգին միացման հնարավորության ստեղծում	Անշարժ գույքի նկատմամբ գրանցված իրավունքների և սահմանափակումների վերաբերյալ տեղեկատվության տրամադրման աշխատանքների ամբողջական էլեկտրոնայնացում	ՀՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտե, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն,

1	2	3	4	5	6	7	8
	3.2. Միջոցառումներ կապված հողերի օտարման և օգտագործման տրամադրման հրապարակային սակարկությունների մեխանիզմների կատարելագործման հետ	Հողերի օտարման և օգտագործման տրամադրման հրապարակային սակարկությունների՝ երևան քաղաքում կիրառվող փորձի տարածում ԳՀ համայնքներում, հողերի օտարման և օգտագործման տրամադրման հրապարակային սակարկությունների ժամանակ մեկնարկային և շուկայական գների մոտեցում					ԳՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտե
	3.3. Միջոցառումներ կապված անշարժ գույքի միասնական գնահատման համակարգի ներդրման հետ	Անշարժ գույքի միասնական գնահատման մեթոդիկայի, գնահատման կարգերի և անշարժ գույքի տարածագնահատման գոտիականության գործակիցների և սահմանների մշակում	Անշարժ գույքի միասնական գնահատման, անշարժ գույքի կադաստր վարող լիազոր մարմնի, տեղական ինքնակառավարման մարմինների միջև տեղեկատվության փոխանակման հարցերը կարգավորող ԳՀ կառավարության որոշումների նախագծերի մշակում	Անշարժ գույքի միասնական հարկի հաշվարկման համար 2010 թվականի հուլիսի 1-ի դրությամբ առաջին կադաստրային միասնական գնահատության իրականացում և տեղեկությունների տրամադրում տեղական ինքնակառավարման մարմիններին	Յուրաքանչյուր ամիս նոր առաջացող անշարժ գույքի միավորների միասնական գնահատման և սեփականատերերի փոփոխությունների վերաբերյալ կադաստրի պետական կոմիտեի տարածքային ստորաբաժանումների կողմից տեղեկությունների տրամադրում տեղական ինքնակառավարման մարմիններին		ԳՀ ֆինանսների նախարարություն, ԳՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտե, ԳՀ ԿԱ հարկային պետական ծառայություն
4. Կառավարությունը միջոցներ է ձեռնարկելու գեոդեզիայի և քարտեզագրության ոլորտի կառավարման արդյունավետության բարձրացման ուղղությամբ	4.1. Միջոցառումներ կապված երկրատեղեկատվական համակարգի ներդրման հետ	Հայաստանի Հանրապետությունում երկրատեղեկատվական համակարգի տեղեծման և վարման հայեցակարգին համապատասխան բազային երկրատեղեկատվական ներդրված համակարգ (GIS) 20 համայնքներում					ԳՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտե
	4.2. Միջոցառումներ կապված տիեզերական նավիգացիոն համակարգերի ներդրման հետ		Ընդունված հայեցակարգ և դրանից բխող ձևավորված իրավական դաշտ	Կառավարման արդյունավետության բարձրացում, տիեզերական տեխնոլոգիաների գործնական օգտագործում տնտեսության բոլոր ոլորտների խնդիրները լուծելիս :			ԳՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտե
	4.3. Միջոցառումներ կապված մեկ քարտեզ (հանույթային նյութ) պետական բոլոր խնդիրների համար սկզբունքի ներդրման հետ		Ձևավորված օրենսդրական դաշտ	Պետության կողմից ծախսվող միջոցների էական տնտեսում գեոդեզիայի և քարտեզագրության, բնապահպանության, բնօգտագործման, հիդրոօդերևութաբանության, տարերային և տեխնոլոգիական աղետների կանխատեսման, բնական միջավայրի տիեզերական մոնիթորինգի, հիմնարար գիտական տիեզերական հետազոտությունների և այլ ոլորտներում:			ԳՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտե
4.3.7. Տնտեսության հիմնական ճյուղերը							
4.3.7.1. Արդյունաբերությունը							
1. Կառավարման ժամանակակից մոդելների և նորամուտական արդյունքի կիրառման համակարգերի ներդրում	1.1. Արդյունաբերության զարգացման հայեցակարգի մշակում և իրականացում	Երկրի արդյունաբերական ներուժի գնահատում և միջազգային փորձի ուսումնասիրություն	Մշակված և հաստատված հայեցակարգ և գործողությունների ծրագիր	Ըստ գործողությունների ծրագրի	Արդյունքների գնահատական, անհրաժեշտության դեպքում վերանայված հայեցակարգ և գործողությունների ծրագիր		ԳՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
2. Ոչ արդիական տեխնոլոգիաները նորերով փոխարինելու գործընթացի համակարգում	2.1. Միջազգային ճանաչում ունեցող և/կամ առաջավոր կառավարման հնտություններ և տեխնոլոգիաներ տարածող ընկերությունների մուտքի քաջալերում	Իրավիճակի, առկա ակտիվների գնահատական և բացահայտված թիրախներ	Կոնկրետ սահմանված ցանկով ակտիվ հարդրակցման աշխատանքներ	Գրանցված հաջողաճ դեպքերի ցուցադրում և գործընթացի հստակ միտման արձանագրում			ԳՀ էկոնոմիկայի նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	2.2. Չեղման ցուցանիշները կենտրոնների ձևավորմանը աջակցություն	1-2 կայացած կենտրոններ՝ համապատասխան տեխնիկական և կադրային ապահովվածությամբ		քաղաքացիների կողմից բիզնես ռիսկերի ընկալման բարձր աստիճան, նոր գործ սկսելու վստահություն, գործունյա, պրպտող, գլոբալ մտածող սերունդ		ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	
3. Գիտելիքա-ինքն տնտեսության նկարագրի ձևավորում	3.1 Գիտելիքի տնտեսության ձևավորման հայեցակարգի մշակում և իրականացում	Ընդունված հայեցակարգ	Հայեցակարգի ներքո ձևավորված ենթակառուցվածք	Որակական փոխակերպված տնտեսական աճ՝ ռեսուրսախնայող, բարձր արտադրողականությամբ և գիտատարությամբ տնտեսության ձևավորված ենթակառուցվածք		ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	
4. Արդյունաբերական համալիրների համակարգային զարգացում	4.1 Համալիրների համակարգային զարգացման ծրագրերի մշակում և իրականացում	Ձևագրված և ներդրումների ներուժի բացահայտման հաստատված ծրագիր	Կատարելագործված ինստիտուցիոնալ հիմքեր, հեղինակավոր ընկերությունների մուտքի քաջալերման ծրագիր	Աջակցության ժամանակակից մեխանիզմներ, կարգավորման առաջատար համակարգ, լիցենզավորման պարզեցված ընթացակարգեր			
5. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտի թռիչքային զարգացում և դիրքավորում միջազգային շուկայում, տնտեսության այլ ճյուղերում ոլորտի արտադրանքի և ծառայությունների ներդրում ու տեղեկատվական հասարակության կայացում	5.1 Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների զարգացման հայեցակարգի մշակում և իրականացում	Ընդունված հայեցակարգ	Ենթակառուցվածք և կադրային բազա, ՀՀ ամբողջ տարածքում Ինտերնետի հասանելիություն Սեկ ժամանակակից բարձր որակի տեխնոպարկ	Հասանելի էլեկտրոնային կառավարման համակարգ	ՀՀ ողջ տարածքում հասանելի էլեկտրոնային կառավարման համակարգ	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	
4.3.7.2. Գյուղատնտեսություն							
1. Կառավարությունը նախատեսում է ագրարային քաղաքականությունն ուղղորդել մի կողմից՝ ապրանքարտադրողներին ցուցաբերվող հասցեական աջակցության ծավալների մեծացմանը և մյուս կողմից՝ արտադրական, սոցիալական և շուկայական ենթակառուցվածքների զարգացման միջոցով գործարար միջավայրի բարելավմանը	1.1. Գյուղատնտեսության զարգացման և հիմնական պարենամթերքների ինքնաբավության մակարդակի բարձրացման 2008-2012թթ. ազգային ծրագրի (այսուհետ՝ ծրագրի) մշակում և իրագործում	Ծրագրի և միջոցառումների մշակում և հաստատում	Գյուղատնտեսական արտադրանքի ծավալը 2007թ. նկատմամբ կավելանա 28%-ով, ճյուղի ապրանքայնության մակարդակը կհասցվի մինչև 57%-ի	Ծրագրի իրականացում, ծրագրի իրականացման արդյունքների գնահատում և միջոցառումների վերանայում: Գյուղատնտեսական արտադրանքի ծավալը 2007թ. նկատմամբ կավելանա 36.5%-ով, ճյուղի ապրանքայնության մակարդակը կհասցվի մինչև 59 %-ի	Գյուղատնտեսական արտադրանքի ծավալը 2007թ. նկատմամբ կավելանա 46.0%-ով, ճյուղի ապրանքայնության մակարդակը կհասցվի մինչև 61.0 %-ի	Գյուղատնտեսական արտադրության ծավալը 2007թ. նկատմամբ կավելանա ավելի քան 58 տոկոսով, ճյուղի ապրանքայնության մակարդակը կհասցվի մինչև 65 %-ի: Ծրագրի իրականացման արդյունքների գնահատում, իրականացման հաշվետվության մշակում և հրապարակում	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	1.2. Գյուղատնտեսության աջակցության Համաշխարհային Բանկի աջակցությամբ նոր ծրագրի իրականացում	Ծրագրի նախապատրաստում	Համայնքային զարգացման, գյուղատնտեսության վարկավորման, մարքեթինգային աջակցության, սննդամթերքի անվտանգության համակարգի կարողությունների ուժեղացման, նոր տեխնոլոգիաների ներդրման, խորհրդատվության բնագավառի ծրագրերի իրականացում	Համայնքային զարգացման, գյուղատնտեսության վարկավորման, մարքեթինգային աջակցության, սննդամթերքի անվտանգության համակարգի կարողությունների ուժեղացման, նոր տեխնոլոգիաների ներդրման, խորհրդատվության բնագավառի ծրագրերի իրականացում	Համայնքային զարգացման, գյուղատնտեսության վարկավորման, մարքեթինգային աջակցության, սննդամթերքի անվտանգության համակարգի կարողությունների ուժեղացման, նոր տեխնոլոգիաների ներդրման, խորհրդատվության բնագավառի ծրագրերի իրականացում	Համայնքային զարգացման, գյուղատնտեսության վարկավորման, մարքեթինգային աջակցության, սննդամթերքի անվտանգության համակարգի կարողությունների ուժեղացման, նոր տեխնոլոգիաների ներդրման, խորհրդատվության բնագավառի ծրագրերի իրականացում	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն
2. Կառավարությունը ագրարային ոլորտը դիտարկում է որպես պետության ծախսային քաղաքականության գերակայություններից մեկը և գյուղատնտեսության հարկային արտոնությունների տրամադրումից անցում է կատարվում բազմակողմանի աջակցության գործիքների կիրառմանը	2.1 Գյուղատնտեսությանը տրամադրվող բյուջետային միջոցների օգտագործման ուղղությունների հստակեցում և արդյունավետության բարձրացում	Գյուղատնտեսության ճյուղի բյուջետային հատկացումների ընդլայնման արդյունքում գյուղատնտեսությունում 8.0 % տնտեսական աճի ապահովման նախադրյալների ստեղծում	Գյուղատնտեսության ճյուղի բյուջետային հատկացումների ընդլայնման արդյունքում գյուղատնտեսությունում 8.0 % տնտեսական աճի ապահովման նախադրյալների ստեղծում	Գյուղատնտեսության ճյուղի բյուջետային հատկացումների ընդլայնման արդյունքում գյուղատնտեսությունում 7.5 % տնտեսական աճի ապահովման նախադրյալների ստեղծում	Գյուղատնտեսության ճյուղի բյուջետային հատկացումների ընդլայնման արդյունքում գյուղատնտեսությունում 7.5 % տնտեսական աճի ապահովման նախադրյալների ստեղծում	Գյուղատնտեսության ճյուղի բյուջետային հատկացումների ընդլայնման արդյունքում գյուղատնտեսությունում 7.0 % տնտեսական աճի ապահովման նախադրյալների ստեղծում	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն
3. Կառավարությունը առաջնություն կտա ոչ բարենպաստ բնակլիմայական պայմաններում գյուղատնտեսության սուբսիդավորմանը, որը կնպաստի ռեսուրսային ներուժի արդյունավետ օգտագործմանը, հատկապես՝ գյուղատնտեսական հողատեսքերի արտադրական շրջանառության մեջ ամբողջական ներգրավմանը	3.1. Գյուղատնտեսության համար անբարենպաստ գոտիներում ճյուղի պետական աջակցության ծրագրերի իրականացում	Գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողներին պետական աջակցություն (1600.0 մլն դրամ ընդհանուր զուամարով), 1հա մշակվող հողատարածության հաշվով կհատկացվի 35.0 հազ. դրամ: Գյուղատնտեսության ռեսուրսային ներուժի օգտագործման մակարդակի բարձրացում, կիրառվող ագրոտեխնիկայի բարելավում, մրցունակության բարձրացում: Գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանքատարածությունների ավելացում 5 %-ով հասցնելով 320 հազ.հա	Գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողներին պետական աջակցություն ՀՀ պետական բյուջեով սահմանված չափով: Գյուղատնտեսության ռեսուրսային ներուժի օգտագործման մակարդակի բարձրացում, կիրառվող ագրոտեխնիկայի բարելավում, մրցունակության բարձրացում: Գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանքատարածությունների ավելացում 6 %-ով հասցնելով 340 հազ. հա	Գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողներին պետական աջակցություն ՀՀ պետական բյուջեով սահմանված չափով: Գյուղատնտեսության ռեսուրսային ներուժի օգտագործման մակարդակի բարձրացում, կիրառվող ագրոտեխնիկայի բարելավում, մրցունակության բարձրացում: Գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանքատարածությունների ավելացում 6 %-ով հասցնելով 360 հազ. հա	Գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողներին պետական աջակցություն ՀՀ պետական բյուջեով սահմանված չափով: Գյուղատնտեսության ռեսուրսային ներուժի օգտագործման մակարդակի բարձրացում, կիրառվող ագրոտեխնիկայի բարելավում, մրցունակության բարձրացում: Գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանքատարածությունների ավելացում 7 %-ով հասցնելով 385 հազ. հա	Գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողներին պետական աջակցություն ՀՀ պետական բյուջեով սահմանված չափով: Գյուղատնտեսության ռեսուրսային ներուժի օգտագործման մակարդակի բարձրացում, կիրառվող ագրոտեխնիկայի բարելավում, մրցունակության բարձրացում: Գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանքատարածությունների ավելացում 5 %-ով հասցնելով 405 հազ. հա, իսկ բազմամյա տնկարկները՝ 70.0 հազ. հա	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
4. Զետևողական աշխատանքներ կիրականացվեն գյուղատնտեսության վարկավորման բնագավառում առկա խոչընդոտների վերացման, մասնավորապես՝ առավել անբարենպաստ պայմաններում տնտեսավարող սուբյեկտների վարկային տոկոսի սուբսիդավորման և գրավի երաշխիքի տրամադրման, լիզինգով ձեռք բերվող գյուղատնտեսական տեխնիկայի կանխավճարի մասնակի համաֆինանսավորման և վենչուրային զործարքների արմատավորման միջոցով	4.1. Գյուղատնտեսության վարկավորման մատչելիության բարձրացման, գյուղատնտեսության տոկոսադրույքի սուբսիդավորման ծրագրի իրականացում	Մարզերում կոոպերատիվ վարկավորման համակարգի գործունեություն: Վարկավորման ծավալների ավելացման միջոցով գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողների կարողությունների ուժեղացում: Գյուղատնտեսությունում տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման փորձնական նախագծի իրականացում: Նախագծի արդյունքներից ելնելով գյուղատնտեսությունում տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման ընդլայնված ծրագրերի իրականացում: Գյուղատնտեսությանը տրամադրվող վարկերի ծավալը կհասցվի ճյուղի ավելացված արժեքի 3.5%-ին	Մարզերում կոոպերատիվ վարկավորման համակարգի գործունեություն: Գյուղատնտեսությունում տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման փորձնական նախագծի իրականացում: Նախագծի արդյունքներից ելնելով գյուղատնտեսությունում տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման ընդլայնված ծրագրերի իրականացում: Գյուղատնտեսությանը տրամադրվող վարկերի ծավալը կհասցվի ճյուղի ավելացված արժեքի 4.0%-ին	Մարզերում կոոպերատիվ վարկավորման համակարգի գործունեություն: Վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման ծրագրի շարունակում: Գյուղատնտեսությանը տրամադրվող վարկերի ծավալը կհասցվի ճյուղի ավելացված արժեքի 4.5%-ին	Կոոպերատիվ վարկավորման համակարգի գործունեության տարածքի ընդլայնում: Վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման ծրագրի շարունակում: Գյուղատնտեսությանը տրամադրվող վարկերի ծավալը կհասցվի ճյուղի ավելացված արժեքի 5.0%-ին	Կոոպերատիվ վարկավորման համակարգի գործունեության տարածքի ընդլայնում: Վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման ծրագրի շարունակում: Գյուղատնտեսությանը տրամադրվող վարկերի ծավալը կհասցվի ճյուղի ավելացված արժեքի 6.5%-ին	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն, ՀՀ ֆինանսների նախարարություն, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
	4.2. Գյուղատնտեսական ձեռնարկությունների և փոքրածավալ առևտրային գյուղատնտեսության զարգացման ծրագրի (Համաշխարհային Բանկի վարկային ծրագիր) գյուղական գործարար կապերի խթանում բաղադրիչով գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողներին մատչելի պայմաններով վարկերի տրամադրում	Կտրամադրվեն կարճաժամկետ 1 մլն ԱՄՆ դոլարի և երկարաժամկետ 2 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկեր	Կտրամադրվեն կարճաժամկետ 1 մլն ԱՄՆ դոլարի և երկարաժամկետ 1.5 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկեր				ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն
5. Աշխատանքներ կիրականացվեն պետության և գյուղատնտեսական գործունեություն իրականացնողների կողմից համաֆինանսավորման սկզբունքով ապահովագրական համակարգի ներդրման համար	5.1. Գյուղատնտեսությունում ապահովագրական համակարգի աստիճանական ներդրման ծրագրի իրականացում	Գյուղատնտեսությունում ապահովագրական համակարգի ներդրման հայեցակարգի մշակում և ընդունում	Գյուղատնտեսությունում ապահովագրական ռիսկերի գնահատման ծրագրի նախապատրաստում	Գյուղատնտեսությունում ապահովագրական ռիսկերի գնահատման ծրագրի իրականացում	Գյուղատնտեսությունում ապահովագրության փորձնական ծրագրի իրականացում: Գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողների վերարտադրողական կարողությունների ուժեղացում	Մասնակցային հիմունքներով գյուղատնտեսությունում ապահովագրական համակարգի ներդրում: Գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողների վերարտադրողական կարողությունների ուժեղացում	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն, ՀՀ կենտրոնական բանկ, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն, ՀՀ ֆինանսների նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
<p>6. Մեծ կարևորություն կտրվի գյուղական տարածքային համալիրների ձևավորման բաժանմանը, տնտեսական ներուժի և արժեզրույթի միջոցով արտադրության և արտահանման կողմնորոշում ունեցող արտադրատեսակների արտադրության խթանմանը: Արդյունքում գյուղատնտեսական հումքի և պարենամթերքի ներմուծում-արտահանում 2007թ. 3.1:1 հարաբերությունը եպպես կբարելավվի</p>	<p>6.1. Բուսաբուծական հիմնական պարենամթերքների (պարենային) չորեք, եգիպտացորեն) ինքնաբավության բարձրացման ենթաօրագրերի իրականացում</p>	<p>Ցորենի և եգիպտացորենի առաջնային սերմանաբուծության բարելավում, տնտեսավարողների բարձրորակ սերմերի մատակարարման գործընթացի աջակցություն, սուբսիդավորման քաղաքականության միջոցով պարենային ցորենի և եգիպտացորենի ցանքատարածությունների ընդլայնում: Պարենային ցորենի և եգիպտացորենի ինքնաբավության մակարդակի բարձրացում համապատասխանաբար մինչև 45 և 28 %</p>	<p>Ցորենի և եգիպտացորենի առաջնային սերմանաբուծության բարելավում: Սուբսիդավորման քաղաքականության միջոցով պարենային ցորենի և եգիպտացորենի ցանքատարածությունների ընդլայնում: Մշակաբույսերի բերքատվության բարձրացում: Պարենային ցորենի և եգիպտացորենի ինքնաբավության մակարդակի բարձրացում համապատասխանաբար մինչև 50 և 35 %</p>	<p>Ցորենի և եգիպտացորենի առաջնային սերմանաբուծության բարելավում: Սուբսիդավորման քաղաքականության միջոցով պարենային ցորենի և եգիպտացորենի ցանքատարածությունների ընդլայնում: Մշակաբույսերի բերքատվության բարձրացում: Պարենային ցորենի և եգիպտացորենի ինքնաբավության մակարդակի բարձրացում համապատասխանաբար մինչև 58 և 40 %</p>	<p>Սուբսիդավորման քաղաքականության միջոցով պարենային ցորենի և եգիպտացորենի ցանքատարածությունների ընդլայնում: Մշակաբույսերի բերքատվության բարձրացում: Պարենային ցորենի և եգիպտացորենի ինքնաբավության մակարդակի բարձրացում համապատասխանաբար մինչև 65 և 50 %</p>	<p>Սուբսիդավորման քաղաքականության միջոցով պարենային ցորենի և եգիպտացորենի ցանքատարածությունների ընդլայնում: Մշակաբույսերի բերքատվության բարձրացում: Պարենային ցորենի և եգիպտացորենի ինքնաբավության մակարդակի բարձրացում համապատասխանաբար մինչև 75 և 60 %</p>	<p>ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն</p>
	<p>6.2. Գյուղատնտեսության արտադրական սպասարկման և հումքի վերամշակման ՓՄՁ-ների ձևավորմանն աջակցություն</p>	<p>Գյուղական համայնքներում ագրարային ոլորտի 35 ձեռնարկությունների ստեղծմանն աջակցություն: Գյուղական համայնքներում զբաղվածության մակարդակի բարձրացում, գյուղի հումքի իրացման հնարավորությունների ընդլայնում, եկամուտների ավելացում</p>	<p>Գյուղական համայնքներում ագրարային ոլորտի 55 ձեռնարկությունների ստեղծմանն աջակցություն: Գյուղական համայնքներում զբաղվածության մակարդակի բարձրացում, գյուղի հումքի իրացման հնարավորությունների ընդլայնում, եկամուտների ավելացում</p>	<p>Գյուղական համայնքներում ագրարային ոլորտի 75 ձեռնարկությունների ստեղծմանն աջակցություն: Գյուղական համայնքներում զբաղվածության մակարդակի բարձրացում, գյուղի հումքի իրացման հնարավորությունների ընդլայնում, եկամուտների ավելացում</p>	<p>Գյուղական համայնքներում ագրարային ոլորտի 80 ձեռնարկությունների ստեղծմանն աջակցություն: Գյուղական համայնքներում զբաղվածության մակարդակի բարձրացում, գյուղի հումքի իրացման հնարավորությունների ընդլայնում, եկամուտների ավելացում</p>	<p>Գյուղական համայնքներում ագրարային ոլորտի 80 ձեռնարկությունների ստեղծմանն աջակցություն: Գյուղական համայնքներում զբաղվածության մակարդակի բարձրացում, գյուղի հումքի իրացման հնարավորությունների ընդլայնում, եկամուտների ավելացում</p>	<p>ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն</p>
	<p>6.3. Գյուղատնտեսական արտադրանքի շուկայահաման ուղղված միջոցառումների իրականացում</p>	<p>Սերտիֆիկացման և ստանդարտացման աջակցություն, մարկեթինգային ծառայությունների մատուցում, միջազգային ցուցահանդեսների մասնակցություն: «Արմպրոդ-էքսպո 2008» միջազգային ցուցահանդեսի և Հայագրոֆորում միջազգային 3-րդ համաժողովի կազմակերպում: Ծիրանի միջազգային 16-րդ համաժողովի մասնակցություն (Իտալիա)</p>	<p>Պարենային ապրանքների արտահանման խթանման ծրագրի մշակում և հաստատում: Միջազգային ցուցահանդեսներին մասնակցություն: «Արմպրոդ-էքսպո 2009» միջազգային ցուցահանդեսի կազմակերպում: Հայկական ծիրան-2 և ծիրանի միջազգային 17-րդ համաժողովի կազմակերպում</p>	<p>Պարենային ապրանքների արտահանման խթանման ծրագրի իրականացում: Դոնոր համայնքի աջակցությամբ մարկեթինգային հետազոտությունների իրականացում: Միջազգային ցուցահանդեսներին մասնակցություն: «Արմպրոդ-էքսպո 2010» միջազգային ցուցահանդեսի և Հայագրոֆորում միջազգային 4-րդ համաժողովի կազմակերպում</p>	<p>Պարենային ապրանքների արտահանման խթանման ծրագրի գնահատում և շարունակական զարգացում: Մարկեթինգային հետազոտությունների կիրառում: Միջազգային ցուցահանդեսներին մասնակցություն: «Արմպրոդ-էքսպո 2011» միջազգային ցուցահանդեսի կազմակերպում: Հայկական ծիրան-3 համաժողովի կազմակերպում</p>	<p>Պարենային ապրանքների արտահանման խթանման ծրագրի իրականացում: Միջազգային ցուցահանդեսներին մասնակցություն: «Արմպրոդ-էքսպո 2012» միջազգային ցուցահանդեսի և Հայագրոֆորում միջազգային 5-րդ համաժողովի կազմակերպում: Գյուղատնտեսության ապրանքատեսակի մակարդակի բարձրացում մինչև 65 %</p>	<p>ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
	<p>6.4. Գյուղատնտեսական ձեռնարկությունների և փոքրածավալ առևտրային գյուղատնտեսության զարգացման ծրագրի (Համաշխարհային Բանկի վարկային ծրագիր) համայնքի տնտեսական զարգացման բաղադրիչի իրականացում</p>	<p>ՀՀ 6 մարզերի գյուղական համայնքներում կիրականացվեն ծրագրեր այդ թվում. 74 համայնքներում ենթակառուցվածքների բարելավման 1.9 մլրդ դրամի, 40 համայնքներում գյուղ. տեխնիկայի տրամադրման (150 հատ) 750 մլն դրամի և 6 համայնքներում այլ (վերանշակում, տրանսպորտային միջոցների հատկացում) 41 մլն դրամի</p>	<p>ՀՀ 6 մարզերի գյուղական համայնքներում կիրականացվեն ծրագրեր այդ թվում. 3 համայնքներում ենթակառուցվածքների բարելավման 49 մլն դրամի, 8 համայնքներում գյուղ. տեխնիկայի տրամադրման (35 հատ) 150 մլն դրամի և 1 համայնքում այլուղացի կառուցման 46 մլն դրամի: 52 համայնքում տեխնիկայի համալրումից ակնկալվում է մշակել 15000 հա հողատարածք, որից 2000 հա-ը՝ նոր ընդգրկված, իսկ տեխնիկայի նորացման և կորուստների կանխման շնորհիվ՝ բերքի 20%-ով ավելացում</p>				<p>ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն</p>
<p>7. Կարևորելով գյուղատնտեսության վարման նոր մեթոդների և տեխնոլոգիաների կիրառումը՝ կառավարությունը հատուկ ուշադրություն կդարձնի համապատասխան որակյալ կադրերի պատրաստման, վերապատրաստման, կիրառական հետազոտությունների իրականացման և մասնագիտական խորհրդատվության մատուցման բարելավման խնդիրներին</p>	<p>7.1. Գիտական կենտրոններում ագրարային ոլորտի տարբեր հիմնահարցերին ուղղված հետազոտական թեմաների կատարում</p>	<p>65 թեմատիկ և 8 բազային ֆինանսավորում ունեցող թեմաների կատարում, արդյունքում աստիճանաբար լուծում կտրվի բուսաբուծության և անասնապահության ոլորտներում ծագած խնդիրներին</p>	<p>65 թեմատիկ և 8 բազային ֆինանսավորում ունեցող թեմաների կատարում, արդյունքում աստիճանաբար լուծում կտրվի բուսաբուծության և անասնապահության ոլորտներում ծագած խնդիրներին</p>	<p>65 թեմատիկ և 8 բազային ֆինանսավորում ունեցող թեմաների կատարում, արդյունքում աստիճանաբար լուծում կտրվի բուսաբուծության և անասնապահության ոլորտներում ծագած խնդիրներին</p>	<p>70 թեմատիկ և 8 բազային ֆինանսավորում ունեցող թեմաների կատարում, արդյունքում աստիճանաբար լուծում կտրվի բուսաբուծության և անասնապահության ոլորտներում ծագած խնդիրներին</p>	<p>70 թեմատիկ և 8 բազային ֆինանսավորում ունեցող թեմաների կատարում, արդյունքում աստիճանաբար լուծում կտրվի բուսաբուծության և անասնապահության ոլորտներում ծագած խնդիրներին</p>	<p>ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն</p>
	<p>7.2. Գիտության նվաճումների և նոր տեխնոլոգիաների ներդրման աջակցություն և մասնագիտական խորհրդատվության իրականացում ֆերմերային տնտեսություններին</p>	<p>2200 սուբյեկտի խորհրդատվության տրամադրում, 50 տեղեկատվական թերթիկների պատրաստում 5000 տպաքանակով և 67 տեխնոլոգիաների գնահատման ծրագրերի իրականացում</p>	<p>2200 սուբյեկտի խորհրդատվության տրամադրում, 50 տեղեկատվական թերթիկների պատրաստում 5000 տպաքանակով և 80 տեխնոլոգիաների գնահատման ծրագրերի իրականացում</p>	<p>2200 սուբյեկտի խորհրդատվության տրամադրում, 50 տեղեկատվական թերթիկների պատրաստում 5000 տպաքանակով և 90 տեխնոլոգիաների գնահատման ծրագրերի իրականացում</p>	<p>2200 սուբյեկտի խորհրդատվության տրամադրում, 50 տեղեկատվական թերթիկների պատրաստում 5000 տպաքանակով և 90 տեխնոլոգիաների իրականացում</p>	<p>2200 սուբյեկտի խորհրդատվության տրամադրում, 50 տեղեկատվական թերթիկների պատրաստում 5000 տպաքանակով և 90 տեխնոլոգիաների իրականացում</p>	<p>ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
	7.3. Գյուղատնտեսական քոլեջների միջոցով միջին մասնագիտական և նախնական (արհեստագործական) կադրերի պատրաստում	Տարբեր մասնագիտությունների միջին մասնագիտական 730 և արհեստագործական 40 շրջանավարտների պատրաստում	Տարբեր մասնագիտությունների միջին մասնագիտական 710 և արհեստագործական 50 շրջանավարտների պատրաստում	Տարբեր մասնագիտությունների միջին մասնագիտական 760 և արհեստագործական 100 շրջանավարտների պատրաստում	Տարբեր մասնագիտությունների միջին մասնագիտական 780 և արհեստագործական 100 շրջանավարտների պատրաստում	Տարբեր մասնագիտությունների միջին մասնագիտական 780 և արհեստագործական 100 շրջանավարտների պատրաստում	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն
	7.4. Գյուղատնտեսական ձեռնարկությունների և փոքրածավալ առևտրային գյուղատնտեսության զարգացման ծրագրի (Համաշխարհային Բանկի վարկային ծրագիր) գյուղական զործարար կապերի խթանում բաղադրիչով գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողների համար մրցակցային դրամաշնորհային ծրագրերի իրականացում	38 մրցակցային դրամաշնորհային ծրագրերի (նոր տեխնոլոգիաների և նորարարական առաջարկությունների ներդրում) իրականացում մոտ 242 մլն դրամ ծավալով	16 մրցակցային դրամաշնորհային ծրագրերի (նոր տեխնոլոգիաների և նորարարական առաջարկությունների ներդրում) իրականացում 84 մլն դրամ ծավալով				ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն
	7.5. Գյուղատնտեսական ձեռնարկությունների և փոքրածավալ առևտրային գյուղատնտեսության զարգացման ծրագրի (Համաշխարհային Բանկի վարկային ծրագիր) խորհրդատվական համակարգի հզորացման ենթաբաղադրիչով ծրագրերի իրականացում	Հանրապետության 10 մարզերում կկատարվեն 335,5 մլն դրամի արտադրության արդյունավետության և տնտեսությունների շահութաբերության բարձրացմանը նպատակաուղղված ծրագրեր, տեխնոլոգիաների ներդրման և փորձափոխարարական աշխատանքներ	Հանրապետության 10 մարզերում կկատարվեն 335,5 մլն դրամի արտադրության արդյունավետության և տնտեսությունների շահութաբերության բարձրացմանը նպատակաուղղված ծրագրեր, տեխնոլոգիաների ներդրման և փորձափոխարարական աշխատանքներ				ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն
8. Առանձնահատուկ ուշադրություն կդարձվի սերմնաբուծության և տոհմաբուծության զարգացմանը, բարձր ավելացված արժեք ապահովող մշակաբույսերի շրջանացմանը և գյուղատնտեսական կենդանիների տոհմային հատկանիշների բարելավմանը	8.1. Բուսաբուծության ճյուղի համալիր զարգացման ծրագրերի իրականացում (առաջնային սերմնաբուծություն և սերմերի որակի ստուգման համակարգի բարելավում, բարձր ավելացված արժեք ապահովող մշակաբույսերի տարածության ընդլայնում, բույսերի պաշտպանության բարելավում)	Առաջնային սերմնաբուծության տնտեսությունների ձևավորմանն աջակցություն հանրապետության 2 մարզերում, բարձր ավելացված արժեք ապահովող մշակաբույսերի տարածքների ընդլայնում (8000 հա), բույսերի պաշտպանության ծրագրում ընդգրկված տարածքներում առավել վնասակար օրգանիզմների և վնասների կրճատում 55-60 %-ով	Առաջնային սերմնաբուծության տնտեսությունների ձևավորմանն աջակցություն հանրապետության 3 մարզերում, բարձր ավելացված արժեք ապահովող մշակաբույսերի տարածքների ընդլայնում (12900 հա), բույսերի պաշտպանության ծրագրում ընդգրկված տարածքներում առավել վնասակար օրգանիզմների և վնասների կրճատում 60-65 %-ով	Առաջնային սերմնաբուծության տնտեսությունների ձևավորմանն աջակցություն հանրապետության 3 մարզերում, բարձր ավելացված արժեք ապահովող մշակաբույսերի տարածքների ընդլայնում (17400 հա), բույսերի պաշտպանության ծրագրում ընդգրկված տարածքներում առավել վնասակար օրգանիզմների և վնասների կրճատում 65-70 %-ով	Առաջնային սերմնաբուծության տնտեսությունների ձևավորմանն աջակցություն հանրապետության 2 մարզերում, բարձր ավելացված արժեք ապահովող մշակաբույսերի տարածքների ընդլայնում (19000 հա), բույսերի պաշտպանության ծրագրում ընդգրկված տարածքներում առավել վնասակար օրգանիզմների և վնասների կրճատում 70-80 %-ով	Բարձր ավելացված արժեք ապահովող մշակաբույսերի տարածքների ընդլայնում (25000 հա), բույսերի պաշտպանության ծրագրում ընդգրկված տարածքներում առավել վնասակար օրգանիզմների և վնասների կրճատում 80-90 %-ով	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն
	8.2. Գյուղատնտեսական ձեռնարկությունների և փոքրածավալ առևտրային գյուղատնտեսության զարգացման ծրագրի (Համաշխարհային Բանկի վարկային ծրագիր) սերմերի և տնկանյութի շուկայի հզորացման ենթաբաղադրիչի իրականացում	Կիրականացվի 183 մլն դրամ ծավալով տեխնիկայի ձեռք բերում, 47 մլն դրամի լաբորատորիաների վերազինում և 68 մլն դրամի լաբորատորիաների վերանորոգում					ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	8.3. Անասնապահության ճյուղի համալիր զարգացման ծրագրերի իրականացում (տոհմաբուծության զարգացում, թռչնամսի ինքնաբավության մակարդակի բարձրացում, դաշտային կերարտադրության ընդլայնում, արոտների ջրարբիացում)	Տոհմային երինջների ներկրում և մատղաշի (300 գլուխ) վերարտադրության ապահովում: Թռչնամսի ինքնաբավության մակարդակի բարձրացում մինչև 40%: Կերային մշակաբույսերի տարածքների ընդլայնում 8%-ով: Ջրարբիացված արոտների տարածքները կավելանան 60000 հա-ով: Արոտների օգտագործման մակարդակի բարձրացում, անասնապահական մթերքների ինքնարժեքի կրճատում	Տոհմային երինջների ներկրում և մատղաշի (600 գլուխ) վերարտադրության ապահովում: Թռչնամսի ինքնաբավության մակարդակի բարձրացում մինչև 45%: Կերային մշակաբույսերի տարածքների ընդլայնում 12%-ով: Ջրարբիացված արոտների տարածքները կավելանան 90000 հա-ով: Արոտների օգտագործման մակարդակի բարձրացում, անասնապահական մթերքների ինքնարժեքի կրճատում	Տոհմային երինջների ներկրում և մատղաշի (1300 գլուխ) վերարտադրության ապահովում: Թռչնամսի ինքնաբավության մակարդակի բարձրացում մինչև 55%: Կերային մշակաբույսերի տարածքների ընդլայնում 12%-ով: Ջրարբիացված արոտների տարածքները կավելանան 90000 հա-ով: Արոտների օգտագործման մակարդակի բարձրացում, անասնապահական մթերքների ինքնարժեքի կրճատում	Տոհմային երինջների ներկրում և մատղաշի (1900 գլուխ) վերարտադրության ապահովում, ստացված սերնդից 200 գլխի փոխարդում կովերի շարք: Թռչնամսի ինքնաբավության մակարդակի բարձրացում մինչև 65%: Կերային մշակաբույսերի տարածքների ընդլայնում 12%-ով: Ջրարբիացված արոտների տարածքները կավելանան 50000 հա-ով: Արոտների օգտագործման մակարդակի բարձրացում, անասնապահական մթերքների ինքնարժեքի կրճատում	Տոհմային երինջների ներկրում և մատղաշի (2800 գլուխ) վերարտադրության ապահովում, ստացված սերնդից 550 գլխի փոխարդում կովերի շարք, ներկրված և հանրապետությունում ստացված կենդանիների կաթնատվության բարձրացում մինչև 20%-ով: Թռչնամսի ինքնաբավության մակարդակի բարձրացում մինչև 80%: Կերային մշակաբույսերի տարածքների ընդլայնում 12%-ով: Ջրարբիացված արոտների տարածքները կավելանան 50000 հա-ով: Արոտների օգտագործման մակարդակի բարձրացում, անասնապահական մթերքների ինքնարժեքի կրճատում	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն
	8.4. Գյուղատնտեսական կենդանիների կանխարգելիչ հակահամաճարակային միջոցառումների իրականացում	Պատվաստումների թիվը կհասնի 11860 հազ. պայմանական գլխի: Կայուն հակահամաճարակային իրավիճակի ապահովում	Պատվաստումների թիվը կհասնի 12215 հազ. պայմանական գլխի: Կայուն հակահամաճարակային իրավիճակի ապահովում	Պատվաստումների թիվը կհասնի 12580 հազ. պայմանական գլխի: Կայուն հակահամաճարակային իրավիճակի ապահովում	Պատվաստումների թիվը կհասնի 12960 հազ. պայմանական գլխի: Կայուն հակահամաճարակային իրավիճակի ապահովում	Պատվաստումների թիվը կհասնի 13400 հազ. պայմանական գլխի: Կայուն հակահամաճարակային իրավիճակի ապահովում	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն
9. Կառավարությունը նախատեսում է զգալի ներդրումներ կատարել ճյուղի զարգացմանը նպաստող ենթակառուցվածքներում՝ առաջնահերթ ուշադրություն դարձնելով ոռոգման համակարգերի վերականգնմանը, արդիականացմանն ու ընդլայնմանը, ինչպես նաև ոռոգման համակարգերի մասնակցային կառավարման անրապնդմանը: Նպատակ ունենալով ապահովել	9.1. Դրամաշնորհների, վարկային ծրագրերի, ապրանքային վարկերի հաշվին գյուղատնտեսական տեխնիկայի ձեռքբերում և մատչելի պայմաններով գյուղատնտեսությունում տնտեսավարողներին մատակարարում	180 միավոր գյուղատնտեսական տեխնիկայի մատակարարում: Գյուղատնտեսական տեխնիկայի հավաքակազմի նորացում, մեքենայացման մակարդակի բարձրացում	250 միավոր գյուղատնտեսական տեխնիկայի մատակարարում: Գյուղատնտեսական տեխնիկայի հավաքակազմի նորացում, մեքենայացման մակարդակի բարձրացում	320 միավոր գյուղատնտեսական տեխնիկայի մատակարարում: Գյուղատնտեսական տեխնիկայի հավաքակազմի նորացում, մեքենայացման մակարդակի բարձրացում	400 միավոր գյուղատնտեսական տեխնիկայի մատակարարում: Գյուղատնտեսական տեխնիկայի հավաքակազմի նորացում, մեքենայացման մակարդակի բարձրացում	500 միավոր գյուղատնտեսական տեխնիկայի մատակարարում: Գյուղատնտեսական տեխնիկայի հավաքակազմի նորացում, մեքենայացման մակարդակի բարձրացում	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն
	9.2. Գյուղատնտեսության զարգացման միջազգային հիմնադրամի (ԳՁՄՀ) և Նավթարտահանողների կազմակերպության միջազգային զարգացման հիմնադրամի (ՕՊԵԿ) աջակցությամբ Գյուղական տարածքների տնտեսական զարգացման ծրագրի իրականացում	Հանրապետության 8 համայնքներում կկատարվեն 1,0 մլն ԱՄՆ դոլարի գազի-ֆիկացման և ջրամատակարարման վերականգնման աշխատանքներ, որի արդյունքում տնտեսությունները կխնայեն մոտ 300,0 հազ.ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար, ՓՄՁ-ին կտրամադրվեն շուրջ 40 հատ 2,0 մլն ԱՄՆ դոլար գումարի վարկեր, կատեղծվեն 150 նոր աշխատատեղեր					ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
<p>11. Օրենսդրական հիմքերի բարելավման և նպատակային ծրագրերի համաֆինանսավորման միջոցով կառավարությունը կնպաստի ազդարային ոլորտում կոոպերացիայի տարբեր ձևերի զարգացմանը, գյուղական համայնքներում ոչ գյուղատնտեսական զբաղվածության ընդլայնմանը, մասնավոր հատվածի նախաձեռնողական կարողությունների ավելացմանը, որի արդյունքում պայմաններ կստեղծվեն խիստ մասնատված հողակտորների միավորման, գյուղական բնակչության եկամուտների դիվերսիֆիկացման և բնականոց վերարտադրության համար անհրաժեշտ սեփական կապիտալի ավելացման համար</p>	<p>11.1. Իրավա-օրենսդրական դաշտի կատարելագործման միջոցով կոոպերատիվների, ընկերակցությունների և այլ միավորումների ձևավորման խթանում</p>	<p>Գյուղատնտեսությունում միավորումների ձևավորման և գործունեության ուղղությամբ հայեցակարգային մոտեցումների հստակեցում</p>	<p>«Գյուղատնտեսական կազմակերպությունների» և «Կոոպերացիայի մասին» ՀՀ օրենքների նշակում</p>	<p>Գյուղատնտեսությունում տնտեսավարման նոր ձևերի արմատավորում, գյուղացիական տնտեսությունների նկատմամբ ստեղծվող կոոպերատիվներում, միավորումներում արտադրողականության բարձրացում մինչև 20 %-ով, արտադրական ծախսերի նվազում 10-15 %-ով</p>	<p>Գյուղատնտեսությունում տնտեսավարման նոր ձևերի արմատավորում, գյուղացիական տնտեսությունների նկատմամբ ստեղծվող կոոպերատիվներում, միավորումներում արտադրողականության բարձրացում մինչև 20 %-ով, արտադրական ծախսերի նվազում 10-15 %-ով</p>	<p>Գյուղատնտեսությունում տնտեսավարման նոր ձևերի արմատավորում, գյուղացիական տնտեսությունների նկատմամբ ստեղծվող կոոպերատիվներում, միավորումներում արտադրողականության բարձրացում մինչև 20 %-ով, արտադրական ծախսերի նվազում 10-15 %-ով</p>	<p>ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն</p>
<p>12. Կառավարության քաղաքականության կարևորագույն ուղղություններին է հանրապետության անտառների պահպանության, պաշտպանության, վերարտադրության և օգտագործման բնագավառում պետական ծրագրերի իրականացումը</p>	<p>12.1. Ապօրինի անտառահատումների կրճատում</p>	<p>«ՀՀ պետական անտառային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի նշակում և ընդունում</p>	<p>Անտառների պահպանության նոր համակարգի ձևավորում և անտառների պահպանության ուժեղացում</p>	<p>Անտառային ծառայության նյութատեխնիկական բազայի համալրում նորագույն միջոցներով: Նախորդ տարվա նկատմամբ ապօրինի անտառահատումների կրճատում 10 %-ով</p>	<p>Անտառային ծառայության նյութատեխնիկական բազայի համալրում նորագույն միջոցներով: Նախորդ տարվա նկատմամբ ապօրինի անտառահատումների կրճատում 10 %-ով</p>	<p>Անտառների արդյունավետ պահպանության ապահովում: Անտառների պահպանության արդյունավետության բարձրացում</p>	<p>ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
	12.2. Անտառապատման և անտառավերականգնման ծավալների աճի ապահովում	Տնկարանային տնտեսությունների վերակառուցում, անտառապատում և անտառավերականգնում 6240 հա-ի վրա	Տնկանյութի աճեցման նոր տեխնոլոգիաների ներդրում (փակ արմատային համակարգով աճեցում), անտառապատում և անտառավերականգնում 6330 հա-ի վրա	Անտառապատման աշխատանքների նոր տեխնոլոգիաների ներդրում, անտառապատում և անտառավերականգնում 6400 հա-ի վրա	Անտառապատման և անտառավերականգնման աշխատանքներում ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառմամբ 6500 հա-ի վրա անտառավերականգնում	Անտառապատման և անտառավերականգնման աշխատանքների արդյունավետության բարձրացում: Անտառապատում և անտառավերականգնում 7000 հա-ի վրա	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն
	12.3. Անտառների պահպանության, պաշտպանության, վերարտադրության և օգտագործման բնագավառում պետական ծրագրերի կատարելագործում	Անտառկառավարման պլանների մշակում և հաստատում 46800 հա-ի համար	Անտառկառավարման պլանների մշակում և հաստատում 42310 հա-ի համար	Անտառների գույքագրում և հաշվառում 368515 հա-ի համար:	Կայուն անտառկառավարման պլանների առկայություն 368515 հա-ի համար	Կայուն անտառկառավարում և անտառային կադաստրի վարում 368515 հա-ի համար	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն
4.3.8. Արտաքին տնտեսական քաղաքականությունը							
1. Ակտիվ արտաքին տնտեսական քաղաքականության իրականացում	1.1 Առևտրային ներկայացուցչությունների հիմնադրումի արդյունավետության բարձրացում	Ծրագիր	Ըստ ծրագրի` 2-3 պետությունում առկա առևտրային ներկայացուցչությունների միջոցով	Առևտրային ներկայացուցչությունների գործունեության գնահատական և գնահատման արդյունքներով այլ երկրներում առևտրային ներկայացուցչությունների հիմնման առաջարկներ			ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
	1.2 Եվրամիության հետ ազատ առևտրի համաձայնագրի բանակցությունների նախաձեռնում	Իրավիճակի գնահատական	Կնքված միջազգային պայմանագրեր, եվրոպական Միության հետ առավել ազատ առևտրի բանակցային ծրագիր	Արտահանման ծավալների աճ տարեկան 20 տոկոսի չափով,			ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
2. Հայաստանը` որպես գործարարական գործունեության իրականացման համար բարենպաստ երկրի նկարագրի ձևավորում և զովագրում	2.1 Հայաստանի գործարար և ներդրումային միջավայրի «Գերազանցության կենտրոն» համազգային ծրագրի մշակում և իրականացում	Սահմանված նպատակներ և թիրախներ	Միջազգային հեղինակավոր կազմակերպություններում Հայաստանի համար սահմանված նախընտրելի վարկանիշներ, բարելավված միջազգային ռեյտինգներ				ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
3. Տնտեսության իրական հատվածում օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների, հատկապես վերազգային ընկերությունների ներգրավում	3.1 Հակակոռուպցիոն նոր ռազմավարության ներքո տնտեսական մրցակցության պաշտպանության առավել արդյունավետ մեխանիզմների ներդրում	Հաստատված հակակոռուպցիոն ռազմավարություն և դրանից բխող գործողությունների ծրագիր	Ըստ գործողությունների ծրագրի		Հակակոռուպցիոն ռազմավարության վերանայում		ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

4.3.9. Սպառողների շահերի պաշտպանության համակարգը							
1. Սպառողների շահերի պաշտպանության համակարգի բարելավում	1.1 Միջազգային չափանիշներին համապատասխան սպառողների շահերի պաշտպանության համակարգ ապահովելու հայեցակարգի մշակում և իրականացում, մասնավորապես <ul style="list-style-type: none"> • սպառողների անվտանգության ապահովում, • սպառողների տնտեսական և իրավական պաշտպանության ապահովում, • սպառողների շահերի պաշտպանության արդյունավետ համակարգի կիրառմամբ՝ տեղական արտադրության մրցունակության բարձրացմանը նպաստելը, • պետական վերահսկողության համակարգի կատարելագործում, • սպառողների իրազեկմամբ և սպառողների իրավունքների պաշտպանությամբ զբաղվող կազմակերպությունների զարգացում, • տեղեկատվական և կրթական համակարգի կատարելագործում, 	Ընդունված հայեցակարգ	Հայեցակարգի և դրանից բխող գործողությունների ծրագրի ներքո քաղաքացիների կենսամակարդակի բարձրացում, կյանքի որակի բարելավում			ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	
2. Կառավարությունը էապես կբարելավի սննդամթերքի անվտանգության ապահովումը՝ հիմք ընդունելով միջազգային լավագույն փորձը: Կարևորելով սննդի անվտանգությունը կառավարության քաղաքականությունը կնպաստակառուղիի սննդի անվտանգության համակարգի ինստիտուցիոնալ բարեփոխումների երկրորդ փուլի	2.1. Սննդամթերքի անվտանգության ապահովման նպատակով վտանգների աղբյուրների վերլուծության և կրիտիկական կետերի հսկման (ՎԱՎԿԳ, HACCP) համակարգի սկզբունքների վրա հիմնված ինքնահսկման համակարգի ներդրման աջակցություն	Նախապատրաստական աշխատանքների իրականացում	Արտադրության 4 ոլորտների համար ՎԱՎԿԳ համակարգի ներդրման մեթոդական ուղեցույցների մշակում և հրապարակում: 52 տնտեսավարող սուբյեկտների համար 6 ուսուցողական դասընթացների կազմակերպում	Արտադրության 4 ոլորտների համար ՎԱՎԿԳ համակարգի ներդրման մեթոդական ուղեցույցների մշակում և հրապարակում: 113 տնտեսավարող սուբյեկտների համար 13 ուսուցողական դասընթացների կազմակերպում	Արտադրության 4 ոլորտների համար ՎԱՎԿԳ համակարգի ներդրման մեթոդական ուղեցույցների մշակում և հրապարակում: 132 տնտեսավարող սուբյեկտների համար 16 ուսուցողական դասընթացների կազմակերպում	Արտադրության 4 ոլորտների համար ՎԱՎԿԳ համակարգի ներդրման մեթոդական ուղեցույցների մշակում և հրապարակում: 120 տնտեսավարող սուբյեկտների համար 12 ուսուցողական դասընթացների կազմակերպում	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն
	2.2. Սննդամթերքի փորձաքննության իրականացում	6000 մնուշառումների կատարում և փորձաքննության ապահովում: Սննդամթերքի անվտանգության չափանիշներին համապատասխանող սննդամթերքի իրացման և օգտագործման բացառում	7000 մնուշառումների կատարում և փորձաքննության ապահովում: Սննդամթերքի անվտանգության չափանիշներին համապատասխանող սննդամթերքի իրացման և օգտագործման բացառում	7500 մնուշառումների կատարում և փորձաքննության ապահովում: Սննդամթերքի անվտանգության չափանիշներին համապատասխանող սննդամթերքի իրացման և օգտագործման բացառում	8000 մնուշառումների կատարում և փորձաքննության ապահովում: Սննդամթերքի անվտանգության չափանիշներին համապատասխանող սննդամթերքի իրացման և օգտագործման բացառում	8500 մնուշառումների կատարում և փորձաքննության ապահովում: Սննդամթերքի անվտանգության չափանիշներին համապատասխանող սննդամթերքի իրացման և օգտագործման բացառում	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

<p>իրականացնանը՝ կողեքսի ազգային կոմիտեի ստեղծում, տեղական արտադրության սննդամթերքի անվտանգության, վտանգի աղբյուրների վերլուծության և կրիտիկական կետերի հսկման, ինչպես նաև որակի կառավարման միջազգային համակարգերի ներդրում, սննդամթերքի որակի և անվտանգության հսկողության գործընթացի կազմակերպման համար անհրաժեշտ փորձաքննություն անցկացնող լաբորատորիաների կարողությունների ուժեղացում և նորերի ստեղծում՝ ապահովելով դրանց տեխնիկական հագեցվածությունը, համապատասխան կադրերի ուսուցումը և վերապատրաստումը</p>	<p>2.3. Կողեքսի ազգային կոմիտեի ստեղծում</p>		<p>Կոմիտեի ստեղծմանն ուղղված նախապատրաստական աշխատանքների իրականացում</p>	<p>Կոմիտեի ստեղծում և գործունեության ապահովում</p>	<p>Սննդամթերքի անվտանգության բնագավառի օրենսդրության համապատասխանեցում միջազգային չափանիշներին</p>	<p>Սննդամթերքի անվտանգության բնագավառի օրենսդրության համապատասխանեցում միջազգային չափանիշներին</p>	<p>ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն, ՀՀ առողջապահության նախարարություն</p>
---	--	--	---	--	--	--	--

4.3.10. Բնապահպանությունը

<p>1. ՀՀ կառավարությունը բնապահպանության ոլորտում արժանագրում է հետևյալ նպատակները. - շրջակա միջավայրի մթնոլորտի, ջրերի, հողերի, ընդերքի, կենդանական և բուսական աշխարհի, այդ թվում բնության հատուկ պահպանվող տա-</p>	<p>1.1. Անշարժ աղբյուրներից վնասակար նյութերի արտանետումների կրճատման ապահովում</p> <p>1.2. Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների (ԲՀՊՏ) վրա վնասակար ներգործությունների նվազեցման և կանխարգելման մեխանիզմների կատարելագործում</p>	<p>Վրտանետումների հաշվառման և նորմավորման համակարգչային ծրագրերի մշակում</p> <p>Ազգային պարկերի մոնիթորինգի համակարգի մշակում</p>	<p>Մշակված ծրագրերի փորձարկում, գնահատում և էլեկտրոնային կառավարման համակարգի ձևավորում</p> <p>Ազգային պարկերի կադաստրի և տեղեկատվական բազայի ստեղծում</p>	<p>Վնասակար նյութերի արտանետումների կրճատմանը նպաստող «լավագույն հասանելի տեխնոլոգիաների» մշակման, փոխանցման և ներդրման համակարգի ձևավորում</p> <p>Արգելոցների կադաստրի և տեղեկատվական բազայի ստեղծում</p>	<p>Վրտանետումների հետևանքով շրջակա միջավայրի վրա վնասակար ներգործությունների սահմանային մակարդակների (չափաքանակների) սահմանում և հաստատում</p> <p>Արգելավայրերի կադաստրի և տեղեկատվական բազայի ստեղծում</p>	<p>Վնասակար արտանետումների տեխնոլոգիական նորմավորման համակարգի ձևավորում</p> <p>ԲՀՊՏ-երի կադաստրի և տեղեկատվական բազայի առկայություն</p>	<p>ՀՀ բնապահպանության նախարարություն</p> <p>ՀՀ բնապահպանության նախարարություն</p>
--	---	---	--	--	---	--	---

1	2	3	4	5	6	7	8
<p>րածքների վրա վնասակար ներգործությունների նվազեցումը և կանխարգելումը, - ընդերքի և բնական պաշարների վերականգնման ու վերարտադրության նկատմամբ վերահսկողությունը, - շրջակա միջավայրի վիճակի և հիդրոտեղեկության նկատմամբ վտանգավոր երևույթների դիտարկումների, ուսումնասիրությունների, կանխատեսումների, դրանց ազդարարման և արձագանքման ժամանակակից համակարգի ստեղծումը, - ատոմային էներգիայի անվտանգ օգտագործումը, բնագավառի համար բարձրորակ մասնագետների պատրաստման ապահովումը, ինչպես նաև ատոմային էներգիայի ոլորտը կարգավորող պետական կառավարման մարմնի կարգավիճակի հստակեցումը, - շրջակա միջավայրի աղտոտման (ներառյալ՝ ռադիոակտիվ աղտոտման) կանխարգելումը, վտանգավոր քիմիական ու ռադիոակտիվ նյութերի և թափոնների կառավարումը, բնական և մարդածին ազդեցությունների կան-</p>	<p>1.3. Վտանգավոր թափոնների և աղտոտված տարածքների (աղբավայրերի, պոչամբարների, թունաքիմիկատների գերեզմանոցների) անվտանգ կառավարում</p>	<p>Արտադրության և սպառման թափոնների հիմնական տեսակների գոյացման տեսակարար ցուցանիշների տեղեկատվական ձեռնարկ, Տարբեր ծազում ունեցող /օրգանական, քիմիական, հանքային, կոմունալ/ արտադրության և սպառման թափոնների առաջարկվող վնասագերծման և օգտագործման տեխնոլոգիաների ցանկ</p>	<p>Օգտագործման համար ոչ պիտանի պետիցիդների գործածությանը ներկայացվող կանոններ</p> <p>Արտադրության և սպառման թափոնների տեղադրմանը և վնասագերծմանը ներկայացվող պահանջներ</p>	<p>Թափոնների անվտանգ գործածության կարգ</p> <p>«Աբբեստ պարունակող թափոնների հավաքում, փոխադրում, թաղում» մեթոդական ցուցումներ</p>	<p>Պոչամբարների անվտանգ կառավարման ձեռնարկ</p>	<p>Աղբավայրերի էկոլոգիապես անվտանգ կառավարման սկզբունքների առկայություն</p>	<p>ՀՀ բնապահպանության նախարարություն</p>

1	2	3	4	5	6	7	8	
խառնման համակարգի զարգացումը, բնապահպանական կրթության, դաստիարակության և իրազեկման ամբողջական ու միասնական ազգային համակարգի ստեղծումը,	1.4. Բնապահպանական կրթության, դաստիարակության և իրազեկման ամբողջական ու միասնական ազգային ստեղծման հայեցակարգի մշակում	Առկա վիճակի ուսումնասիրում և գնահատում	Հայեցակարգի մշակում	Ներդրում	Ներդրում	Արդյունքների առկայություն	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն	
2. Առանձնահատուկ կարևորություն է տրվելու Սևանա լճի էկոլոգիական հավասարակշռության վերականգնման, Հայաստանի Հանրապետության ջրի և անտառի ազգային ծրագրերի ամբողջական իրականացման, անտառապատման և անտառավերականգնման ծավալների աճի ապահովման, անտառների ապօրինի հատումների կանխման, անապատացման դեմ պայքարի, բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պետական պահպանության, կենսաբանական և լանդշաֆտային բազմազանության պահպանության, ավտոտրանսպորտից վնասակար նյութերի արտանետումների նվազեցման խնդիրներին,	2.1. Լճի ջրի մակարդակի բարձրացում	15սմ	15սմ	15սմ	15սմ	15սմ	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն	
	2.2. Սևանա լճում ձկան պաշարների համալրում	Սևանի բեղուի (500000 հատ), գեղարքունու (150000 հատ) և ամառային իշխանի (115000 հատ) բնական պաշարների համալրում	Սևանի բեղուի (625000 հատ), գեղարքունու (187000 հատ) և ամառային իշխանի (145000 հատ) բնական պաշարների համալրում	Սևանի բեղուի (750000 հատ), գեղարքունու (225000 հատ) և ամառային իշխանի (174000 հատ) բնական պաշարների համալրում	Սևանի բեղուի (750000 հատ), գեղարքունու (225000 հատ) և ամառային իշխանի (174000 հատ) բնական պաշարների համալրում	Սևանի բեղուի (750000 հատ), գեղարքունու (225000 հատ) և ամառային իշխանի (174000 հատ) բնական պաշարների համալրում	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն	
	2.3. Սևանա լճի շրջակայքում նոր անտառաշերտի հիմնում		Ծրագրի մշակում	Ծրագրի ներդրում	Ծրագրի ներդրում	Ծրագրի ներդրում	Անտառածածկ տարածքների առկայություն	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն
	2.4. Հայաստանի Հանրապետության ջրի ազգային ծրագրի իրականացում, ջրային ռեսուրսների կառավարման հզորությունների ամրապնդում	1. Ջրավազանային կառավարման տարածքներում մեկական գետավազանային կառավարման պիլոտային ծրագրի մշակման նախդրյալների ստեղծում 2. Ջրավազանային տարածքային կառավարման բաժինների տեխնիկական հզորացում	1. Ջրավազանային կառավարման տարածքներում գետավազանային կառավարման պիլոտային ծրագրերի լրամշակում և իրականացում 2. Ջրային պետական կադաստրի բազաների ստեղծում ըստ ջրավազանների, ջրային պետական կադաստրի արդիականացում	1. Ջրավազանային կառավարման տարածքներում գետավազանային կառավարման պիլոտային ծրագրերի լրամշակում և իրականացում 2. Ջրային պետական կադաստրի բազաների մշակում 3. Ջրային պետական կադաստրի համապատասխան բազայի հիման վրա կառավարման համակարգում որոշումների կայացմանն աջակցող համակարգի ստեղծում 4. Ջրային ռեսուրսների կառավարման ապակենտրոնացման հենքի ստեղծում	1. Ջրավազանային կառավարման տարածքների համար ջրավազանային կառավարման պլանների մշակում 2. Ջրային պետական կադաստրի համապատասխան բազայի հիման վրա կառավարման համակարգում որոշումների կայացմանն աջակցող համակարգի ստեղծում 3. Ջրային ռեսուրսների կառավարման ապակենտրոնացման հենքի ստեղծում	1. Ջրավազանային կառավարման տարածքների համար ջրավազանային կառավարման պլանների մշակում և ավարտ 2. Ջրային պետական կադաստրի համապատասխան բազայի հիման վրա կառավարման համակարգում որոշումների կայացմանն աջակցող համակարգի ստեղծում 3. Ջրային ռեսուրսների կառավարման ապակենտրոնացման հենքի ստեղծում	1. Ջրավազանային կառավարման տարածքների համար ջրավազանային կառավարման պլանների մշակման ավարտ և իրականացում 2. Ջրային պետական կադաստրի հանրապետական բազայի հիման վրա կառավարման համակարգում որոշումների կայացմանն աջակցող համակարգի ստեղծման ավարտ 3. Ջրային ռեսուրսների կառավարման ապակենտրոնացման իրականացում	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն
2.5. Հողերի պահպանության հայեցակարգի մշակում	Հողերի պահպանության վերաբերյալ գոյություն ունեցող պրակտիկայի վերլուծություն և հիմնախնդիրների վերհանում	Հողերի պահպանության մոտեցումների մշակում	Հողերի պահպանության հաստատում	Հողերի պահպանության հաստատում	Հողային ծածկույթի վերականգնման և պահպանության համալիր միջոցառումների մշակում	Հողային ծածկույթի վերականգնման և պահպանության համալիր միջոցառումների իրականացում (շարունակական)	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն	
2.6. Նոր բնության հատուկ պահպանվող տարածքների (ԲՀՊՏ) ստեղծում	Նոր ԲՀՊՏ-ների հիմնադիր փաստաթղթերի մշակում	Նոր ԲՀՊՏ-ների սահմանների ճշգրտում և քարտեզագրում	Նոր ԲՀՊՏ-ների կառավարման պլանների մշակում	Նոր ԲՀՊՏ-ների կառավարման պլանների մշակում	Նոր ԲՀՊՏ-ների կառավարման պլանների մշակում	Նոր ԲՀՊՏ-ների կառավարման ամբողջական համակարգի առկայություն	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն	

1	2	3	4	5	6	7	8
	2.7. Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների կառավարման համակարգի հզորությունների ամրապնդում	Առկա հզորությունների գնահատում	Ծրագրի մշակում	Ծրագրի ներդրում	Ծրագրի ներդրում	Արդյունքների առկայություն	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն
	2.8. Ավտոտրանսպորտից վնասակար նյութերի արտանետումների կրճատման ապահովում	Ավտոտրանսպորտի վնասակար արտանետումների հաշվառման մեթոդիկայի մշակում և հաստատում	Շարժական աղբյուրներից արտանետումների համակարգչային բազայի ստեղծում	Ավտոտրանսպորտից ջերմոցային գազերի արտանետումների կրճատման ծրագրի իրականացում	Ավտոտրանսպորտից ջերմոցային գազերի արտանետումների կրճատման ծրագրի իրականացում	Ավտոտրանսպորտից ջերմոցային գազերի և վնասակար նյութերի արտանետումների կրճատում	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն
3. Կբարելավվի բնական ռեսուրսների հաշվառման համակարգը, կիրականացվեն դրանց օգտագործման արտոնագրման ու վճարովի տրամադրման, բնութայնը պատճառված վնասի փոխհատուցման և դրանց հասցեական օգտագործման համակարգերի կատարելագործման, ինչպես նաև շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի համակարգի բարելավմանն ուղղված ծրագրերի մշակումը, բնապահպանական տեսակետից նախընտրելի տեխնոլոգիաների և ծրագրերի ֆինանսավորման նորարարական, բնապահպանության ոլորտում կառավարման կատարելագործման նպատակով մասնավոր ու հանրային հատվածների համագործակցության մեխանիզմների զարգացման և ներդրման գործընթացները, կապահովվեն բնապահպանական	3.1. Բուսական աշխարհի պետական կադաստրի ստեղծում	Բուսական աշխարհի պետական կադաստրի վարման կարգ	Բուսական աշխարհի հաշվառման ծրագիր	Բուսական աշխարհի վերաբերյալ տեղեկատվական բազա	Բուսական աշխարհի վերաբերյալ տեղեկատվական բազա	Բուսական աշխարհի վերաբերյալ տեղեկատվական բազա	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն
	3.2. Կենդանական աշխարհի պետական կադաստրի ստեղծում	Կենդանական աշխարհի պետական կադաստրի վարման կարգ	Կենդանական աշխարհի հաշվառման ծրագիր	Կենդանական աշխարհի վերաբերյալ տեղեկատվական բազա	Կենդանական աշխարհի վերաբերյալ տեղեկատվական բազա	Կենդանական աշխարհի վերաբերյալ տեղեկատվական բազա	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն
	3.3. ՀՀ Կարմիր Գրքի շարունակական լրամշակում	Բուսական և կենդանական աշխարհի հազվագյուտ և անհետացող տեսակների, արդի վիճակի, տարածվածության, կենսաբանական ու էկոլոգիական հատկանիշների բացահայտում, ապրելավայրերի և բազմացման վայրերի վիճակի գնահատում ու քարտեզագրում	Բուսական և կենդանական աշխարհի հազվագյուտ և անհետացող տեսակների վերաբերյալ ստացված տվյալների դասակարգում	Հայաստանի Կարմիր գրքում ընդգրկվող տեսակների ճշգրիտ ցուցակի կազմում, Հայաստանի կենդանիների և բույսերի Կարմիր գրքի և դրա հանրամատչելի տարբերակի հրատարակում	ՀՀ Կարմիր գրքում ընդգրկված տեսակների նկատմամբ պահպանության միջոցառումների իրականացում, այդ տեսակների պահպանության վերաբերյալ իրազեկության բարձրացում	ՀՀ Կարմիր գրքում ընդգրկված տեսակների նկատմամբ պահպանության միջոցառումների իրականացում, այդ տեսակների պահպանության վերաբերյալ իրազեկության բարձրացում	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն
	3.4. Մասնավոր և հանրային հատվածների համագործակցության արդյունավետ մեխանիզմների ներդրում	Մասնավոր և հանրային հատվածների համագործակցության արդյունավետ մեխանիզմների սկզբունքների մշակում	Գնահատում	Ծրագրի մշակում	Ներդրում	Ներդրում	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողության ուժեղացումը և միջազգային պայմանագրերով Հայաստանի ստանձնած պարտավորությունների կատարումը:	3.5.Բնապահպանական տեսչական համակարգի հզորությունների ամրապնդում	Առկա հզորությունների գնահատում	Ծրագրի մշակում	Ծրագրի ներդրում	Ծրագրի ներդրում	Արդյունքների առկայություն	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն
4.3.11. Արտադրական ենթակառուցվածքները							
4.3.11.1. Վառելիքաէներգետիկ և բնական պաշարների համակարգ							
1. Արտադրական հզորությունների սերնդափոխությունը և արդիականացման հետ կանաչումը	1.1 Միջոցառումներ կապված արտադրական հզորությունների սերնդափոխության և արդիականացման հետ		Որոտանի ՅԷԿ-երի համակարգի վերազինման աշխատանքների կատարման գլխավոր կապալառուի ընտրություն, Երևանի ՏԷԿ-ի 240 ՄՎտ համակցված ցիկլով բլոկի շինմոնտաժային աշխատանքներ, Հրազդանի ՏԷԿ-ի 5-րդ էներգաբլոկի շինմոնտաժային աշխատանքներ	Երևանի ՏԷԿ-ի 240 ՄՎտ համակցված ցիկլով բլոկի գործարկում, Հրազդանի ՏԷԿ-ի 5-րդ էներգաբլոկի գործարկում, Որոտանի ՅԷԿ-երի համակարգի վերազինման աշխատանքներ	Որոտանի ՅԷԿ-երի համակարգի վերազինում		ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն
	1.2 Միջոցառումներ կապված էներգամատակարարման հուսալիության բարձրացման հետ	Հայաստան-Վրաստան 400կՎ օդային գծի կառուցման մեկնարկ, 110կՎ ենթակայանների վերազինման մեկնարկ, SCADA կապի համակարգի ներդրման մեկնարկ	Հայաստան-Վրաստան 400կՎ օդային գծի գործարկում, 110կՎ ենթակայանների վերազինման աշխատանքներ, SCADA կապի համակարգի ներդրման աշխատանքներ, Գյումրի-2 ենթակայանի վերակառուցման մեկնարկ,	Իրան-Հայաստան 400 կՎ օդային գծի գործարկում, SCADA կապի համակարգի ներդրման առաջին փուլի գործարկում, 110 կՎ ենթակայանների վերազինման գործարկում, Գյումրի-2 ենթակայանի վերակառուցման աշխատանքներ	Գյումրի-2 ենթակայանի գործարկում		ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն
2. Նոր միջուկային էներգետիկ հզորությունների ստեղծում՝ միաժամանակ իրականացնելով ՀԱԷԿ-ի երկրորդ էներգաբլոկի անվտանգության բարձրացում և շահագործումից հանելու նախապատրաստում	2.1 Միջոցառումներ կապված նոր միջուկային էներգետիկ հզորության ստեղծման հետ	«ՀԱԷԿ-ում՝ նոր միջուկային էներգա բլոկի կառուցման մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծ	Ֆինանսավորման սխեմա	Գլխավոր կապալառուի ընտրություն	Նոր միջուկային էներգետիկ հզորության նախագծի մշակման աշխատանքներ	Նոր միջուկային էներգետիկ հզորության շինարարության մեկնարկ	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն
	2.2 Միջոցառումներ կապված ՀԱԷԿ-ի երկրորդ էներգաբլոկի անվտանգության բարձրացման և շահագործումից հանելու նախապատրաստման հետ	Անվտանգության բարձրացման 670 մլն դրամի ներդրումներ	Անվտանգության բարձրացման 670 մլն դրամի ներդրումներ	Անվտանգության բարձրացման 670 մլն դրամի ներդրումներ	Անվտանգության բարձրացման 670 մլն դրամի ներդրումներ, աշխատած միջուկային վառելիքի պահեստարանի 3-րդ հերթի կառուցում	Անվտանգության բարձրացման 670 մլն դրամի ներդրումներ, շահագործումից հանելու լիցենզիա ստանալու փաստաթղթերի փաթեթ	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	2.3 Միջոցառումներ կապված ատոմային էներգիայի անվտանգ օգտագործման, բնագավառի բարձրորակ մասնագետների պատրաստման հետ	Մասնագետների պահանջարկի գնահատական	Կադրերի պատրաստման համակարգային մոտեցման հայեցակարգ	Կադրերի պատրաստման ծրագրերի մշակում, կադրերի պատրաստման համակարգի ներդրում	Կադրերի պատրաստման համակարգի ներդրում		ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն
3. Առկա հիդրոպոտենցիալի օգտագործման արդյունավետության բարձրացում և էներգիայի այլընտրանքային աղբյուրների ստեղծմանն ուղղված գիտական և ինժեներատեխնիկական հետազոտությունների իրականացում	3.1 Միջոցառումներ կապված առկա հիդրոպոտենցիալի օգտագործման արդյունավետության բարձրացման հետ	Փոքր հիդրոէլեկտրակայանների զարգացման սխեմա, 58 ՄՎտ հզորության գործարկում, Մեղրի ՅԷԿ-ի ֆինանսավորման սխեմա	15 ՄՎտ հզորության գործարկում, Մեղրի ՅԷԿ-ի շինարարությունը գլխավոր կապալարուի ընտրություն	23 ՄՎտ հզորության գործարկում, Մեղրի ՅԷԿ-ի շինարարություն	20 ՄՎտ հզորության գործարկում, Մեղրի ՅԷԿ-ի շինարարություն	20 ՄՎտ հզորության գործարկում, Մեղրի ՅԷԿ-ի շինարարություն	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն
	3.2 Միջոցառումներ կապված էներգիայի այլընտրանքային աղբյուրների ստեղծմանն ուղղված գիտական և ինժեներատեխնիկական հետազոտությունների իրականացման հետ	Բարձրապոտենցիալ երկրաջերմային հեռանկարային տեղամաս/եր/	Վերականգնվող էներգետիկ աղբյուրների վրա գործող արտադրող հզորությունների տեխնոլոգիաների նորմատիվ փաստաթղթեր, Շնող ՅԷԿ-ի հիմնարար տեխնիկատնտեսական հիմնավորում, Հայաստանի և տարածաշրջանի շուկաների համար պիկային հզորությունների արտադրության հիդրոուժի գնահատում	Աջակցություն նոր արեզակնային ֆոտովոլտաիկ տեխնոլոգիաների զարգացմանը, աջակցություն կենսաթանոլի արտադրման զարգացմանը, վերականգնվող էներգետիկայի զարգացմանն ուղեցույց			ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն
	3.3 Միջոցառումներ կապված վերականգնվող էներգետիկ ռեսուրսների ներուժի օգտագործման (հողմային, արևային, երկրաջերմային) հետ		10 ՄՎտ հզորության գործարկում	20 ՄՎտ հզորության գործարկում	50 ՄՎտ հզորության գործարկում	50 ՄՎտ հզորության գործարկում	
4. Հանրապետությունում գազամատակարարման ցանցի ընդլայնում, ինչպես նաև կենցաղային նպատակներով օգտագործվող գազի սարքավորումների շահագործման անվտանգության ապահովման հետ	4. 1. Միջոցառումներ կապված գազամատակարարման ցանցի ընդլայնման և շահագործման անվտանգության ապահովման հետ	10.0 հազ. նոր բաժանորդների գազի ֆիկացում, Իրան-Հայաստան գազամուղի «Քաջարան-Արարատ» հատվածի շինարարական աշխատանքներ	8.0 հազ. նոր բաժանորդների գազի ֆիկացում, Իրան-Հայաստան գազամուղի երկրորդ հատվածի գործարկում	5.0 հազ. նոր բաժանորդների գազի ֆիկացում, Արևյանի ստորգետնյա գազապահեստարանի արդիականացման	5.0 հազ. նոր բաժանորդների գազի ֆիկացում,	5.0 հազ. նոր բաժանորդների գազի ֆիկացում,	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
5. Մասնավոր ներդրումների խթանումն այն բնագավառներում, որտեղ դրանք կարող են հանգեցնել էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության բարձրացման՝ ջերմամատակարարման ոլորտում առավել արդյունավետ համակարգերի ներդրմամբ	5.1. Միջոցառումներ կապված էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության բարձրացմանը	Տեխնիկական ստանդարտներ և ճորձատիվ իրավական ակտեր	Տեխնիկական ստանդարտներ և ճորձատիվ իրավական ակտեր	Տեխնիկական ստանդարտներ և ճորձատիվ իրավական ակտեր	Տեխնիկական ստանդարտներ և ճորձատիվ իրավական ակտեր	Տեխնիկական ստանդարտներ և ճորձատիվ իրավական ակտեր	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն
6. Երկրաբանական հետախուզության ծավալների ավելացումը՝ ապահովելով նոր հանքավայրերի արդյունավետ շահագործումը	6.1 Միջոցառումներ կապված նոր հանքավայրերի արդյունավետ շահագործման հետ	Ծրագիր	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն
7. Օգտակար համածո հանդիսացող բնական պաշարների ուսումնասիրության, պահպանության, պահպանության, վերականգնման, վերարտադրության և արդյունավետ օգտագործման ապահովումը	7.1.Միջոցառումներ կապված օգտակար հանածո բնական պաշարների ուսումնասիրության, պահպանության և արդյունավետ օգտագործման ապահովման հետ	Ծրագիր	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն
8. Ընդերքի պահպանությունը, արդյունավետ օգտագործման ու վերարտադրության ապահովումը և երկրաբանական վերահսկողության իրականացումը	8.1 Միջոցառումներ կապված ընդերքի պահպանության և արդյունավետ օգտագործման ու վերարտադրության ապահովման հետ	Ընդերքի ազգային քաղաքականության և զարգացման ռազմավարություն	Ըստ ռազմավարության	Ըստ ռազմավարության	Ըստ ռազմավարության	Ըստ ռազմավարության	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն
	8.2. Ընդերքի տեղեկատվության հանրապետական երկրաբանական ֆոնդերի վարման գործունեության թափանցիկության կազմակերպում	Երկրաբանական ֆոնդի նյութերի թվայնացում, ինտերնետային տեղեկատվական կայք	Երկրաբանական ֆոնդի նյութերի թվայնացում, ինտերնետային տեղեկատվական կայք	Երկրաբանական ֆոնդի նյութերի թվայնացում, ինտերնետային տեղեկատվական կայք	Երկրաբանական ֆոնդի նյութերի թվայնացում, ինտերնետային տեղեկատվական կայք	Երկրաբանական ֆոնդի նյութերի թվայնացում, ինտերնետային տեղեկատվական կայք	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

4.3.11.2. Ջրամատակարարում և ջրահեռացում

<p>1. Ջրամատակարարման և ջրահեռացման բնագավառի բարելավում, երկարաժամկետ ծրագրերի իրականացում մատակարարվող խմելու ջրի որակի ապահովում, կայուն ջրամատակարարում, ջրի կորուստների կրճատում, ջրամատակարարման տևողության աստիճանական ավելացման (մինչև շուրջօրյա) ապահովում:</p>	<p>1.1. ՀՀ պետական բյուջեի, Համաշխարհային բանկի, Գերմանական KfW բանկի, Ամերիկայի միջազգային զարգացման գործակալության, Ասիական զարգացման բանկի, Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի, այլ միջազգային դոնոր կազմակերպությունների կողմից ֆինանսավորվող վարկային և դրամաշնորհային, ինչպես նաև ջրամատակարարման և ջրահեռացման ծառայություններ մատուցող ընկերությունների սեփական միջոցներով ծրագրերի իրականացում:</p>	<p>Խմելու ջրի և ջրահեռացման համակարգերը կառավարող մասնավոր օպերատորների հետ կնքված պայմանագրերում ամրագրված ցուցանիշների կատարման ապահովում: Ըստ տարիների ջրամատակարարման տևողության ավելացում (օրվա միջին տևողությունը- ժամ):</p> <table border="1" data-bbox="698 335 1164 454"> <tr> <td>17.7</td> <td>«Երևան Ջուր» ՓԲԸ* 18.2</td> <td>19.1</td> <td>19.92</td> <td>20.7</td> </tr> <tr> <td>12.05</td> <td>«Հայջրնուկոյուղի» ՓԲԸ 13.4</td> <td>14.2</td> <td>15.0</td> <td>16.0</td> </tr> </table>	17.7	«Երևան Ջուր» ՓԲԸ* 18.2	19.1	19.92	20.7	12.05	«Հայջրնուկոյուղի» ՓԲԸ 13.4	14.2	15.0	16.0	<p>ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության ջրային տնտեսության պետական կոմիտե</p>
17.7	«Երևան Ջուր» ՓԲԸ* 18.2	19.1	19.92	20.7									
12.05	«Հայջրնուկոյուղի» ՓԲԸ 13.4	14.2	15.0	16.0									
	<p>1.2. Ֆրանսիական կառավարության Ջարգացող երկրների պահուստային ֆոնդից ստացվող վարկի արդյունավետության ճանաչում:</p>	<p>2008թ.</p>											
	<p>1.3. Սահմանված կարգով, «Հայջրնուկոյուղի» ՓԲԸ-ի նոր սակագնային հայտերի ներկայացում:</p>	<p>2008թ.</p>											
	<p>1.4. Համաշխարհային բանկի կողմից «Հայջրնուկոյուղի» ՓԲԸ-ի համար լրացուցիչ ֆինանսական (վարկային) ծրագրի նախապատրաստում:</p>	<p>2008թ.</p>											
<p>2. Ոռոգման բնագավառում երկարաժամկետ ծրագրերի իրականացում, ոռոգման համակարգերի շահագործման հուսալիության և արդյունավետության բարձրացում: Ոռոգման բնագավառին տրամադրվող պետական օժանդակության հասցեականության ապահովում:</p>	<p>2.1. ՀՀ պետական բյուջեի, Համաշխարհային բանկի, «Հազարամյակի մարտահրավերներ հիմնադրամ»-ի, ինչպես նաև այլ միջազգային դոնոր կազմակերպությունների կողմից ֆինանսավորվող վարկային և դրամաշնորհային ծրագրերի իրականացում: Նոր վարկային ծրագրերի նախապատրաստում (Վեդու ջրամբարի կառուցում և այլ):</p>	<p>ա) Ոռոգման ջուր օգտագործողների հայտերի լիարժեք բավարարում: բ) Ոռոգվող հողատարածքներ (հազար հա):</p> <table border="1" data-bbox="698 957 1164 997"> <tr> <td>134.3</td> <td>136.3</td> <td>138.3</td> <td>140.4</td> <td>142.5</td> </tr> </table> <p>2008թ.</p>	134.3	136.3	138.3	140.4	142.5	<p>ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության ջրային տնտեսության պետական կոմիտե</p>					
134.3	136.3	138.3	140.4	142.5									
	<p>2.2. Նոր հողատարածքների ներգրավման համար տեխնիկական պայմանների տրման գործընթացների հստակեցում:</p>	<p>2008թ.</p>											

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

	2.3. Գերնորմատիվային ջրապահանջ ունեցող տարածքներում ոռոգման խնդիրների կարգավորում:	Շարունակական					
	2.4. «Ոռոգում-ջրառ» ՓԲԸ-ների կողմից մատուցվող ոռոգման ջրի սակագների բարձրացման հետևանքով ջրօգտագործող ընկերություններին լրացուցիչ սուբսիդիաների տրամադրում, ինչպես նաև ՋՕԸ-ների ֆինանսական կենսունակության բարձրացում:	Ջրօգտագործողների ընկերությունների կողմից տրված ոռոգման ջրի դիմաց հավաքագրման մակարդակի բարձրացում (%): 77.5 81.7 83.1 86.2 87.2					
3.Ջրային տնտեսության կառավարման բարելավումների խորացում	3.1. Ոռոգման համակարգերի մասնակցային կառավարման ամրապնդում, ջրօգտագործող ընկերությունների խոշորացում: Ջրօգտագործող ընկերությունների վարչական խորհուրդների աշխատանքի առավել գործնական հիմքերի ստեղծում, դրա արդյունքում ընկերությունների գործունեության արդյունավետության բարձրացում:	Ոռոգման համակարգերի կառավարման բարելավում, ջրօգտագործողներին մատուցվող ծառայությունների արդյունավետության բարձրացում : (Շարունակական):					ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության ջրային տնտեսության պետական կոմիտե
	3.2. Խնելու ջրի և ջրահեռացման ծառայություններ մատուցող ընկերությունների կառավարման արդյունավետության բարձրացում:	2008թ. «Հայջրմուկոյուղի» ՓԲԸ-ի մասնավոր կառավարման ձևի ընտրություն և մասնավոր օպերատորի հետ համապատասխան պայմանագրի կնքում, ինչպես նաև «Շիրակ-ջրմուկոյուղի», «Լոռի-ջրմուկոյուղի», «Նոր Ակունք» ՓԲ ընկերությունների կառավարումը մասնավոր կառավարչին հանձնում:					
4. Գյուղական բնակավայրերի ջրամատակարարման ներդրումային ծրագրի իրականացում:	4.1. Ասիական զարգացման բանկի կողմից տրված վարկային միջոցների հաշվին իրականացվող միջոցառումներ, Ճապոնիայի կառավարության զարգացման գործակալության (JICA), կողմից իրականացվող ծրագրի ավարտում, նոր վարկային ծրագրի առաջարկի նախապատրաստում:	Գյուղական համայնքների ջրամատակարարման բարելավում, դրանց հետագա շահագործումը մասնագիտացված կառույցներին հանձնում, համայնքների համար ջրամատակարարման համակարգերի շահագործման արդյունավետ մոդելի ընտրում: (Շարունակական):					ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության ջրային տնտեսության պետական կոմիտե

4.3.11.3. Տրանսպորտը և կապը

1. Կառավարությունը մտադիր է հետևողական լինել «Ջվարթնոց» և «Շիրակ» օդանավակայանների տեխնիկական հնարավորությունների ու սպասարկման որակն առավելագույնս միջազգային չափանիշներին համապատասխանեցնելու ծրագրերի իրագործմանը	1.1.Ուղևորների սպասարկման որակի բարձրացում «Ջվարթնոց» և «Շիրակ» օդանավակայանների տեխնիկական հնարավորությունները ու սպասարկման որակն առավելագույնս միջազգային չափանիշներին համապատասխանեցնում	Կոնցեսիոների հետ ուղևորային նոր համալիրի, հաշվառման և հանրային սրահների կառուցման վերաբերյալ ամրագրված համաձայնություն	Տեխնիկական արդիականացված և սպասարկման միջազգային չափանիշներին առավելագույնս համապատասխանող ուղևորային նոր համալիրի հաշվառման և հանրային նոր սրահներ	Ընթացակարգերի պարզեցման ազգային կոմիտեի կողմից մոնիտորինգի իրականացում	Ուղևորների սպասարկման որակի նկատմամբ շարունակական հսկողություն	ՀՀ ԿԼ քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչություն
--	--	--	---	--	--	--

1	2	3	4	5	6	7	8
<p>2. Կառավարությունը մտադիր է հետևողականորեն իրականացնել օդային հաղորդակցությունների միջկառավարական լրացուցիչ համաձայնագրերի կնքման գործընթացներ, որոնք հնարավորություն կտան ընդլայնելու Հայաստանի Հանրապետության (Հայաստանի Հանրապետությունից) չվերթերի աշխարհագրությունը:</p>	<p>2.1. Օդային հաղորդակցությունների միջկառավարական համաձայնագրերի կնքման շուրջ բանակցությունների վարում</p>	<p>Ավիափոխադրումների շուկայի վերլուծություններ և Օդային հաղորդակցության նոր պայմանագրերի կնքման նպատակահարմարության ուսումնասիրություններ</p>	<p>Օդային հաղորդակցությունների միջկառավարական համաձայնագրերի կնքման շուրջ բանակցությունների վարում՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Ուկրաինայի, Լատվիայի Հանրապետության, Տաջիկստանի Հանրապետության, Արգենտինայի Հանրապետության, Հունաստանի Հանրապետության, Խորվաթիայի Հանրապետության, Իսլանդիայի, Միացյալ Արաբական Էմիրությունների կառավարությունների միջև</p>		<p>ավիափոխադրումների շուկայի ընդլայնում և ավիափոխադրումների նկատմամբ պահանջարկի բավարարում</p>	<p>ՀՀ ԿԱ քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչություն</p>	
<p>3. Կառավարությունը մտադիր է բացի միջկառավարական համաձայնագրերից, վարել բանակցություններ միջազգային կազմակերպություններին անդամակցելու, թռիչքային և ավիացիոն անվտանգության բնագավառում սահմանված միջազգային ստանդարտները Հայաստանի Հանրապետությունում լիարժեք կիրառելու նպատակով</p>	<p>3.1. Թռիչքային և ավիացիոն անվտանգության մակարդակի բարձրացում (Եվրամիությանն Հայաստանի Հանրապետության ինտեգրման շրջանակներում թռիչքային անվտանգության գծով Եվրոպական ավիացիոն կազմակերպությունների (JAA/EASA) կանոնների կիրառում և JAA-ի անդամակցություն)</p>	<p>JAA-ին անդամակցության գործընթացի նախապատրաստում</p>	<p>Թռիչքային և ավիացիոն անվտանգության բնագավառում սահմանված միջազգային ստանդարտների կիրառում, քաղաքացիական ավիացիայում ժամանակակից օդանավերի ընդգրկում և շահագործում</p>			<p>ՀՀ ԿԱ քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչություն</p>	

1	2	3	4	5	6	7	8
<p>4. Կառավարությունը մտադիր է փոխարկելով փոխարդյունների պատասխանատվությունը և ուղևորների իրավական պաշտպանվածությունը՝ օրենսդրական դաշտում կատարել այնպիսի փոփոխություններ, որոնք կհամապատասխանեն միջազգային կոնվենցիաներով սահմանված պարտադիր ապահովագրության պահանջներին և առավել կապազույցեն սպառողների շահերը</p>	<p>4.1. Ուղևորի, ուղեբեռի, բեռի և երրորդ անձանց նկատմամբ փոխադրողի պատասխանատվության ապահովագրական չափաբաժնի համապատասխանեցում միջազգային չափանիշներին</p>	<p>«Օդային փոխադրումներին առնչվող որոշ կանոնների միասնականացման մասին» 1999թ. Մոնրեալի կոնվենցիային Հայաստանի Հանրապետության միանալու գործընթաց</p>	<p>Կոնվենցիային միացում</p>	<p>Կոնվենցիայից բխող իրավական ակտերի ընդունում</p>			<p>ՀՀ ԿԼ քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչություն</p>
<p>5. Կառավարությունը նախատեսում է տրանսպորտի կայուն և արդյունավետ զարգացում, այն դիտարկելով որպես անհրաժեշտ պայման երկրի տնտեսական աճի բարձր տեմպերի, ազգային անվտանգության և պաշտպանունակության ապահովման, բնակչության կենսամակարդակի բարձրացման, ինչպես նաև համաշխարհային տնտեսությանը Հայաստանի ռացիոնալ ինտեգրումն ապահովելու գործընթացում</p>	<p>5.1. Պետական (միջպետական և հանրապետական նշանակության) ավտոճանապարհների պահպանում և վիճակի բարելավում</p>	<p>Տվյալ կատեգորիայի հանրապետական, հանրապետական) բավարար վիճակ ունեցող ճանապարհահատվածի հարաբերակցությունը տվյալ կատեգորիայի ճանապարհների ընդհանուր երկարության նկատմամբ (տոկոսային արտահայտությամբ) միջպետական 70%, հանրապետական 40%:</p>	<p>Տվյալ կատեգորիայի ճանապարհների ընդհանուր երկարության նկատմամբ տվյալ կատեգորիայի (միջպետական, հանրապետական) բավարար վիճակ ունեցող ճանապարհահատվածի հարաբերակցության տարեկան 5% աճ</p>				<p>ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
	5.2. Գյուղական համայնքները սպասարկող ավտոմոբիլային ճանապարհների բարելավում	Պետական (միջպետական, հանրապետական նշանակության) ճանապարհային ցանցին կապող բավարար վիճակով ճանապարհ ունեցող բնակավայրերի թվի հարաբերակցությունը հանրապետության բնակավայրերի ընդհանուր թվին՝ շուրջ 2 %:	Պետական նշանակության ճանապարհային ցանցին կապող բավարար վիճակով ճանապարհ ունեցող բնակավայրերի թվի և հանրապետության բնակավայրերի ընդհանուր թվի հարաբերակցության աճ՝ յուրաքանչյուր տարի 2 %:				ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն
	5.3 Հայկական երկաթուղու կառավարման մեխանիզմների կատարելագործման և կոնցեսիոն պարտավորությունների կատարման նկատմամբ հսկողության սահմանում	Գնահատված գործարար ծրագրի հիման վրա կնքված կոնցեսիոն պայմանագիր	Վրդիական և որակյալ ծառայությունների մատուցող երկաթուղային ենթակառուցվածքներ (արագ, ցածր կորուստներով և անվտանգ բեռնափոխադրումներ)				ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն
	5.4 «Տրանսպորտի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մշակում և ներկայացում				Միջազգային կոնվենցիաներով սահմանված պարտադիր ապահովագրության պահանջներին համապատասխան փոխադրողների պատասխանատվություն, ուղևորների իրավական և սպառողների շահերի պաշտպանվածություն		ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն
	5.5 «Հաշմանդամների և սակավաշարժ այլ անձանց համար ընդհանուր օգտագործման կանոնավոր երթուղիները սպասարկող տրանսպորտային միջոցների մատչելիության ապահովման մասին» և «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը					Հաշմանդամների և սակավաշարժ այլ անձանց համար ընդհանուր օգտագործման կանոնավոր երթուղիները սպասարկող տրանսպորտային միջոցների մատչելիության աստիճանի բարձրացում	ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն
	5.6 «Հայաստանի Հանրապետությունում տրանսպորտային միջոցների պարտադիր տեխնիկական զննության անցկացման գործունեության վերլուծության արդյունքների հիման վրա դրանց հետագա կատարելագործման ու հետագա ազատակառուցման մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ՀՀ կառավարություն ներկայացնելը			Տեխնիկական զննության գործունեության հետագա կատարելագործում, զննության կտրոնի չտրամադրման համար հիմք ծառայող՝ սահմանված պահանջներին չհամապատասխանող մնացած պարամետրերի սահմանված ցանկ, տրանսպորտային միջոցների պարտադիր տեխնիկական զննության արդյունավետության բարձրացում և տեխնիկական զննության անցկացման ազատ հարաբերություններ			ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
6.4 առավարությունը էլեկտրոնային հաղորդակցության (հեռահաղորդակցության) ոլորտում նախատեսվում է ընդլայնել ծառայությունների աշխարհագրությունը և ապահովել նորագույն տեխնոլոգիաների կիրառմամբ առաջարկվող ծառայությունների բազմազանություն և միջազգային չափանիշներին համապատասխան բարձրորակ	6.1 ՀՀ տարածքում ռադիոյի և հեռուստատեսության ծրագրերի հեռարձակման արդիականացում, թվային տեխնոլոգիաների փոխարինումները	ՀՀ տարածքում ռադիոհեռուստատեսության բնագավառում թվային համակարգի ներդրման ծրագիր	Հայաստանի Հանրապետությունում թվային հեռուստատեսային հեռարձակման զարգացման սխեմայի և թվային վերերկրյա հաղորդիչ կայանների համար տարածաշրջանային հաճախականային պլանների մշակում, գործող մարտահրավերի ռադիոտեղեկային զծերի թվայնացում՝ դեպի մարզեր հեռահաղորդում կազմակերպման համար, 165 հեռուստակայաններում պարտադիր համահասանելի փաթեթի ընդունման համար DVB-S ստանդարտի պարֆեկցիան առաջնային ընդունիչ համակարգերի ձեռքբերում և տեղադրում, Հեռուստացույցերի թվային կցուղիների ձեռքբերում և անվճար տրամադրում բնակչության առավել անապահով խավին (40 հազար կցուղի)	Հեռուստացույցերի թվային կցուղիների ձեռքբերում և անվճար տրամադրում բնակչության առավել անապահով խավին (50 հազար կցուղի) 107 հեռուստակայաններում ծրագրերի մեկ փաթեթի հեռարձակման համար համապատասխան հզորությամբ մեկական DVB-T թվային հաղորդակի և լրակազմի ձեռքբերում, տեղադրում	40 հեռուստակայաններում ծրագրերի մեկ փաթեթի հեռարձակման համար համապատասխան հզորությամբ մեկական DVB-T թվային հաղորդակի և լրակազմի ձեռքբերում, տեղադրում Հեռուստաշտարակների, անտենա-կայանային համակարգերի արդիականացման, վթարային կառույցների վերանորոգման և փոխարինման աշխատանքներ Հեռուստացույցերի թվային կցուղիների ձեռքբերում և անվճար տրամադրում բնակչության առավել անապահով խավին (40 հազար կցուղի)	Արբանյակային հաղորդիչ կայանի կառուցում՝ պարտադիր համահասանելի (համարամատչելի) փաթեթի արբանյակային հեռարձակում կազմակերպելու համար, Հեռուստացույցերի թվային կցուղիների ձեռքբերում և անվճար տրամադրում բնակչության առավել անապահով խավին (43 հազար կցուղի), 25 հեռուստակայաններում ծրագրերի մեկ փաթեթի հեռարձակման համար համապատասխան հզորությամբ մեկական DVB-T թվային հաղորդակի և լրակազմի ձեռքբերում, տեղադրում	ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն
	6.2 էլեկտրոնային հաղորդակցության և փոստային կապի ոլորտում շուկայական հարաբերությունների կարգավորմանն ուղղված հայեցակարգի մշակում:	էլեկտրոնային հաղորդակցության և փոստային կապի ոլորտում շուկայական հարաբերությունների կարգավորմանն ուղղված հայեցակարգի մշակում		Նշյալ քաղաքականության դրույթների հիման վրա փոփոխություններ համապատասխան իրավական ակտերում	էլեկտրոնային հաղորդակցության և փոստային կապի ոլորտում շուկայական հարաբերությունների կարգավորման աստիճանի բարձրացում		ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն
	6.3 Ինտերնետ հասանելիության ծառայության մատուցման աշխարհագրության ընդլայնում, բնակչության լայն շերտերի համար հասանելիության ապահովմանը, ինչպես նաև շուկայում առողջ մրցակցության ապահովմանն ուղղված հայեցակարգի մշակում	Ինտերնետ հասանելիության ծառայությունների մատուցման աշխարհագրության ընդլայնում, բնակչության լայն շերտերի համար հասանելիության ապահովման, ինչպես նաև շուկայում առողջ մրցակցության ապահովմանն ուղղված հայեցակարգի մշակում		Համապատասխան իրավական ակտերի մշակում Ինտերնետ հասանելիության ծառայությունների մատուցման կանոնակարգման համար	Ինտերնետ կապի հասանելիության և մատչելիության աստիճանի բարձրացում, ինչպես նաև Ինտերնետ հասանելիության ծառայության մատուցման կանոնակարգում:		ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն
	6.4 էլեկտրոնային հաղորդակցության բնագավառում ենթակառուցվածքների արդիականացման և պահպանման հայեցակարգի մշակում, ՀՀ բոլոր գյուղական բնակավայրերում օպտիկամանրաթելային համակարգերի ներդրման նպատակով	-	ՀՀ գյուղական բնակավայրերում օպտիկամանրաթելային համակարգերի ներդրման ծրագրի մշակում	ՀՀ գյուղական բնակավայրերի 25%-ի ներառում օպտիկամանրաթելային համակարգերի ներդրման ծրագրում	ՀՀ գյուղական բնակավայրերի 45%-ի ներառում օպտիկամանրաթելային համակարգերի ներդրման ծրագրում	ՀՀ գյուղական բնակավայրերի 75%-ի ներառում օպտիկամանրաթելային համակարգերի ներդրման ծրագրում	ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

4.3.12. Քաղաքաշինություն							
<p>1. Առանձնահատուկ ուշադրություն կդարձվի բազմակենտրոն տարածական զարգացման սկզբունքների հետևողական ներդրման միջոցով՝ երկրի տարբերակեցման համակարգի հավասարակշռմանը, տարածաշրջանային զարգացման անհամասնությունների հաղթահարմանը, անկառավարելի ուրբանիզացման հնարավոր սպառնալիքների չեզոքացմանը, բնակավայրերի կայուն զարգացմանը նպատակաուղղված քաղաքաշինական ծրագրերի մշակմանը և իրականացմանը: Կառավարությունը կշարունակի գործուն միջոցներ ձեռնարկել կառուցապատման ծրագրերի իրականացման հենքը հանդիսացող՝ ազգային, տարածքային և տեղական մակարդակների տարածական պլանավորման և հատկազոտման փաստաթղթերի լիարժեք բազայի ձևավորման ուղղությամբ՝ ապահովելով հասարակության մասնակցությունը վերջիններիս վերաբերյալ որոշումների ընդունմանը:</p>	<p>1.1. Միջոցառումներ՝ նպատակաուղղված Հայաստանի Հանրապետությունում հավասարակշռված տարաբնակեցման համակարգի աստիճանական ձևավորմանը՝ բազմակենտրոն զարգացման սկզբունքով:</p>		<p>ՀՀ տարաբնակեցման գլխավոր նախագծի իրականացման մոնիթորինգ</p>	<p>ՀՀ տարաբնակեցման գլխավոր նախագծի մոնիթորինգի արդյունքների հիման վրա լրանշակված նոր ՀՀ տարաբնակեցման գլխավոր նախագիծ՝ ըստ անհրաժեշտության</p>	<p>ՀՀ տարածքային կազմակերպման գլխավոր նախագծի հայեցակարգ (ուրվագիծ)</p>	<p>ՀՀ տարածքային կազմակերպման գլխավոր նախագիծ</p>	<p>ՀՀ ՔՆ</p>
	<p>1.2 Միջոցառումներ՝ նպատակաուղղված տարածաշրջանային զարգացման անհամասնությունների հաղթահարմանը, անկառավարելի ուրբանիզացման հնարավոր սպառնալիքների չեզոքացմանը, բնակավայրերի կայուն զարգացմանը, տարածական պլանավորման և հատկազոտման քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի բազայի ստեղծման միջոցով:</p>		<p>ՀՀ Լոռու, Սյունիքի Տավուշի մարզերի հաստատված տարածքային հատակագծման նախագծեր:</p> <p>Սևանա լճի առափնյա տարածքների հաստատված պլանավորման հաստատված փաստաթղթեր:</p> <p>ՀՀ միջպետական և հանրապետական նշանակության պետական ավտոմոբիլային ճանապարհներին հարող տարածքների հաստատված կառուցապատման սխեմաներ և տեղաբաշխման նախագծեր</p> <p>ՀՀ համայնքների (բնակավայրերի) հաստատված գլխավոր հատակագծեր և գոտիավորման նախագծեր:</p>	<p>ՀՀ Արմավիրի, Արարատի, Վայոց Ձորի մարզերի հաստատված տարածքային հատակագծման նախագծեր:</p> <p>Սևանա լճի առափնյա տարածքների տարածական պլանավորման հաստատված փաստաթղթեր:</p> <p>ՀՀ միջպետական և հանրապետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհներին հարող տարածքների հաստատված կառուցապատման սխեմաներ և տեղաբաշխման նախագծեր</p> <p>ՀՀ համայնքների (բնակավայրերի) հաստատված գլխավոր հատակագծեր և գոտիավորման նախագծեր:</p>	<p>ՀՀ Կոտայքի, Արագածոտնի մարզերի հաստատված տարածքային հատակագծման նախագծեր:</p> <p>ՀՀ միջպետական և հանրապետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհներին հարող տարածքների հաստատված կառուցապատման սխեմաներ և տեղաբաշխման նախագծեր:</p> <p>ՀՀ համայնքների (բնակավայրերի) հաստատված գլխավոր հատակագծեր և գոտիավորման նախագծեր:</p>	<p>ՀՀ համայնքների (բնակավայրերի) հաստատված գլխավոր հատակագծեր և գոտիավորման նախագծեր:</p>	<p>ՀՀ ՔՆ</p> <p>ՀՀ ՔՆ, ՀՀ մարզեր ՀՀ ՏԻՍ-եր</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
<p>2.Քաղաքաշինական քաղաքականության կարևոր ուղղություններից մեկն է լինելու քաղաքների ճարտարապետական ժառանգության ու պատմամշակութային միջավայրերի քաղաքաշինական վերականգնման խնդիրների լուծումը՝ որպես բնակավայրերի ինքնատիպության, գրավչության, ինչպես նաև մարդկանց բարեկեցության բարձրացման ու նոր աշխատատեղերի ստեղծմանը նպաստող ենթակառուցվածքային ծրագրերի իրականացման համար կկիրառվեն նաև պետական մասնավոր գործընկերության սկզբունքները՝ միջազգային համայնքային փորձի ուսումնասիրության և տեղայնացման միջոցով:</p>	<p>2.1. Միջոցառումներ՝ ուղղված Հայաստանի բնակավայրերի պատմական կառուցապատման, ճարտարապետական միջավայրերի քաղաքաշինական ռեսիլիտացիայի ծրագրերի մշակմանն ու իրագործմանը:</p>	<p>Գյումրի քաղաքի պատմամշակութային և քաղաքաշինական միջավայրի վերականգնման ու զարգացման (Կունայրի) ծրագիր</p>	<p>Գյումրի քաղաքի պատմամշակութային և քաղաքաշինական միջավայրի վերականգնման ու զարգացման (Կունայրի) ծրագրի իրագործման հաջորդական փուլեր</p>	<p>Գյումրի քաղաքի պատմամշակութային և քաղաքաշինական միջավայրի վերականգնման ու զարգացման (Կունայրի) ծրագրի իրագործման հաջորդական փուլեր</p>	<p>Գյումրի քաղաքի պատմամշակութային և քաղաքաշինական միջավայրի վերականգնման ու զարգացման (Կունայրի) ծրագրի իրագործման հաջորդական փուլեր</p>	<p>Գյումրի քաղաքի պատմամշակութային և քաղաքաշինական միջավայրի վերականգնման ու զարգացման (Կունայրի) ծրագրի իրագործման հաջորդական փուլեր</p>	<p>ՀՀ ՔՆ</p>
			<p>Աշտարակ և Գորիս քաղաքների պատմական կառուցապատման քաղաքաշինական ռեսիլիտացիայի փորձնական (պիլոտային) ծրագիր</p>	<p>Քաղաքների պատմական կառուցապատման քաղաքաշինական ռեսիլիտացիայի հաստատված ռազմավարություն</p>	<p>Ըստ ռազմավարության՝ փորձի տարածում այլ բնակավայրերի վրա</p>	<p>Ըստ ռազմավարության՝ փորձի տարածում այլ բնակավայրերի վրա</p>	<p>ՀՀ ՔՆ</p>
		<p>2.2. Միջոցառումներ, ուղղված Հայաստանում Լանդշաֆտի եվրոպական Կոնվենցիայի իրագործմանը (Լանդշաֆտի պլանավորման բաղադրիչով)</p>		<p>Հայաստանի մի քանի համայնքներում (Ջերմուկ, Ռիլիջան, Կապան) Լանդշաֆտի եվրոպական կոնվենցիայի իրագործման փորձնական (պիլոտային) ծրագիր</p>	<p>Հայաստանում Լանդշաֆտի եվրոպական կոնվենցիայի իրագործման հաստատված ռազմավարություն (Լանդշաֆտի պլանավորման բաղադրիչով)</p>	<p>Ըստ ռազմավարության՝ փորձի տարածում այլ բնակավայրերի վրա</p>	<p>Ըստ ռազմավարության՝ փորձի տարածում այլ բնակավայրերի վրա</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
3. Շարունակական բնույթ կերի քաղաքաշինության բնագավառում ներդրումային գրավչության և զործարար միջավայրի բարելավմանը նպատակաուղղված միջոցառումների իրականացումը՝ պահպանելով կապիտալ շինարարության զարգացման առաջանցիկ տեմպերը և կարևորվորելով ոչ միայն ծավալային, այլև որակական չափանիշների հետևողական բարձրացումն ու խթանելով ներդրումային նախածեռնությունները հատկապես թույլ զարգացած տարածքներում:	3.1. Միջոցառումներ, կապված շինարարական ծախսային ծրագրերի /կառուցման և հիմնանորոգման աշխատանքների/ շարունակականության և ընդլայնման հետ	Նոր /կրթական, մշակութային, առողջապահական, մարզական, բնակարանաշինության, սոցիալական նշանակության, արգելափակային համալիրի օբյեկտների հիմնանորոգման և կառուցման/ համալիր ծրագրերի մշակման նախապատրաստական աշխատանքներ, ծրագրային դրույթների նախատեսում 2009-2011թթ. ՄԺԾ նախագծով	Նոր համալիր ծրագրերի մշակման աշխատանքներ, մշակված «Կրթական և մշակութային օբյեկտների հիմնանորոգում, կառուցում և արդիականացում» համալիր ծրագրերով նախատեսված աշխատանքների նախատեսում 2010-2012թթ. ՄԺԾ նախագծով	Նոր համալիր ծրագրերի մշակման աշխատանքներ, մշակված «Առողջապահական և մարզական օբյեկտների հիմնանորոգում, կառուցում և արդիականացում» համալիր ծրագրերով նախատեսված աշխատանքների նախատեսում 2011-2013թթ. ՄԺԾ նախագծով	Նոր համալիր ծրագրերի մշակման աշխատանքներ, մշակված «Բնակարանաշինության և սոցիալական այլ նշանակության օբյեկտների հիմնանորոգում, կառուցում և արդիականացում» և «Վարչական օբյեկտների հիմնանորոգում, կառուցում և արդիականացում» համալիր ծրագրերով նախատեսված աշխատանքների նախատեսում 2012-2014թթ. ՄԺԾ նախագծով	Նոր համալիր ծրագրերի մշակման աշխատանքներ, մշակված «Բնակարանաշինության և արդիականացում» համալիր ծրագրերով նախատեսված աշխատանքների նախատեսում 2013-2015թթ. ՄԺԾ նախագծով	ՀՀ ՔՆ
	3.2. Բնակարանաշինության օբյեկտների կառուցում և հիմնանորոգում /վերակառուցում, վերականգնում, ուժեղացում, արդիականացում/ ծախսային ծրագրի իրագործում	ՀՀ Արմավիրի մարզի թվով 2բազմաբնակարան շենքերի հիմնանորոգված տանիքներ և ընդհանուր օգտագործման տարածքներ	Ավարտված և հիմնանորոգված շուրջ 20 անավարտ և շահագործվող բնակելի շենքեր	Ավարտված և հիմնանորոգված շուրջ 20 անավարտ և շահագործվող բնակելի շենքեր	Ավարտված և հիմնանորոգված շուրջ 20 անավարտ և շահագործվող բնակելի շենքեր	Ըստ հաստատված ծրագրի կառուցված, ավարտված և հիմնանորոգված անավարտ, շահագործվող և նոր բնակելի շենքեր	ՀՀ ՔՆ
	3.3 Կրթական օբյեկտների կառուցում և հիմնանորոգում /վերակառուցում, վերականգնում, ուժեղացում, արդիականացում/ ծախսային ծրագրի իրագործում	Կառուցված և հիմնանորոգված թվով 275 հանրակրթական դպրոցներ, վարժարաններ, ԲՈՒՀ-եր	Կառուցված և հիմնանորոգված շուրջ 430 հանրակրթական դպրոցներ, վարժարաններ, ԲՈՒՀ-եր	Կառուցված և հիմնանորոգված շուրջ 290 հանրակրթական դպրոցներ, վարժարաններ, ԲՈՒՀ-եր	Կառուցված և հիմնանորոգված շուրջ 200 հանրակրթական դպրոցներ, վարժարաններ, ԲՈՒՀ-եր	Ըստ հաստատված ծրագրի կառուցված և հիմնանորոգված հանրակրթական դպրոցներ, վարժարաններ, ԲՈՒՀ-եր	ՀՀ ՔՆ
	3.4. Ավագ դպրոցների հիմնանորոգում ծախսային ծրագրի իրագործում	Հիմնանորոգված թվով 28 ավագ դպրոցներ	Հիմնանորոգված շուրջ 25 ավագ դպրոցներ	Հիմնանորոգված շուրջ 10 ավագ դպրոցներ	Հիմնանորոգված 1 ավագ դպրոց	Ըստ հաստատված ծրագրի հիմնանորոգված ավագ դպրոցներ	ՀՀ ՔՆ
	3.5. Միջին մասնագիտական կրթության օբյեկտների հիմնանորոգում ծախսային ծրագրի իրագործում	Հիմնանորոգված թվով 2 միջին մասնագիտական կրթության հաստատություններ	Հիմնանորոգված թվով 2 միջին մասնագիտական կրթության հաստատություններ	Հիմնանորոգված թվով 2 միջին մասնագիտական կրթության հաստատություններ	Հիմնանորոգված 1 միջին մասնագիտական կրթության հաստատություն	Ըստ հաստատված ծրագրի հիմնանորոգված միջին մասնագիտական կրթության հաստատություններ	ՀՀ ՔՆ
	3.6. Նախադպրոցական կրթական օբյեկտների հիմնանորոգում ծախսային ծրագրի իրագործում		շուրջ 75.0 մլն. դրամի Հիմնանորոգված շուրջ 10 նախադպրոցական հաստատություններ	շուրջ 190.0 մլն դրամի Հիմնանորոգված շուրջ 10 նախադպրոցական հաստատություններ	շուրջ 120.0 մլն դրամի Հիմնանորոգված շուրջ 10 նախադպրոցական հաստատություններ	Ըստ հաստատված ծրագրի կառուցված և հիմնանորոգված նախադպրոցական հաստատություններ	ՀՀ ՔՆ

1	2	3	4	5	6	7	8
	3.7. Մշակութային օբյեկտների կառուցում և հիմնանորոգում /վերակառուցում, վերականգնում, ուժեղացում, արդիականացում/ ծախսային ծրագրի իրագործում	Կառուցված և հիմնանորոգված թվով 37 մշակույթի տներ, գրադարաններ, համայնքային կենտրոններ	Կառուցված և հիմնանորոգված շուրջ 160 մշակույթի տներ, գրադարաններ, համայնքային կենտրոններ	Կառուցված և հիմնանորոգված շուրջ 120 մշակույթի տներ, գրադարաններ, համայնքային կենտրոններ	Կառուցված և հիմնանորոգված շուրջ 90 մշակույթի տներ, գրադարաններ, համայնքային կենտրոններ	Ըստ հաստատված ծրագրի կառուցված և հիմնանորոգված մշակույթի տներ, գրադարաններ, համայնքային կենտրոններ	ՀՀ ՔՆ
	3.8. Մարզական օբյեկտների կառուցում և հիմնանորոգում /վերակառուցում, վերականգնում, ուժեղացում, արդիականացում/ ծախսային ծրագրի իրագործում	Կառուցված և հիմնանորոգված թվով 8 մասնագիտացված և համալիր մարզադպրոցներ, մարզադաշտեր	Կառուցված և հիմնանորոգված շուրջ 25 մասնագիտացված և համալիր մարզադպրոցներ, մարզադաշտեր	Կառուցված և հիմնանորոգված շուրջ 20 մասնագիտացված և համալիր մարզադպրոցներ, մարզադաշտեր	Կառուցված և հիմնանորոգված շուրջ 15 մասնագիտացված և համալիր մարզադպրոցներ, մարզադաշտեր	Ըստ հաստատված ծրագրի կառուցված և հիմնանորոգված մասնագիտացված և համալիր մարզադպրոցներ, մարզադաշտեր	ՀՀ ՔՆ
	3.9. Առողջապահական օբյեկտների կառուցում և հիմնանորոգում /վերակառուցում, վերականգնում, ուժեղացում, արդիականացում/ ծախսային ծրագրի իրագործում	Կառուցված և հիմնանորոգված թվով 14 հիվանդանոցներ, պոլիկլինիկաներ	Կառուցված և հիմնանորոգված շուրջ 50 հիվանդանոցներ, պոլիկլինիկաներ, բուժկետեր	Կառուցված և հիմնանորոգված շուրջ 40 հիվանդանոցներ, պոլիկլինիկաներ, բուժկետեր	Կառուցված և հիմնանորոգված շուրջ 20 հիվանդանոցներ, պոլիկլինիկաներ, բուժկետեր	Ըստ հաստատված ծրագրի կառուցված և հիմնանորոգված հիվանդանոցներ, պոլիկլինիկաներ, բուժկետեր	ՀՀ ՔՆ
	3.10. Սոցիալական նշանակության այլ օբյեկտների կառուցում և հիմնանորոգում ծախսային ծրագրի իրագործում	478.2 մլն. դրամի Հիմնանորոգված թվով 2 մանկատներ	1.52 մլրդ. դրամի Հիմնանորոգված շուրջ 14 մանկատներ, տուն-ինտերնատներ, սոցիալական հոգածության կենտրոններ, գիշերօթիկ հաստատություններ	շուրջ 535.7 մլն. դրամի Հիմնանորոգված 5 մանկատներ, տուն-ինտերնատներ, սոցիալական հոգածության կենտրոններ, գիշերօթիկ հաստատություններ	շուրջ 208.3 մլն. դրամի Հիմնանորոգված 3 մանկատներ, տուն-ինտերնատներ, սոցիալական հոգածության կենտրոններ, գիշերօթիկ հաստատություններ	Ըստ հաստատված ծրագրի կառուցված և հիմնանորոգված մանկատներ, տուն-ինտերնատներ, սոցիալական հոգածության կենտրոններ, գիշերօթիկ հաստատություններ	ՀՀ ՔՆ
	3.11. Վարչական օբյեկտների կառուցում և հիմնանորոգում /վերակառուցում, վերականգնում, ուժեղացում, արդիականացում/ ծախսային ծրագրի իրագործում	Կառուցված և հիմնանորոգված թվով 7 պետական կառավարման մարմինների վարչական շենքեր, համայնքային կենտրոններ	Կառուցված և հիմնանորոգված շուրջ 15 պետական կառավարման մարմինների վարչական շենքեր, համայնքային կենտրոններ	Կառուցված և հիմնանորոգված թվով 6 պետական կառավարման մարմինների վարչական շենքեր, համայնքային կենտրոններ	Կառուցված և հիմնանորոգված թվով 3 պետական կառավարման մարմինների վարչական շենքեր	Ըստ հաստատված ծրագրի կառուցված և հիմնանորոգված պետական կառավարման մարմինների վարչական շենքեր	ՀՀ ՔՆ
	3.12. Այլ օբյեկտների շինարարություն ծախսային ծրագրի իրագործում	Կառուցված և հիմնանորոգված թվով 1 գիտական հաստատության շենք	Կառուցված և հիմնանորոգված թվով 2 գիտական հաստատությունների շենքեր /կավարտվի 1 գիտական հաստատության հիմնանորոգումը/	Վվարտված /կառուցված/ 1 գիտական հաստատության նոր մասնաշենք	Ըստ հաստատված ծրագրի կառուցված և հիմնանորոգված գիտական հաստատությունների շենքեր և մասնաշենքեր	Ըստ հաստատված ծրագրի կառուցված և հիմնանորոգված գիտական հաստատությունների շենքեր և մասնաշենքեր	ՀՀ ՔՆ
	3.13. Բնապահպանական նշանակության օբյեկտների հիմնանորոգում ծախսային ծրագրի իրագործում		Կառուցված և հիմնանորոգված շուրջ 9 օդերևութաբանական կենտրոններ	Կառուցված և հիմնանորոգված շուրջ 8 օդերևութաբանական կենտրոններ	Կառուցված և հիմնանորոգված շուրջ 5 օդերևութաբանական կենտրոններ	Ըստ հաստատված ծրագրի կառուցված և հիմնանորոգված օդերևութաբանական կենտրոններ	ՀՀ ՔՆ

1	2	3	4	5	6	7	8
	3.14. Նախագծային աշխատանքներ ծախսային ծրագրի իրագործում	Լրամշակված և մշակված թվով 106 օբյեկտների նախագծանախահաշվային փաստաթղթեր	Արդիականացվող նորմատիվային բազայի հիման վրա լրամշակված և մշակված շուրջ 500 օբյեկտների նախագծանախահաշվային փաստաթղթեր	Արդիականացվող նորմատիվային բազայի հիման վրա լրամշակված և մշակված շուրջ 20 օբյեկտների նախագծանախահաշվային փաստաթղթեր	Ըստ հաստատված ծրագրի լրամշակված և մշակված նախագծանախահաշվային փաստաթղթեր	Ըստ հաստատված ծրագրի լրամշակված և մշակված նախագծանախահաշվային փաստաթղթեր	ՀՀ ՔՆ
4. Կառավարությունը հետամուտ կլինի քաղաքաշինական համակարգերի որակակալական երաշխիքների ապահովման տեսանկյունից կարևոր նշանակություն ունեցող միջազգայնորեն ընդունված սկզբունքներին համահունչ քաղաքաշինական ստանդարտների և նորմատիվ-տեխնիկական փաստաթղթերի համակարգի կատարելագործմանը, դրանով իսկ նպաստելով միասնական շուկայում հանրապետության շինարարական արտադրանքի և ծառայությունների համատեղելիությանը, տեխնոլոգիաների արդիականացմանը, ինչպես նաև նախագծային ու շինարարական աշխատանքների որակի բարձրացմանը:	4.1. Միջազգայնորեն ընդունված սկզբունքներին համահունչ քաղաքաշինական ստանդարտների ու նորմատիվ-տեխնիկական փաստաթղթերի համակարգի կատարելագործման և արդիականացման ուղղությամբ ձեռնարկվող միջոցառումներ.	Գործող քաղաքաշինական նորմերը եվրոպական ստանդարտներին համապատասխանեցման ծրագրի նախապատրաստական փուլ	Գործող քաղաքաշինական նորմերը եվրոպական ստանդարտներին համապատասխանեցման հաստատված ծրագիր	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	ՀՀ ՔՆ
	4.2. Միջոցառումներ, կապված պետական քաղաքաշինական կադաստրի ներդրման, քաղաքաշինական տեղեկատվական համակարգի ձևավորման հետ.		ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության համակարգում, Երևանի քաղաքապետարանում և մարզպետարաններում քաղաքաշինական կադաստրի վարման տեխնիկապես ապահովված կառուցվածքային ստորաբաժանումներ կամ ծառայություններ:	ՀՀ քաղաքային համայնքներում քաղաքաշինական կադաստրի վարման տեխնիկապես ապահովված կառուցվածքային ստորաբաժանումներ կամ ծառայություններ:	Տվյալների փոխանակման միասնական ցանց (ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության, ՀՀ մարզպետարանների, Երևանի քաղաքապետարանի միջև)	Տվյալների փոխանակման միասնական ցանց (ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության, ՀՀ մարզպետարանների, քաղաքային համայնքների միջև)	ՀՀ ՔՆ

1	2	3	4	5	6	7	8
5. Կառավարության ու շահորդության կենտրոնում կլինեն կառույցների սեյսմակայունության և հուսալիության ապահովման խնդիրները՝ սեյսմագինվածության բարձրացմանը նպատակաուղղված ծրագրերի, ինչպես նաև վտանգավոր արտածին երկրաբանական պրոցեսների ու տեխնածին երևույթների ազդեցության մվազեցման, այդ թվում՝ սողանքային տարածքներում անհրաժեշտ, հիմնականում կանխարգելիչ, ինժեներապաշտպանական միջոցառումների մշակման և իրականացման միջոցով:	5.1. Կառույցների սեյսմակայունության և հուսալիության ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ		Հայաստանի Հանրապետության բնակֆոնդի շուրջ 35%-ը կազմող բազմաբնակարան բնակելի շենքերի անձնագրավորման ծրագիր և իրականացման կարգ.	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի Բազմաբնակարան բնակելի ֆոնդի շուրջ 4,0%-ը կազմող վթարային և անբավարար տեխնիկական վիճակում գտնվող շենքերում անհրաժեշտ միջոցառումներ:	Ըստ ծրագրի Բազմաբնակարան բնակելի ֆոնդի շուրջ 96%-ը կազմող լավ և բավարար տեխնիկական վիճակում գտնվող շենքերի բնականոն շահագործմանն ուղղված միջոցառումներ: Ծրագիրը շարունակելի է:	ՀՀ ՔՆ
			Շենքերի տեխնիկական վիճակի հետազննության և շինարարության որակի տեխնիկական հսկողության կատարելագործված համակարգ, ինչը թույլ կտա բարելավել ինչպես նոր կառուցվող, այնպես էլ վերակառուցվող շենքերի նախագծերի հիմնավորվածությունը և սեյսմակայունության ապահովումը:				ՀՀ ՔՆ
	5.2. Հայաստանի Հանրապետությունում սողանքային աղետի կառավարման համակարգի ներդրման և զարգացման միջոցառումներ		ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ժամանակացույցով 69 առավել ռիսկային վտանգավոր սողանքային տեղամասերում իրականացվելիք միջոցառումներ նախագծահետազննական աշխատանքներ, տների տեխնիկական վիճակի հետազննում	Ըստ ժամանակացույցի	Ըստ ժամանակացույցի	Իրականացված միջոցառումների արդյունքների վերլուծության հիման վրա ՀՀ սողանքային աղետի կառավարման նպատակային համալիր ծրագիր, որի իրականացումը կապահովի սողանքային աղետներից հանրապետության շուրջ 6% համայնքների կայուն զարգացումը, բնակչության պաշտպանությունը և բնականոն կենսագործունեությունը	ՀՀ ՔՆ
6. Կշարունակվեն անօթևան ընտանիքների բնակարանային խնդիրների լուծմանն ուղղված պետական աջակցության նպատակային ծրագրերը: Դրա հետ մեկտեղ միջոցներ կձեռնարկվեն առավել սոցիալապես անապահով ընտանիքների բնակարանային պայմանների բարելավման,	6.1. Անօթևան ընտանիքների բնակարանային ապահովմանն ուղղված ընդունված պետական աջակցության նպատակային ծրագրերի իրականացման միջոցառումներ	Աղետի գոտու բնակավայրերում երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած ընտանիքների բնակարանային ապահովում	Աղետի գոտու բնակավայրերում երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած ընտանիքների և ըստ ՀՀ կառավարության 2004 թվականի մայիսի 20-ի N 747-Ն որոշմամբ հաստատված ծրագրի փախստական ընտանիքների բնակարանային ապահովում	Աղետի գոտու բնակավայրերում երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած ընտանիքների և ըստ ՀՀ կառավարության 2004 թվականի մայիսի 20-ի N 747-Ն որոշմամբ հաստատված ծրագրի փախստական ընտանիքների բնակարանային ապահովում	աղետի գոտու բնակավայրերում երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած ընտանիքների և ըստ ՀՀ կառավարության 2004 թվականի մայիսի 20-ի N 747-Ն որոշմամբ հաստատված ծրագրի փախստական ընտանիքների բնակարանային ապահովում	աղետի գոտու բնակավայրերում երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած ընտանիքների և ըստ ՀՀ կառավարության 2004 թվականի մայիսի 20-ի N 747-Ն որոշմամբ հաստատված ծրագրի փախստական ընտանիքների բնակարանային ապահովում	ՀՀ ՔՆ
	6.2. Բազմաբնակարան բնակարանային ֆոնդի պահպանման, շահագործման ու կառավարման համակարգերի զարգացմանն ուղղված պետական աջակցության ծրագրի մշակման և իրականացման միջոցառումներ.		Բազմաբնակարանային ֆոնդի պահպանման, շահագործման և կառավարման պետական աջակցության հաստատված ծրագիր:	Ծրագրի իրագործման հաջորդական փուլեր	Ծրագրի իրագործման հաջորդական փուլեր	Ծրագրի իրագործման հաջորդական փուլեր	ՀՀ ՔՆ

1	2	3	4	5	6	7	8
	6.3. Միջոցառումներ՝ ուղղված կոմունալ ենթակառուցվածքների կատարելագործմանը		Բազմաբնակարան շենքերում կոմունալ ծառայություններ «նատուցող-սպառող» հարաբերությունների մոնիտորինգ	Բազմաբնակարան շենքերում կոմունալ ծառայություններ «նատուցող-սպառող» հարաբերությունների մոնիտորինգի արդյունքների հիման վրա հարաբերությունները կարգավորող պայմանագրերի փաթեթ			ՀՀ ՔՆ
	6.4. Միջոցառումներ՝ նպատակաուղղված սոցիալական բնակֆոնդի ինստիտուտի ներդրմանը՝ սոցիալապես անապահով, այդ թվում երիտասարդ ընտանիքների համար բնակարան ձեռք բերելու հնարավորությունների ընձեռմանը	Սոցիալական բնակֆոնդի ներդրման հայեցակարգ	Սոցիալական բնակֆոնդի ներդրմանն ուղղված ձևավորված օրենսդրական դաշտ՝ «ՀՀ բնակարանային պայմանների բարելավման մասին» օրենքի փաթեթ (օրենք և օրենքի կիրարկումն ապահովող ենթաօրենսդրական ակտեր)	Սոցիալապես անապահով ընտանիքների բնակարանային պայմանների բարելավման ծրագիր	Առանձին համայնքներում տեխնիկական աջակցության ծրագրեր՝ ուղղված ծրագրային մոտեցումների կիրարկման ապահովման համար համայնքների անհրաժեշտ կարողությունների զարգացմանը	Սոցիալապես անապահով ընտանիքների բնակարանային պայմանների բարելավման ծրագրի մեկնարկ	ՀՀ ՔՆ
	6.5. Միջոցառումներ՝ ուղղված առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների թվին պատկանող անձանց բնակարանային խնդիրների լուծմանը	Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների թվին պատկանող անձանց բնակարանային խնդիրների լուծում՝ ըստ ընդունված ծրագրերի:	Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների թվին պատկանող անձանց բնակարանային խնդիրների լուծմանն ուղղված նախորդ տարիներին իրականացված ծրագրերի մոնիտորինգ և արդյունքների հիման վրա լրանշակված նոր ծրագիր՝ ըստ անհրաժեշտության	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	ՀՀ ՔՆ
7. Նորաստեղծ ընտանիքների համար կներդրվեն բնակարանի ձեռք բերման նպաստավոր կառուցակարգեր: Կշարունակվեն նաև հաշմանդամների և այլ սակավաշարժուն խմբերի համար շենքերի, շինությունների մատչելիության ապահովմանն ուղղված միջոցառումների իրականացման աշխատանքները:	7.1. Միջոցառումներ, կապված նորաստեղծ ընտանիքների բնակարանային պայմանների բարելավմանն ուղղված բնակարանի ձեռք բերման նպաստավոր դաշտի ձևավորմանը			Նորաստեղծ ընտանիքների համար բնակարանի ձեռք բերման նպաստավոր կառուցակարգեր			ՀՀ ՔՆ

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

4.3.13. Արտակարգ իրավիճակների կանխարգելում

<p>1. Կառավարությունը բնածին և տեխնածին արհավիրքների և աղետների կանխատեսման և կանխարգելման ուղղությամբ կիրականացնի հետևյալ աշխատանքները՝</p>	<p>1.1. Ռիսկերի գնահատման տեղեկատվական համակարգերի մշակում և ներդրում՝ ապահովելով նորագույն տեխնոլոգիաների օգտագործում</p>	<p>Մշակված և շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների հետ համաձայնեցված ծրագիր</p>	<p>Հաստատված ծրագիր և միջնաժամկետ ծախսային ծրագրում նախատեսված ֆինանսական միջոցներ</p>	<p>Պետական կառավարման հանրապետական մարմիններում, մարզերում (Երևան քաղաքում), 58 քաղաքային համայնքներում ստեղծված և համակարգիչներով ու ցանցով ապահովված դիսպետչերական կետեր, ուսուցանված անձնակազմ</p>	<p>Ժամանակակից համակարգչային ծրագրերով ապահովված համակարգ, նորացված համակարգչային բազա,</p>	<p>Գործող ռիսկերի գնահատման տեղեկատվական համակարգ, որը թույլ է տալիս հաշվառել, գնահատել, կառավարել հանրապետությունում առկա տարերային և տեխնածին ռիսկերը և նպատակային օգտագործել պետությունը հատկացված միջոցները</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p>
	<p>1.2. Կառավարման մարմինների և բնակչության ազդարարման ու կապի ժամանակակից համակարգերի հիմնում</p>	<p>Մշակված և շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների հետ համաձայնեցված ծրագիր</p>	<p>Հաստատված ծրագիր և միջնաժամկետ ծախսային ծրագրում նախատեսված ֆինանսական միջոցներ</p>	<p>996 համայնքներում տեղադրված ազդարարման ժամանակակից սարքավորումներ</p>	<p>996 համայնքներում տեղադրված կապի ժամանակակից սարքավորումներ</p>	<p>Ուսուցանված կառավարման մարմիններ, Գործող ազդարարման ու կապի ժամանակակից համակարգ</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p>
	<p>1.3. Տարաբնույթ տարերային աղետների կանխատեսման և կանխարգելման ժամանակակից գործուն համակարգի ձևավորում, ճգնաժամային կառավարման կենտրոնի ստեղծում</p>	<p>Մշակված և շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների հետ համաձայնեցված ծրագիր</p>	<p>Հաստատված ծրագիր և միջնաժամկետ ծախսային ծրագրում նախատեսված ֆինանսական միջոցներ, հատկացված շենքային պայմաններ</p>	<p>Պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում շուրջօրյա գործող դիսպետչերական կետեր, ուսուցանված անձնակազմ, աղետների կանխատեսման և կանխատեսման գործող մեթոդիկաներ</p>	<p>Տեխնիկայով, սարքավորումներով, ծրագրային փաթեթներով ապահովված կենտրոն, դիսպետչերական կետերի հետ կապի առկայություն</p>	<p>Ժամանակակից պահանջներին համապատասխան գործող ճգնաժամային կառավարման կենտրոնի առկայություն</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p>
	<p>1.4. Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության բնագավառում իրազեկման ժամանակակից համակարգի ստեղծում ու զարգացում</p>	<p>Մշակված և շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների հետ համաձայնեցված ծրագիր</p>	<p>Հաստատված ծրագիր և միջնաժամկետ ծախսային ծրագրում նախատեսված ֆինանսական միջոցներ, միջգերատեսչական լրատվական կենտրոնի առկայություն</p>	<p>Ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկությունների տրամադրման բազայի առկայություն, ձեռքբերված 3 տեսագրման և 2 լուսանկարող սարքեր, 2 մոնտաժային համակարգ</p>	<p>Հանրային իրազեկման ժամանակակից կենտրոնի և թվով 11 մարզային իրազեկման կենտրոնների առկայություն</p>	<p>Իրազեկման ժամանակակից համակարգի առկայություն, հիմնված տեղեկատվական դպրոց</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p>
	<p>1.5. Սեյսմիկ պաշտպանության ազգային ծառայության համակարգի բարեփոխում, սեյսմիկ անվտանգության մակարդակի բարձրացում, իրազեկման համակարգի արդիականացում, արդիական գիտական հայտնագործությունների ներդրում</p>	<p>Մշակված և շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների հետ համաձայնեցված ծրագիր</p>	<p>Հաստատված ծրագիր և միջնաժամկետ ծախսային ծրագրում նախատեսված ֆինանսական միջոցներ</p>	<p>Արդիականացված դիտակետեր</p>	<p>Ուսուցանված անձնակազմ, երկրաշարժերը գրանցող, հետազոտությունների կատարումն ապահովող ժամանակափոց համակարգի առկայություն</p>	<p>Երկրաշարժերից բնակչության պաշտպանության ժամանակակից համակարգի առկայություն</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p>
	<p>1.6. Հիդրոօդերևութաբանական ուսումնասիրությունների մոնիթորինգի և մթնոլորտային երևույթների վրա ակտիվ ներգործության եռամիասնական համալիրի ձևավորում և պարբերական արդիականացում</p>	<p>Մշակված և շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների հետ համաձայնեցված ծրագիր</p>	<p>Հաստատված ծրագիր և միջնաժամկետ ծախսային ծրագրում նախատեսված ֆինանսական միջոցներ,</p>	<p>Հիդրոօդերևութաբանական ուսումնասիրությունների մոնիթորինգի գործող ժամանակակից համակարգ, տիեզերական դիտարկման կետի առկայություն</p>	<p>Տեղադրված և գործարկված մթնոլորտային երևույթների վրա ակտիվ ներգործության սարքավորումներ՝ 12 ռադիոլոկացիոն կայաններ և շուրջ 1000 հակակարկտային գեներատորներ</p>	<p>Գործող հիդրոօդերևութաբանական ուսումնասիրությունների մոնիթորինգի և մթնոլորտային երևույթների վրա ակտիվ ներգործության եռամիասնական համալիր</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
	1.7. Արտակարգ իրավիճակների և քաղաքացիական պաշտպանության տեսչության ձևավորում պետական հրդեհային տեսչության հիմքի վրա	Մշակված և շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների հետ համաձայնեցված օրենքի նախագիծ	Հաստատված օրենք և միջնաժամկետ ծախսային ծրագրում նախատեսված ֆինանսական միջոցներ,	Հաստատված կանոններ և պահանջներ, ստեղծված տեսչություն	Անձնակազմով և տեխնիկայով համալրված տեսչություն, ուսուցանված անձնակազմ	Գործող տեսչություն, հատուկ փորձագիտական տվյալների բաժնի, համրապետությունում բնակչության պաշտպանության պատրաստակամության իրական պատկերի առկայություն	Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն
	1.8. Տեխնիկական անվտանգության ծառայության օրենսդրական մեթոդաբանական և տեխնիկատեխնոլոգիական բազայի արդիականացում	Մշակված և շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների հետ համաձայնեցված ծրագիր	Հաստատված ծրագիր և միջնաժամկետ ծախսային ծրագրում նախատեսված ֆինանսական միջոցներ,	Հաստատված օրենսդրական ակտեր	Արդիական մեթոդաբանական և տեխնիկատեխնոլոգիական բազա		Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն
2. Կառավարությունը նախատեսում է, որ արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանություն և քաղաքացիական պաշտպանության, փրկարարական աշխատանքների իրականացումը կատարվելու է հետևյալ ուղղություններով	2.1. Հատուկ փրկարարական, հատուկ հրշեջ, հրշեջ փրկարարական, ջրափրկարարական և այլ ուժերի վերագինում՝ նորագույն հատուկ տեխնիկայով, սարքավորումներով, հանդերձանքով ու այլ միջոցներով	Մշակված և շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների հետ համաձայնեցված ծրագիր	Հաստատված ծրագիր և միջնաժամկետ ծախսային ծրագրում նախատեսված ֆինանսական միջոցներ,	Ուսուցանված անձնակազմ՝ շուրջ 1000 մարդ, Նորագույն տեխնիկայով, սարքավորումներով և հանդերձանքով վերագինված 6 հատուկ փրկարարական, հատուկ հրշեջ, 24 հրշեջ փրկարարական, 18 ջրափրկարարական ջոկատներ	Ուսուցանված անձնակազմ՝ շուրջ 1000 մարդ Նորագույն տեխնիկայով, սարքավորումներով և հանդերձանքով վերագինված 24 հրշեջ փրկարարական, մարզային 5 փրկարարական ջոկատներ, մարզերում ստեղծված և տեխնիկապես հագեցված ու անձնակազմով համալրված 6 ջրափրկարարական կայաններ: Ամբողջությամբ տեխնիկապես համալրված փրկարարական ջոկատներ:	Ուսուցանված անձնակազմ՝ շուրջ 1000 մարդ Նորագույն տեխնիկայով, սարքավորումներով և հանդերձանքով վերագինված 22 հրշեջ փրկարարական, մարզային 5 փրկարարական ջոկատներ, մարզերում ստեղծված և տեխնիկապես հագեցված ու անձնակազմով համալրված 6 ջրափրկարարական կայաններ:	Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն
	2.2. Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության և քաղաքացիական պաշտպանության բնագավառներում միջազգային համագործակցության զարգացում	Մշակված և շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների հետ համաձայնեցված ծրագիր	Հաստատված ծրագիր և միջնաժամկետ ծախսային ծրագրում նախատեսված ֆինանսական միջոցներ,	Կազմակերպված համատեղ սեմինարներ, խորհրդաժողովներ, մշակված միջազգային պայմանագրերի նախագծեր	Համաձայնեցված և հաստատված միջազգային պայմանագրերի նախագծեր	Գործուն կապերի առկայություն՝ բնակչության պաշտպանության բնագավառում հարուստ փորձ ունեցող երկրների և միջազգային կազմակերպությունների հետ	Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն
	2.3. Մարդուն հրատապ օգնության համապետական համակարգի ստեղծում (Եվրոպական 211 համակարգի օրինակով)	Մշակված և շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների հետ համաձայնեցված ծրագիր	Հաստատված ծրագիր և միջնաժամկետ ծախսային ծրագրում նախատեսված ֆինանսական միջոցներ,	Գործող մարզային դիսպետչերական կետեր և կապի ցանց	Բոլոր հատուկ, վթարային, արագ արձագանքման և այլ ծառայությունների միջև կապի ու ահազանգման, տեղեկատվության փոխանակման համակարգի առկայություն	Մարդուն հրատապ օգնության գործուն համապետական համակարգի առկայություն	Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
3. Կառավարությունը նախատեսում է, որ արհավիրքների, պատերազմի հետևանքների, բնածին և տեխնածին աղետների արդյունքում ստեղծված իրավիճակում առավել հրատապ է առաջնային վերականգնողական աշխատանքների (կենսապահովման առաջնային ենթակառուցվածքներ) հրատապ կարգով իրականացումը	3.1. Աղետների և պատերազմական իրավիճակի արդյունքում վնասված և ոչնչացված ենթակառուցվածքների առաջնային վերականգնողական հանրային աշխատանքների համակարգի ձևավորում	Մշակված և շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների հետ համաձայնեցված ծրագիր	Հաստատված ծրագիր և միջնաժամկետ ծախսային ծրագրում նախատեսված ֆինանսական միջոցներ,	Հաստատված իրավական ակտեր և ձևավորված տեղեկատվական բազա	Գործարկված համակարգ, կատարված վարժանքներ	Ձևավորված համակարգ	Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն
	3.2. Տուժած բնակավայրերի բնակիչների պաշտոնական ներգրավում վերականգնողական աշխատանքներում	Մշակված և շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների հետ համաձայնեցված իրավական ակտերի նախագծեր	Հաստատված իրավական ակտեր	Վերականգնողական աշխատանքներում տուժած բնակավայրերի բնակիչներին պաշտոնական ներգրավման ներդրված մեխանիզմներ	Ձևավորված ֆինանսական ֆոնդեր՝ այդ աշխատանքների դիմաց վարձատրության համար		Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն
	3.3. Աղետների հետևանքների առաջնային վերացում և ապահովագրության համակարգերի ներդրում	Մշակված և շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների հետ համաձայնեցված իրավական ակտերի նախագծեր	Հաստատված իրավական ակտեր, միջնաժամկետ ծախսային ծրագրում նախատեսված ֆինանսական միջոցներ,	Անցկացված միջազգային խորհրդաժողովներ, սեմինարներ, բանակցությունների վերլուծությունների առկայություն	Մեխանիզմների ներդրում, կազմակերպությունների ստեղծում, օտարերկրյա կազմակերպությունների ներգրավում	Առկա ապահովագրական համակարգ	Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն
	3.4. Պետական ռեզերվների ընդլայնում, պահպանման ենթակառուցվածքների բարելավում, համակարգի բարեփոխումներ և արդիականացում	Մշակված և շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների հետ համաձայնեցված ծրագիր	Հաստատված ծրագիր և միջնաժամկետ ծախսային ծրագրում նախատեսված ֆինանսական միջոցներ,	Վերանորոգված պահեստներ, պահեստարաններ և այլն,	Ստեղծված նոր ֆոնդեր	Ընդլայնված և բարեփոխված պետական ռեզերվների համակարգ	Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն
4. Կառավարությունը կնախաձեռնի Հայաստանում արտակարգ իրավիճակների կանխարգելման և դրանց հետևանքների վերացման մեխանիզմների հետազոտման, փրկարարական աշխատանքների իրականացման մասնագիտական խորհրդատվության և տեղեկատվայնացման տարածաշրջանային կենտրոնի ստեղծումը		Մշակված և շահագրգիռ պետական կառավարման մարմինների հետ համաձայնեցված ծրագիր	Հաստատված ծրագիր և միջնաժամկետ ծախսային ծրագրում նախատեսված ֆինանսական միջոցներ,	Ստեղծված կենտրոն, գործունեությունը կարգավորող իրավական ակտերի առկայություն	Տեխնիկայով և անձնակազմով համալրված կենտրոն, վերապատրաստված անձնակազմ	Հայաստանում արտակարգ իրավիճակների կանխարգելման և դրանց հետևանքների վերացման մեխանիզմների հետազոտման, փրկարարական աշխատանքների իրականացման մասնագիտական խորհրդատվության և տեղեկատվայնացման տարածաշրջանային կենտրոնի առկայություն	Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

4.4. Սոցիալական ոլորտ							
4.4.1. Առողջապահություն							
1. Հայաստանը տարածաշրջանում առողջապահական կենտրոն դարձնելու ռազմավարության մշակում	1.1. Հայաստանը տարածաշրջանային առողջապահական կենտրոնի վերածման ծրագրերի իրականացման աջակցություն	Ալիխանյանի անվան ֆիզիկայի ինստիտուտում միջուկային բժշկության կենտրոնի ստեղծում		ինստիտուտի բազայի և եվրոպական փորձի հիման վրա քաղցկեղի բուժման լավագույն կենտրոնի ստեղծում	Միջազգային չափանիշներին համապատասխան կենտրոնի առկայություն		ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
2. Առողջապահության ոլորտի բարելավում	2.1. Բոլոնյան գործընթացի շրջանակներում բժշկական կրթական համակարգի բարեփոխումների իրականացում	Բակլավիրիատի շրջանավարտների համար նախատեսվող պաշտոնների ցանկի սահմանում	Ըստ կրթական փուլերի (մագիստրատուրա, ԸՆԵՂ մասնագիտացում) դրանցում ներառվող մասնագիտությունների անվանացանկի հստակացում	Ըստ կրթական փուլերի ընդունված մասնագիտությունների անվանացանկի՝ ուսումնական ծրագրերի և որակավորման բնութագրերի մշակում	Ըստ ստացած կրթական աստիճանի՝ Հանրապետության տարբեր մակարդակների բժշկական հաստատությունները համապատասխան մասնագետներով ապահովում		ՀՀ առողջապահության նախարարություն
	2.2. Էլեկտրոնային առողջապահության ներդրում	ՀՀ առողջապահության ոլորտում միասնական էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգի ներդրման հայեցակարգի ընդունում	Համակարգի գործարկման համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքների ստեղծում և զարգացում: Առողջապահական տվյալների պահպանման և փոխանակման ստանդարտների մշակում	Բուժաստատություններում հզորությունների զարգացում, ենթակառուցվածքների ստեղծում	Մասնագետների և բնակչության կրթում ու վերապատրաստում: Համակարգի թեստավորում	Համակարգի գործարկում: Բնակչության առողջության որակի բարձրացում, առողջապահության ոլորտում թափանցիկության ապահովում, ծախսերի արդյունավետության բարձրացում, առողջապահության ոլորտի վերաբերյալ նոր վիճակագրության ձևավորում, առողջապահության քաղաքականության մշակման արդյունավետության բարձրացում	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ կենտրոնական բանկ
	2.3. Բնակչության անվտանգ, արդյունավետ և որակյալ դեղերով ապահովման նպատակով, դեղագործական գործունեության կազմակերպման կատարելագործում և դեղերի որակի վերահսկողության կանոնակարգում	Դեղերի արտադրության համար պատշաճ արտադրական գործունեության պահանջների սահմանում, արդյունքում՝ տեղական արտադրության դեղերի որակի բարձրացում	«Դեղերի մասին» ՀՀ նոր օրենքի ընդունում, օրենսդրական դաշտի համապատասխանեցում միջազգային չափանիշներին, Հայաստանի Հանրապետություն դեղերի ներկրում և մեծածախ իրացում իրականացնող կազմակերպությունների գործունեությունը կանոնակարգով նորմատիվ իրավական ակտերի մշակում, արդյունքում՝ Հայաստանի Հանրապետությունում բնակչությանը անվտանգ, որակյալ և արդյունավետ դեղերով ապահովման մակարդակի բարձրացում	Համալճարների սկզբունքով դեղերի հատկացման համակարգի ներդրում արդյունքում՝ ամբուլատոր-պոլիկլինիկական բժշկական կազմակերպությունների միջոցով համապատասխան հիվանդներին հատկացվող դեղերի ցանկում չընդգրկված և առավել արդյունավետ, սակայն թանկարժեք դեղերով ապահովման հնարավորության ստեղծում	Դեղերի շրջանառության ոլորտը կարգավորող և վերահսկող կառույցի արդյունավետ գործունեության ապահովում, արդյունքում՝ Հայաստանի Հանրապետությունում առավել արդյունավետ և որակյալ դեղերի շրջանառության կազմակերպում	ՀՀ կառավարության կողմից հաստատվող այն հիվանդությունների ցանկի վերանայում, որոնց առկայության դեպքում համապատասխան հիվանդներին դեղերը հատկացվում են անվճար, արդյունքում՝ բնակչության առավել լայն զանգվածի դեղապահովման կազմակերպում	ՀՀ առողջապահության նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	2.4. Մարզային առողջապահական համակարգերի արդիականացում	<p>ՀՀ մարզերի 10 մարզային հիվանդանոցների վերանորոգման նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի մշակում:</p> <p>Մարզային հիվանդանոցների վերանորոգման աշխատանքների սկիզբ:</p>	<p>ՀՀ մարզերի 10 մարզային հիվանդանոցների վերանորոգման աշխատանքների իրականացում:</p> <p>Մարզային հիվանդանոցների համար բժշկական կահույքի և սարքավորումների ձեռք բերում</p>				ՀՀ առողջապահության նախարարություն
	2.5. Հանրապետությունում արդիական բժշկական ծառայությունների ներդրում և նոր բժշկական կենտրոնների ստեղծում	<p>Տարածաշրջանային նշանակության կամ տարածաշրջանում եզակի բժշկական ծառայությունների պահանջարկի ուսումնասիրություն</p> <p>Հանրապետությունում օնկոլոգիական և սրտային վիրաբուժության ծառայությունների արդիականացման ծրագրերի մշակում և քննարկում: Ծրագրերի իրականացման համար ֆինանսական աղբյուրների հստակեցում: Այս ոլորտում առաջատար փորձ ունեցող երկրների հետ համագործակցության ուղիների հստակեցում:</p>	<p>Տարածաշրջանային նշանակության կամ տարածաշրջանում եզակի բժշկական ծառայությունների ներդրում և բժշկական կենտրոնների ստեղծման ծրագրերի մշակում և հաստատում</p> <p>Օնկոլոգիայի ոլորտում տարածաշրջանային նշանակություն ունեցող, նորագույն տեխնոլոգիաների կիրառմամբ աշխատող բժշկական կենտրոնի ստեղծման նպատակով նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի մշակում և հաստատում:</p> <p>Սրտային վիրաբուժության ոլորտում տարածաշրջանային նշանակության կենտրոնի արդիականացման ծրագրի հաստատում:</p>	<p>Տարածաշրջանային նշանակության կամ տարածաշրջանում եզակի բժշկական ծառայությունների ստեղծման համար ֆինանսական աղբյուրների հստակեցում, նշված ծառայությունների ներդրում և կենտրոնների ստեղծում:</p> <p>Օնկոլոգիայի ոլորտում տարածաշրջանային նշանակություն ունեցող, նորագույն տեխնոլոգիաների կիրառմամբ աշխատող բժշկական կենտրոնի շինարարական (կամ վերանորոգման) աշխատանքների իրականացում, նորագույն բժշկական սարքավորումների ձեռքբերում, մասնագետների վերապատրաստում:</p> <p>Արդյունքում՝ օնկոլոգիական հիվանդների բուժման կազմակերպում ՀՀ-ում, արդիական սարքավորումներով և նորագույն մեթոդների կիրառմամբ: Արտերկրից օնկոլոգիական հիվանդների՝ բուժման համար ժամանման ծավալների աճ:</p> <p>Սրտային վիրաբուժության ոլորտում տարածաշրջանային նշանակության կենտրոնի արդիականացման ծրագրի իրականացում: Արդյունքում՝ տարածաշրջանային նշանակության սրտային վիրաբուժության արդիական կենտրոնի առկայություն և հիվանդների՝ բուժման համար ժամանման ծավալների աճ:</p>			ՀՀ առողջապահության նախարարություն
	2.6. ՀՀ առողջապահության համակարգի ֆինանսավորման և պետության կողմից բժշկական ծառայությունների փոխհատուցման մեխանիզմների բարելավում	<p>Հիմնական ծառայությունների փաթեթում ընդգրկված առողջապահական ծառայությունների ինքնարժեքի ուսումնասիրություն, ինչը հնարավորություն կտա բժշկական ծառայությունների իրական գների հաշվարկում, գործող գների և իրական ծախսերի տարբերության սահմանում և այդ տարբերության փոխհատուցման մեխանիզմների և ֆինանսական աղբյուրների որոշում</p> <p>Բժշկական ծառայությունների փոխհատուցման նոր մեխանիզմների մշակում (համավճար), դրանց ներդրման սկզբունքների և ռազմավարության հստակեցում և սահմանում</p>	<p>Բժշկական ծառայությունների փոխհատուցման նոր մեխանիզմների ներդրում:</p> <p>Համավճարային համակարգի ներդրման դեպքում հաստատված մեխանիզմների և սկզբունքների եռամսյակային մոնիտորինգ և արդյունքների քննարկում</p>	<p>Բժշկական ծառայությունների փոխհատուցման նոր մեխանիզմների կիրառման արդյունքների դիտարկում: Անհրաժեշտության դեպքում Հիմնական ծառայությունների փաթեթում ընդգրկված առողջապահական ծառայությունների ինքնարժեքի վերանայում և վերահաշվարկ:</p>			ՀՀ առողջապահության նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
<p>3. Բնակչության առողջության պահպանում</p>	<p>3.1. Առողջության առաջնային պահպանման մակարդակում բնակչությանը ցուցաբերվող բուժօգնության և ծառայությունների մատչելիության ու որակի պահպանում: Ոչ վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելում: Բնակչի կողմից առողջության առաջնային պահպանման բժշկի ազատ ընտրության գործընթացի շարունակականություն: Աջակցություն ընտանեկան բժշկության անկախ պրակտիկաների ձևավորմանը</p>	<p>Առավել տարածված ոչ վարակիչ հիվանդությունների (շաքարային դիաբեթ, հիպերտոնիա, չարորակ նորագոյացություններ) վաղ հայտնաբերման և կանխարգելման ծրագրի մշակում:</p> <p>Ընտանեկան բժշկության անկախ պրակտիկաների ձևավորման համար անհրաժեշտ նորմատիվային փաստաթղթերի մշակում:</p>	<p>Առողջության առաջնային պահպանման մակարդակում բուժօգնության որակի վերահսկման մեխանիզմների մշակում:</p> <p>Առավել տարածված ոչ վարակիչ հիվանդությունների վաղ հայտնաբերման և կանխարգելման ծրագրով նախատեսված միջոցառումների իրականացում:</p> <p>Առողջության առաջնային պահպանման ծառայություններ մատուցող բժշկի մոտ բնակչության գրանցման տվյալների ավտոմատացված բազաների ստեղծում:</p> <p>Ընտանեկան բժշկության անկախ պրակտիկաների հիմնադրման գործընթացի ներդրման սկիզբը:</p>	<p>Առողջության առաջնային պահպանման մակարդակում բուժօգնության որակի վերահսկման մեխանիզմների ներդրում, ըստ դրանց կատարողականի խրախուսական վարձատրության կիրառում:</p> <p>Ըստ առողջության առաջնային պահպանման ծառայություններ մատուցող բժշկի մոտ բնակչության գրանցման տվյալների ֆինանսական փոխհատուցման համակարգի ներդրում</p>	<p>Առողջության առաջնային պահպանման մակարդակում բուժօգնության որակի և ծառայությունների ծավալների և տեսականու ընկալում, բուժօգնության որակի բարելավում:</p> <p>Առավել տարածված ոչ վարակիչ հիվանդությունների վաղ հայտնաբերման և կանխարգելման միջոցով խրախուսական վարձատրության հետևանքով առաջացած հաշմանդամության և մահացության ցուցանիշների նվազեցում:</p> <p>Առողջության առաջնային պահպանման ծառայություններ մատուցող բժշկի ընտրության և բնակչության գրանցման գործընթացի կանոնակարգման, բարելավման և դրա շարունակականության ապահովման միջոցով բնակչության 33 օրենսդրությամբ ամրագրված իրավունքի իրացում, բուժանձնակազմի պատասխանատվության աստիճանի բարձրացում:</p> <p>Ընտանեկան բժշկության անկախ պրակտիկաների ձևավորման միջոցով պետության կողմից հատկացվող ֆինանսական միջոցների առավել արդյունավետ և նպատակային օգտագործում, այդ միջոցների հասցեականության ապահովում:</p>	<p>33 առողջապահության նախարարություն</p>	
	<p>3.2. Սոցիալապես անապահով և հատուկ խմբերում ընդգրկված և առանձին հիվանդություններով տառապող բնակչությանն անվճար կամ արտոնյալ պայմաններով դեղերով ապահովման բարելավում</p>	<p>Սոցիալական խմբերում ընդգրկված և սոցիալական նշանակության քրոնիկ հիվանդություններով տառապողների ճշգրտված թիվ և դրանց բանակական շարժի վերաբերյալ ներդրված հաշվետվողական ձևեր Կենսական նշանակություն ունեցող 33-ում չգրանցված դեղերի գրանցման գործընթացի կազմակերպման ներդրված մեխանիզմներ</p>	<p>Քրոնիկ հիվանդությունների բուժման նպատակով մշակված և ներդրված ուղեցույցներ: 33-ում նախապես գրանցված դեղերի ավելի ընդգրկում ցանկի ձևավորում:</p>	<p>Տրամադրված ֆինանսական ծավալներին համապատասխան անվճար տրվող դեղերի ծավալների ավելացում</p>		<p>33 առողջապահության նախարարություն</p>	

1	2	3	4	5	6	7	8
4. Մոր և մանկան առողջության պահպանում	4.1. Երեխաների և դեռահասների առողջության պահպանում և զարգացում	Երեխաների և դեռահասների առողջության և զարգացման ազգային ռազմավարության հաստատում	Ըստ ռազմավարության դրույթների <ul style="list-style-type: none"> Մանկական (0-1) և մինչև 5 տ. երեխաների մահացության ցուցանիշի նվազեցում` տարեկան մինչև 5% :</li> <li>Բացառապես կրծքով սնուցման ցուցանիշի բարձրացում` տարեկան մինչև 5% Երեխաների պատվաստումներով լրիվ ընդգրկվածության ցուցանիշի աստիճանական աճ` 2010 թվականին ապահովելով ցուցանիշի 60% և ավելի բարձր մակարդակ</li> <li>Ջարգացման շեղումների վաղ հայտնաբերման և վաղ միջամտության համակարգի ներդրում: Երեխայի զարգացման գնահատման և վերականգնողական տարեկան 2 կենտրոնների ստեղծում` մարզային մակարդակում «Դեռահասներին բարյացակամ» առողջապահական ծառայությունների մատչելիության ապահովում, յուրաքանչյուր մարզում` առնվազն 1 և Երևան քաղաքում 3 կենտրոնների ստեղծում 		<ul style="list-style-type: none"> Մանկական մահացության ցուցանիշի կրճատում 15-20% Բացառապես կրծքով սնուցման ցուցանիշի բարձրացում` 15-20% Երեխաների զարգացման և վերականգնողական ստեղծված 12 մարզային/համայնքային կենտրոններ «Դեռահասներին բարյացակամ» 13 կենտրոնների ստեղծում, որից 10 մարզային և 3 Երևան քաղաքում 	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	
	4.2. Վերարտադրողական /մայրական առողջության բարելավում (Համաձայն 2007թ. ՀՀ Կառավարության կողմից հավանության արժանացած «Վերարտադրողական առողջության բարելավման ազգային ծրագրի»)	Ըստ ազգային ծրագրի <ul style="list-style-type: none"> Ծննդօգնության ծառայությունների մատչելիության բարելավում, մայրական մահացության միջին եռամյա ցուցանիշի կրճատում տարեկան 4%-ով: Հղիների նախածննդյան հսկողության ծառայությունների որակի բարելավում, հղիների վաղ ընդգրկման ցուցանիշի աճ` միջինում տարեկան 5%-ով : Հղիների նվազագույնը 90%-ի ընդգրկվածության ապահովում մարդու ինունամբավարարության վիճակի նկատմամբ սկրինինգի իրականացման գործընթացում(2010թ.) : Արգանդի վզիկի քաղցկեղի սկրինինգի ծրագրում ֆիրմային խմբի կանանց նվազագույնը 30%-ի ընդգրկվածության ապահովում(2011թ.): 			<ul style="list-style-type: none"> Մայրական մահացության միջին եռամյա ցուցանիշի նվազեցում` մինչև 20%</li> <li>Հղիների</li> <li>Նախածննդյան հսկողության ցուցանիշի աճ` 15-20%-ով Արգանդի վզիկի քաղցկեղի սկրինինգի ծրագրում ֆիրմային խմբի կանանց նվազագույնը 40% ընդգրկվածության ապահովում 	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	
5. Բնակչության բժշկական օգնության և սպասարկման որակի բարելավում	5.1.Բժշկական ծառայությունների որակի բարելավմանն ուղղված իրավական-նորմատիվային փաստաթղթերի, ներառյալ` բուժօգնության կազմակերպման և մասնագիտական/կլինիկական վարման ստանդարտների (չափորոշիչներ, վարման ուղեցույցներ, ձեռնարկներ, արձանագրություններ, բուժման ստանդարտ սխեմաներ և այլն) մշակում և հաստատում և որակի գնահատման չափանիշների և վերահսկողության (մոնիտորինգի /մշտադիտարկման) համակարգի մշակում	<ul style="list-style-type: none"> Որակի գնահատման և վերահսկման աշխատանքային խմբի ստեղծում Իրավական-նորմատիվ ակտերի /ստանդարտների մշակման աշխատանքային խմբերի ստեղծում, 	<ul style="list-style-type: none"> Որակի բարելավմանն ուղղված ստանդարտների սահմանումների, ըստ ոլորտների դրանց ցանկի և օրինակելի ձևաչափի մշակում և հաստատում 	<ul style="list-style-type: none"> Ըստ ոլորտների որակի բարելավման կազմակերպական և մասնագիտական ստանդարտների մշակում, հաստատում և դրանց աստիճանական ներդրման ապահովում: 	<ul style="list-style-type: none"> Բժշկական օգնության որակի հաստատված չափանիշներին համապատասխան բուժօգնության կլինիկական որակի գնահատում: Բնակչության բժշկական օգնության և սպասարկման որակի և լիցենզավորման արդիականացված համակարգի արդյունավետության գնահատում և ազգային զեկույցի պատրաստում: 	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	
	5.2. Բժշկական օգնություն և սպասարկում գործունեության իրականացման լիցենզավորման գործընթացի արդիականացում	Բժշկական օգնություն և սպասարկում գործունեության իրականացման լիցենզավորման գործընթացի հետ կապված իրավիճակի գնահատման և առկա հիմնախնդիրների վերհանում:	Համապատասխան օրենսդրական փոփոխությունների իրականացում (Բժշկական օգնություն և սպասարկման գործունեության տեսակի լիցենզավորման գործընթացը կանոնակարգող իրավական ակտերում փոփոխությունների և լրացումների կատարում)			ՀՀ առողջապահության նախարարություն	

1	2	3	4	5	6	7	8
6. Բնակչության հիգիենիկ և հակահամաճարակային անվտանգության ոլորտի բարելավում	6.1. Բնակչության հիգիենիկ և համաճարակային անվտանգության ապահովման ոլորտի օրենսդրության արդիականացում	«Չանրային առողջության անվտանգության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքի մշակում և ընդունում	«Չանրային առողջության անվտանգության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքից բխող օրենսդրական ակտերի մշակում	«Չանրային առողջության անվտանգության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքի հիման վրա հանրային առողջության անվտանգության նորմատիվների մշակում և հաստատում, գործող սանիտարական կանոնների և հիգիենիկ նորմատիվների վերահաստատում որպես հանրային առողջության անվտանգության նորմատիվներ:			ՀՀ առողջապահության նախարարություն
	6.2. Բնակչության հիգիենիկ և հակահամաճարակային անվտանգության համակարգի արդիականացում	Հիգիենիկ և հակահամաճարակային անվտանգության համակարգի արդիականացման և վերազինման կարիքների գնահատում	Հիգիենիկ և հակահամաճարակային անվտանգության համակարգի արդիականացման ծրագրի հաստատում	Բնակչության հիգիենիկ և հակահամաճարակային անվտանգության համակարգի վերազինում արդիական սարքավորումներով, համակարգի շենքային պայմանների բարելավում, կադրային ներուժի գիտելիքների արդիականացում:			ՀՀ առողջապահության նախարարություն
	6.3. Առողջապահական միջազգային կանոնակարգերի պահանջներին համապատասխան բնակչության հիգիենիկ և համաճարակային անվտանգության ապահովում	Վարակիչ հիվանդությունների ընթացակարգեր	ՀՀ տարածք ներքերման կանխարգելման ուժեղացված	Շրջակա միջավայրի հիգիենայի բնագավառում գործողությունների լրամշակված ազգային ծրագիր	Բնակչության հիգիենիկ և համաճարակային անվտանգության համար առաջնահերթ հիմնախնդիրներ հանդիսացող հիվանդությունների կանխարգելմանն ուղղված ծրագրեր		ՀՀ առողջապահության նախարարություն
4.4.2. Սոցիալական պաշտպանությունը							
1. Կառավարության քաղաքականությունն ուղղված է լինելու սոցիալական պաշտպանության կառավարման համակարգի բարելավմանը	1.1. Սոցիալական պետության կերտում և սոցիալական արդարության արմատավորում. անապահով խավի կենսամակարդակի աստիճանաբար բարելավում	Սոցիալական պաշտպանության ոլորտի կուռ և գործունակ կառավարման համակարգի ձևավորում, մասնակցային գործընթացի և սոցիալական պաշտպանության բնագավառում գործող կազմակերպությունների ու բնակչության հետ հետադարձ կապի ապահովում, բնակչությանը մատուցվող սոցիալական ծառայությունների որակի բարձրացում					
	1.2. Աշխատանքի և սոցիալական պաշտպանության համակարգի կայուն զարգացման ռազմավարության իրականացում	Նպատակների սահմանված շրջանակ և թիրախներ	Հաստատված ռազմավարություն	Ըստ ռազմավարության	Վերանայված ռազմավարություն		ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն
	1.3. Սոցիալական պաշտպանության ոլորտի մարմինների միջև տեղեկատվության փոխանակման ներհանրապետական ցանցի ներդրում	Ցանցի տեխնիկական առաջադրանքի առկայություն	Ցանցի առկայություն	Ցանցի շահագործում և հետագա կատարելագործում			ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն
	1.4. Բնակչությանը մատուցվող սոցիալական ծառայությունների որակի և արդյունավետության գնահատման մոնիտորինգի համակարգի ներդրում	Իրականացված հետազոտության հիման վրա ձևավորված առաջարկություններ	չափորոշիչների և ինդիկատորային ցուցանիշների առկայություն.	համակարգի առկայություն, շահագործում և հետագա կատարելագործում			ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն
	1.5. «Սոցիալական աշխատողի» ինստիտուտի ներդրում և զարգացում	Կարիքների գնահատում, ընտրված մոդել	ոլորտի կարգերի պատրաստման և վերապատրաստման՝ մշակված չափորոշիչներ	Իրականացված և գնահատված ծրագիր «սոցիալական աշխատող» մասնագիտությամբ՝ ստեղծված կադրերի բանկ	Գործուն ինստիտուտի առկայություն		ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	1.6.Սոցիալական պաշտպանության ոլորտին վերաբերող տեղեկատվության տրամադրման, քարոզչության և բնակչության իրազեկման համակարգի (տեղեկատվական պորտալի) ստեղծում	Սոցիալական պորտալի տեխնիկական նկարագրի առկայություն	Պորտալի առկայություն	Պորտալի շահագործում և հետագա կատարելագործում			ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն
	1.7. Պետության կողմից բնակչությանը սոցիալական ծառայությունների համալիր (լրակազմով) տրամադրում՝ մեկ մարմնի միջոցով	օրենսդրական հիմքերի առկայություն	կենսաթոշակների, նպաստների և սոցիալական օժանդակության այլ ծրագրերի շրջանակներում բնակչությանը տրամադրվող սոցիալական ծառայություններ մատուցող մեկ մարմնի առկայություն	բնակչությանը մատուցվող սոցիալական ծառայությունների մատչելիության, որակի և արդյունավետության աճ			ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն
2. Կառավարության քաղաքականությունն ուղղված է լինելու պետության կողմից բնակչության սոցիալապես խոցելի խավերին տրամադրվող սոցիալական ծառայությունների ծավալների մեծացմանը, հասցեականության, մատչելիության, արդյունավետության և որակի հետևողական բարելավմանը՝ այդ գործընթացներին մասնակից դարձնելով նաև մասնավոր հատվածին	2.1. Սոցիալական պաշտպանության համակարգի արդյունավետության բարձրացում և կատարելագործում, սոցիալական ապահովության և ապահովագրության ծառայությունների մատուցման որակի և մատչելիության բարձրացում, կենսաթոշակային բարեփոխումներ	Ընդհանուր աղքատության մակարդակի կրճատում մինչև 11.6 տոկոս, ծայրահեղ աղքատության մակարդակի կրճատում մինչև 1.6 տոկոս, սոցիալապես անապահով խավի եկամտների աճ, սոցիալապես անապահով խավի համար սոցիալական ծառայությունների մատչելիություն, սոցիալական բևեռվածության ցածր մակարդակ, հասարակությունում սոցիալական տարբեր խավերի միջև հանդուրժողականության արմատավորում և համագործակցության ձևավորված մթնոլորտ, կենսաապահովման բյուջեի 100 % կազմող միջին կենսաթոշակի չափ					

1	2	3	4	5	6	7	8	
	2.2. Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների և դրանց թվին պատկանող անձանց սոցիալական պաշտպանություն, մասնավորապես՝ ա/ բնակելի տարածքով ապահովում բ/ մասնագիտական կողմնորոշում գ/ մանկատների բեռնաթափում	ա/ յուրաքանչյուր տարի շուրջ 20 երեխաների (անձանց) բնակարանով ապահովում բ/ յուրաքանչյուր տարի շուրջ 60 առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների մասնագիտական կողմնորոշում գ/ յուրաքանչյուր տարի շուրջ 50 երեխայի տեղավորում (վերադարձ) ընտանիք.		ա/ առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների և դրանց թվին պատկանող անձանց բնակարաններով ապահովում՝ ըստ անհրաժեշտության բ/ առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների և դրանց թվին պատկանող անձանց մասնագիտական կողմնորոշում՝ ըստ անհրաժեշտության գ/ մանկատներում՝ ծնողներ (ծնող) ունեցող երեխաների թվաքանակի կրճատում և այդ կատեգորիայի նոր երեխաների՝ մանկատուն մուտքի հնարավորինս բացառում		ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		
	2.3. «Պետական աջակցություն երեխաների խնամքի ցերեկային կենտրոններին» ծրագրի իրականացում	Կյանքի դժվար իրավիճակում հայտնված երեխաների և նրանց ընտանիքների հիմնախնդիրների լուծում՝ շուրջ 200 երեխաների, յուրաքանչյուր տարի, ծրագրով նախատեսված՝ սոցիալ-հոգեբանական, մանկավարժական, բժշկական և իրավաբանական խորհրդատվության տրամադրման միջոցով					ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	
	2.4. Տարեցների սոցիալական պաշտպանության ռազմավարության իրագործում (Աշխատանքի և սոցիալական պաշտպանության համակարգի կայուն զարգացման ռազմավարության շրջանակներում)	Նպատակների սահմանված շրջանակ և թիրախներ	Հաստատված ռազմավարություն	Ռազմավարության իրականացում			ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	
	2.5. 2006թ. դեկտեմբերի 13-ին ՄԱԿ-ի կողմից ընդունված՝ Հաշմանդամների իրավունքների կոնվենցիայի և Հաշմանդամների սոցիալական պաշտպանության 2006-2015թթ ռազմավարության դրույթների իրագործում	Նպատակների սահմանված շրջանակ և թիրախներ.	Հաշմանդամների իրավունքների պաշտպանության նոր օրենքի ընդունում և կիրառում, հաշմանդամների՝ հասարակությանն ինտեգրման համար անհրաժեշտ պայմանների ապահովում, սոցիալական ենթակառուցվածքների հարմարեցում հաշմանդամներին (չենքեր, տրանսպորտ, առողջապահական, ուսումնական, մշակութային և այլ հաստատություններ)				ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	
	2.6. Ընտանեկան նպաստի համակարգի ուղղորդում՝ կայուն ընտանիքի ձևավորման ապահովմանը	Նպաստառու ընտանիքներում երեխա ունեցող ընտանիքների տեսակարար կշռի աճի ապահովում			Նպաստների համակարգի համապատասխանեցում սոցիալական ապահովության Եվրոպական օրենսգրքի «Ընտանեկան նպաստ» բաժնի դրույթներին		ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	
3. Կառավարության քաղաքականությունն ուղղված է լինելու բազմաստիճան կենսաթոշակային համակարգի ներդրմանը՝ ներառյալ կուտակային կենսաթոշակային համակարգը, այդ առումով զգալիորեն ավելացնելով ոլորտի համար նախատեսվող ծախսերը	3.1. Կենսաթոշակային բարեփոխումների իրականացում	Կենսաթոշակային բարեփոխումների ծրագիր՝ ներառյալ՝ անձնավորված հաշվառման համակարգի կատարելագործման ծրագիր		Ըստ ծրագրերի, մասնավորապես՝ էլեկտրոնային հաշվետվությունների ներկայացման (ընդունման) համակարգ			ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն ՀՀ Ֆինանսների նախարարություն ՀՀ ԿԼ հարկային պետական ծառայություն ՀՀ կենտրոնական բանկ	

1	2	3	4	5	6	7	8
	3.2. Կենսաթոշակների չափերի պարբերական բարձրացում՝ հիմնական կենսաթոշակի և ապահովագրական ստաժի մեկ տարվա արժեքի բարձրացման միջոցով	Աղքատության գծի հետ համադրելի միջին կենսաթոշակի չափ	Կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի 70 % կազմող միջին կենսաթոշակի չափ	Կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի 80 % կազմող միջին կենսաթոշակի չափ	Կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի 90 % կազմող միջին կենսաթոշակի չափ	Կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի 100 % կազմող միջին կենսաթոշակի չափ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն
4 Կառավարության քաղաքականությունն ուղղված է լինելու տղամարդկանց և կանանց հավասար իրավունքների և հավասար հնարավորությունների ապահովմանը	4.1.Գեներային քաղաքականության զարգացման հայեցակարգի իրագործում	պետական քաղաքականության հիմնական ուղղությունների նախանշում՝ ուղղված գեներային հավասարության պայմանների ստեղծմանը		կանանց և տղամարդկանց հավասար իրավունքների և հավասար հնարավորությունների մշակում, դրանց կիրարկում			ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն
5. Կառավարության քաղաքականությունն ուղղված է լինելու աղքատության հաղթահարմանը և հասարակության բևեռացվածությունը մեղմելուն ուղղված սոցիալական քաղաքականության իրականացմանը՝ որպես աղքատության շեմ ընդունելով կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի չափը	5.1. Սոցիալական պաշտպանության ծրագրերի իրականացում՝ կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի չափի հաշվառմամբ	օրենքով սահմանված՝ կենսաապահովման նվազագույն զամբյուղի կազմ, կառուցվածք և կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի չափ	սոցիալական վճարումների (նվազագույն աշխատավարձ, կենսաթոշակ, կրթաթոշակ, նպաստ) չափերի և կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի մեծության միջև սահմանված համամասնություններ և դրանց աստիճանական ավելացում			ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	
4.4.3. Կրթություն և գիտություն							
1. Կրթական համակարգի և տնտեսության իրական հատվածի միջև կապի ապահովում	1.1. Քիզնես դպրոցի ձևավորում և կայացում	Հայեցակարգի ընդունում	Առնվազն մեկ նոր քիզնես դպրոցի հիմնում, փորձի զննատուում և հետագա զարգացման նախագծում			ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	
	1.2. Տնտեսություն-գիտություն, գիտություն-համալսարաններ կապերի ընդլայնման, խրախուսման միջոցառումների իրականացում	Հաստատված ծրագիր	Ըստ ծրագրի	Արդյունքների զննատական, ամհրաժեշտության դեպքում վերանայված ծրագիր			ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
2. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների և միջոցների կիրառման ոլորտների ընդլայնում	2.1. Ինտերակտիվ (էլեկտրոնային) ուսուցման համակարգի ներդրում	Փորձնական ներդրված ծրագրեր 33 երկու մարզերում	Փորձնական ներդրված ծրագրեր 33 բոլոր մարզերում	Էլեկտրոնային ուսուցմանը միացված դպրոցների քանակի աճ տարեկան 20%-ով	Էլեկտրոնային ուսուցմանը միացված դպրոցների քանակի աճ տարեկան 20%-ով	Էլեկտրոնային ուսուցմանը միացված դպրոցների քանակի աճ տարեկան 20%-ով	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն
3. Կրթության մեջ քաղաքացիների ընդգրկվածության աստիճանի բարձրացում	3.1. Առանձին գործող ավագ դպրոցների ցանցի ստեղծում	Առանձին գործող ավագ դպրոցի փորձնական ծրագիրը ներդրված է 30 դպրոցներում	Ծրագիրը ներդրված է շուրջ 100 դպրոցներում	Ծրագիրն ընդլայնված է և ցանցում ընդգրկված են շուրջ 200 դպրոցներ	Ամբողջովին ներդրված է եռամյա ավագ դպրոցի ծրագիրը, ձևավորված է առանձին գործող ավագ դպրոցների ցանցը	Ամբողջովին ներդրված է 12-ամյա դպրոցի ծրագիրը	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն
4. Կրթական ծառայությունների որակի բարձրացում	4.1. Հանրակրթական դպրոցների ուսումնամյութական բազայի արդիականացում	Մշակված են ուսումնական լաբորատորիաների կահավորման օրինակելի ցանկերը, իրականացված է ուսումնական գույքի բաշխում՝ տարրական դպրոցի առաջին դասարաններին և թվով 30 ավագ դպրոցներին	Իրականացված է ուսումնական գույքի բաշխում՝ տարրական դպրոցի առաջին դասարաններին և թվով 100 ավագ դպրոցներին	Իրականացված է ուսումնական գույքի բաշխում՝ տարրական դպրոցի առաջին դասարաններին և թվով 200 ավագ դպրոցներին	Իրականացված է ուսումնական գույքի բաշխում՝ տարրական դպրոցի առաջին դասարաններին և թվով 300 ավագ դպրոցներին	Հանրապետության բոլոր դպրոցների ուսումնական լաբորատորիաները կահավորված են	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն
	4.2. Համակարգչային սարքավորումներով հանրակրթական դպրոցների համալրում, դպրոցներում համակարգչային ուսումնական կենտրոնների ստեղծում	Համակարգչային սարքավորումներով համալրված են շուրջ 300 նոր դպրոցներ	Համակարգչային սարքավորումներով համալրված են հանրապետության դպրոցների շուրջ 50%-ը	Համակարգչային սարքավորումներով համալրված են հանրապետության դպրոցների շուրջ 60%-ը	Համակարգչային սարքավորումներով համալրված են հանրապետության դպրոցների շուրջ 80%-ը	Համակարգչային սարքավորումներով համալրված են հանրապետության բոլոր դպրոցները	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն
	4.3. Հայաստանի դպրոցների ինտերնետային ցանցի (ՀԴԻՑ) ընդլայնում, շարժական ինտերնետային-համակարգչային կայանի (ՇԻՀԿ) ստեղծում և շահագործում	Հանրապետության շուրջ 320 նոր դպրոցներ ընդգրկված են ՀԴԻՑ-ում, գործում է ՇԻՀԿ-ն	Հանրապետության շուրջ 620 դպրոցներ ընդգրկված են ՀԴԻՑ-ում	Ապահովված է շուրջ 920 դպրոցների մուտքը ՀԴԻՑ	Հայաստանի դպրոցների ինտերնետային ցանցում (ՀԴԻՑ) ընդգրկված են հանրապետության շուրջ 1200 դպրոցներ	Ապահովված է ՀԴԻՑ-ի բնականոն գործունեությունը, 4 ՇԻՀԿ-ներ սպասարկում են հանրապետության հեռավոր, բարձրադիր և սահմանամերձ շուրջ 150 դպրոցների	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն
5. Կրտսեր դպրոցում համակարգչային հնտությունների և օտար լեզուների ուսուցում	5.1. Կրտսեր դպրոցում համակարգչային հնտությունների և օտար լեզվի ուսուցման հայեցակարգերի մշակում	Մշակված են կրտսեր դպրոցում համակարգչային հնտությունների և օտար լեզվի ուսուցման հայեցակարգերը	Մշակված են կրտսեր դպրոցում համակարգչային հնտությունների և օտար լեզվի ուսուցման հայեցակարգերը	Ներդրված են կրտսեր դպրոցում համակարգչային հնտությունների և օտար լեզվի ուսուցման հայեցակարգերը	Ներդրված են կրտսեր դպրոցում համակարգչային հնտությունների և օտար լեզվի ուսուցման հայեցակարգերը	Ներդրված են կրտսեր դպրոցում համակարգչային հնտությունների և օտար լեզվի ուսուցման հայեցակարգերը	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն
6. Հայաստանում զարգացած երկրների կրթության որակի հետ համապատասխանության ապահովում	6.1. Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման համակարգի ներդրում	Ստեղծված է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամը, մշակված է որակի գնահատման և ապահովման համակարգի հայեցակարգը	Մշակված է Որակի արտաքին ապահովման հայեցակարգը	Մասնագիտական կրթության համակարգը համապատասխանեցված է կրթության կազմակերպման և որակի միջազգային ստանդարտներին /ԵԲԿՏ/	4. Հայաստանում զարգացած երկրների կրթության որակի հետ համապատասխանության ապահովում	4.1. Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման համակարգի ներդրում	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	6.2. Գնահատման նոր համակարգի ներդրում	Ներդրված է դպրոցի ավարտական և բուհի ընդունելության միասնական քննությունների համակարգը, անցկացված են 8 առարկաների քննություններ՝ նշված համակարգով	Ամբողջովին ներդրված է դպրոցի ավարտական և բուհի ընդունելության միասնական քննությունների համակարգը բոլոր քննական առարկաներից	Ամբողջովին ներդրված է գնահատման նոր համակարգը, սովորողների համար ապահովված են հավասար պայմաններ, միասնական չափանիշներ ու օբյեկտիվ գնահատում			ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն
7. Մանկավարժական կադրերի մասնագիտական առաջխաղացման ապահովում	7.1. Մանկավարժական կադրերի պատրաստման համակարգի բարելավում, վերապատրաստման մեխանիզմների արդյունավետության բարձրացում	Մշակված են մանկավարժական կադրերի վերապատրաստման, մասնագիտական առաջխաղացման և ատեստավորման կարգերը, ներդրված է վերապատրաստման գործուն համակարգը	Մշակված է մանկավարժական կրթության բարեփոխումների հայեցակարգը, ներդրված է ատեստավորման կարգը	Ներդրված է մանկավարժական կրթության բարեփոխումների հայեցակարգը	Ատեստավորված է մանկավարժական կազմի շուրջ 60%-ը	Մանկավարժական բուհերը բարեփոխված են նոր հայեցակարգի համապատասխան	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն
8. Կրթական համակարգի և տնտեսության իրական հատվածի միջև կապի ապահովում	8.1. Մասնագիտական կրթության և ուսուցման զարգացման ազգային խորհրդի (ՄԿՈՒԶԱԽ) ստեղծում	Ստեղծված է մասնագիտական կրթության բնագավառի բոլոր շահագրգիռ կողմերի ներկայացուցիչներին ընդգրկող մասնագիտական կրթության և ուսուցման զարգացման ազգային խորհուրդը (ՄԿՈՒԶԱԽ)	Ապահովված է ՄԿՈՒԶԱԽ-ի բնականոն գործունեությունը				ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն
9. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ուսուցման և դաստիարակության պայմանների բարելավում	9.1. Ներառական կրթության ընդլայնում	Թվով 30 հանրակրթական դպրոցներ ընդգրկված են ներառական կրթություն իրականացնող դպրոցների ցանցում	Ծրագիրն ընդլայնված է և ներառական կրթություն իրականացվում է շուրջ 45 հանրակրթական դպրոցներում	Ծրագիրն ընդլայնված է և ներառական կրթություն իրականացվում է շուրջ 60 հանրակրթական դպրոցներում	Ծրագիրն ընդլայնված է և ներառական կրթություն իրականացվում է շուրջ 75 հանրակրթական դպրոցներում	Ապահովված է ներառական կրթության ծրագրի իրականացումը հանրապետության շուրջ 90 հանրակրթական դպրոցներում	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն
10. Նախադպրոցական կրթության համակարգի արդիականացման և զարգացման նախադրյալների ստեղծում	10.1. Նախադպրոցական ծառայությունների ցանցի ընդլայնում	ՀՀ Լոռու և Շիրակի մարզերի գյուղական վայրերում ընդլայնվել է երեխաների համակազմը և ընդգրկվածությունը աճել է շուրջ 20%-ով	Հանրապետության 4 մարզերի գյուղական վայրերում ընդլայնվել է երեխաների համակազմը և ընդգրկվածությունը աճել է շուրջ 30%-ով	Հանրապետության 6 մարզերի գյուղական վայրերում ընդլայնվել է երեխաների համակազմը և ընդգրկվածությունը աճել է շուրջ 40%-ով	Հանրապետության 8 մարզերի գյուղական վայրերում ընդլայնվել է երեխաների համակազմը և ընդգրկվածության աստիճանը հասցվել է շուրջ 60 %	Հանրապետության բոլոր մարզերի գյուղական վայրերում ընդլայնվել է երեխաների համակազմը և ընդգրկվածության աստիճանը հասցվել է շուրջ 60%	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն
11. Մասնագիտական և շարունակական կրթության ոլորտում ինտեգրում եվրոպական միասնական կրթական տարածքին	11.1. Եվրոպական որակավորումների որակավորումների ազգային համակարգի ներդրում	Մշակված և հաստատված է Որակավորումների ազգային շրջանակը (ՈԱՇ)	Իրականացված է ՈԱՇ-ի փորձաքննություն՝ եվրոպական բարձրագույն կրթության որակավորումների շրջանակի հետ համատեղելիության գնահատման նպատակով	Մշակված են որակավորումների բնութագրերը՝ ըստ մասնագիտությունների		Ներդրված է Որակավորումների ազգային համակարգը	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	11.2. Բարձրագույն կրթության եռաստիճան համակարգի ներդրում	Ըստ ուղղությունների և մասնագիտությունների մշակված են մասնագիտական կրթության չափորոշիչները	Ըստ կրթական աստիճանների ներդրված են մասնագիտական կրթության կրեդիտային համակարգով պետական կրթական չափորոշիչները			Ներդրված է բարձրագույն մասնագիտական կրթության եռաստիճան համակարգը՝ համապատասխանեցված աշխատաշուկայի պահանջներին	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն
	11.3. Կրեդիտների փոխանցման համակարգի ներդրում	Վերանայված են ուսումնական պլանները և առարկայական ծրագրերը, մոդուլային սկզբունքով մշակված են նոր ուսումնական պլաններ	Արդիականացված են մասնագիտական դասընթացների ծրագրերը, մշակված ու հաստատված են մասնագիտական առարկայական ծրագրերը, մշակված է միասնական ազգային ծրագրային փաթեթ ուսանողների գրանցման և ակադեմիական տվյալների կառավարման Web հենքով	Եռաստիճան կրթական համակարգում ուսման կազմակերպումն իրականացված է կրեդիտային համակարգով, կրեդիտային համակարգը ներդրված է ամբողջությամբ	Արտասահմանյան բուհերի հետ մշակված են համագործակցության ծրագրեր	Ապահովված է ուսանողների շարժունակությունը	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն
12. Մասնագիտական կրթական համակարգում ծառայությունների մատչելիության բարձրացում	12.1. Ուսանողական նպաստների, կրթաթոշակների, ուսման վարկավորման համակարգի ներդրում	Սահմանված են բարձրագույն մասնագիտական կրթության ֆինանսավորման սկզբունքները, մշակված է ֆինանսավորման մեխանիզմների հայեցակարգը	Ուսումնասիրված է միջազգային փորձը՝ կրեդիտային համակարգի անցած բուհերի ֆինանսական կառավարման հատվածով, մշակված ու ներդրված է համապատասխան առաջարկությունների փաթեթ	Գործարկված է ուսանողական նպաստների և կրթաթոշակների, ուսման վարկավորման ճկուն համակարգը	Կազմակերպված են մասնագիտական կրթության ոլորտի բարեփոխումները խթանող ֆինանսավորման ծրագրեր		ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն
13. Կառավարությունը, գիտելիքի վրա հիմնված տնտեսությունը համարելով հայաստանի կայուն զարգացման գրավական, մեծապես խթանելու է գիտության ոլորտի բարեփոխումները՝ զարգացնելով գիտության հարցերով զբաղվող առանձին լիազոր մարմնի գործունեությունը:	13.1 Նպատակ ունենալով արագացնել համակարգի ենթակառուցվածքների արդիականացումը՝ կբարձրացվի ոլորտի կառավարման և գիտական աշխատանքների արդյունավետությունը:	Ավարտին հասցնել նորաստեղծ գիտության պետական կոմիտեի կադրային կազմավորումը: Իրականացնել գիտության պետական կոմիտեին հատկացված տարածքների նորոգումը և կահավորումը: Գիտության ոլորտի բարեփոխումների ծրագրի և Ժամանակացույցի , ֆինանսավորման բաղկացուցիչների հստակեցում:	Գիտության ոլորտի բարեփոխումների իրականացում Գիտության պետական կոմիտեի բնականոն գործունեության և զարգացման ծրագրի մշակում: Գիտության ոլորտի բարեփոխումների ծրագրին համապատասխան բյուջետային ֆինանսավորման ապահովում՝ աշխատավարձի մասնաբաժինը 75%:	ԳՊԿ ծրագրային գործունեության կազմակերպում: Ծավալած գործունեության մոնիթորինգ: Գիտության ոլորտի բարեփոխումների շարունակականության ապահովում: Զարգացման ծրագրի մշակում և դրա համապատասխան բյուջետային ֆինանսավորման ապահովում՝ աշխատավարձի մասնաբաժինը 65%:	ԳՊԿ ծավալած գործունեության ծրագրերի կատարման արդյունքների գնահատում և դրա հիման վրա փոփոխությունների ու առաջարկությունների մշակում ներկայացում: Գիտության ոլորտի բարեփոխումների իրականացման մոնիթորինգ: Զարգացման ծրագրի մշակում և դրա համապատասխան բյուջետային ֆինանսավորման ապահովում՝ աշխատավարձի մասնաբաժինը 55%:	ԳՊԿ բնականոն գործունեություն արդյունքների ամփոփում: Գիտության ոլորտի բարեփոխումների իրականացման արդյունքների ամփոփում:	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն Գիտության պետական կոմիտե

1	2	3	4	5	6	7	8
	13.2 Ելնելով Հայաստանի գիտության զարգացման առաջնահերթ խնդիրների լուծման անհրաժեշտությունից՝ կմշակվի Հայաստանի Հանրապետության գիտության ոլորտի զարգացման ռազմավարությունը	«Հանրապետության գիտության ոլորտի զարգացման ռազմավարությունը» իրավական ակտի ՀՀ կառավարությունը	«Հանրապետության գիտության ոլորտի զարգացման ռազմավարությունը» համապատասխան մշակել ռազմավարական 1 ծրագիր	«Հանրապետության գիտության ոլորտի զարգացման ռազմավարությունը» համապատասխան մշակել ռազմավարական 1 ծրագիր	«Հանրապետության գիտության ոլորտի զարգացման ռազմավարությունը» համապատասխան մշակել ռազմավարական 1 ծրագիր	Իրականացվող ծրագրի մոնիթորինգ և արդյունքների ամփոփում	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն Գիտության պետական կոմիտե
	13.3 Գիտական և գիտատեխնիկական պետական քաղաքականության ձևավորման ու իրականացման նպատակով, միջազգային արդի չափանիշներին համահունչ, կվերահաստատվեն Հայաստանի Հանրապետությունում գիտության և տեխնիկայի զարգացման գերակայությունները՝ գիտական հասարակայնության անմիջական մասնակցությամբ	ՀՀ գիտության և տեխնիկայի զարգացման գերակա ուղղությունների սկզբունքների և չափանիշների մշակում և սահմանված կարգով ՀՀ Կառավարությունը	ՀՀ գիտության և տեխնիկայի զարգացման գերակա ուղղությունների մշակում և սահմանված կարգով ՀՀ Կառավարությունը	ՀՀ գիտության և տեխնիկայի զարգացման գերակա ուղղությունների զարգացմանը նպաստող գիտական թեմաների իրականացումը թեմատիկ ֆինանսավորմամբ 100 գիտական թեմա	ՀՀ գիտության և տեխնիկայի զարգացման գերակա ուղղությունների զարգացմանը նպաստող և գերակայություններից բխող 100 գիտական թեմաների իրականացմանը աջակցություն	ՀՀ գիտության և տեխնիկայի զարգացման գերակա ուղղությունների զարգացմանը նպաստող և գերակայություններից բխող 100 գիտական թեմաների իրականացմանը աջակցություն	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն Գիտության պետական կոմիտե
	13.4 Կառավարությունն առանձնահատուկ ուշադրություն կդարձնի հասարակական գիտությունների զարգացմանը՝ որպես հասարակական զարգացման գիտական պլանավորման և իրականացման անհետաձգելի հրամայական:	հասարակական գիտությունների զարգացմանը նպաստող ծրագրի մշակում	հասարակական գիտությունների զարգացմանը նպաստող ծրագրի հաստատում	հասարակական գիտությունների զարգացմանը նպաստող ծրագրի կատարման ապահովում	հասարակական գիտությունների զարգացմանը նպաստող ծրագրի մոնիթորինգ	հասարակական գիտությունների զարգացմանը նպաստող ծրագրի իրականացման արդյունքների ամփոփում	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն Գիտության պետական կոմիտե
	13.5 Բարեփոխումների արդյունավետությունն ապահովելու համար հստակեցվելու են գիտության զարգացման գործում Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիայի տեղն ու դերը:	«Գիտության և գիտատեխնիկական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը ՀՀ կառավարությունը	ՀՀ ԳԱԱ-ի համակարգի գիտական կազմակերպությունների գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության զարգացման 2 ծրագրի մշակում և հաստատում:	ՀՀ ԳԱԱ-ի համակարգի գիտական կազմակերպությունների գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության զարգացման 3 ծրագրի կատարման ապահովում, ևս 2-ի մշակում:	ՀՀ ԳԱԱ-ի համակարգի գիտական կազմակերպությունների գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության զարգացման ծրագրերի մոնիթորինգ:	ՀՀ ԳԱԱ-ի համակարգի գիտական կազմակերպությունների գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության զարգացման ծրագրերի արդյունքների գնահատում և ամփոփում:	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն Գիտության պետական կոմիտե ՀՀ ԳԱԱ
	13.6 Գիտահետազոտական ինստիտուտների մրցունակությունն ապահովման, համալսարանական գիտության հետ այդ ինստիտուտների համադրման մեխանիզմների հստակեցում	Գիտահետազոտական կազմակերպություններում և բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում համագործակցության և ինտեգրման նպատակով առկա իրավիճակի ուսումնասիրում, վերլուծություն 100 կազմակերպություն	Գիտահետազոտական կազմակերպություններում և բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում համագործակցության և ինտեգրման ծրագրերի մշակում և հաստատում: Հետազոտական համալսարանների չափանիշների մշակում	Գիտահետազոտական կազմակերպություններում և բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում համագործակցության և ինտեգրման 5 ծրագրերի և հետազոտական համալսարանների չափանիշների հաստատում	Գիտահետազոտական կազմակերպություններում և բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում համագործակցության և ինտեգրման 5 ծրագրերի մոնիթորինգ, 1 հետազոտական համալսարանի պիլոտային ծրագրի իրականացում	Գիտահետազոտական կազմակերպություններում և բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում համագործակցության և ինտեգրման ծրագրերի արդյունքների գնահատում	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն Գիտության պետական կոմիտե

1	2	3	4	5	6	7	8
<p>14. Կառավարությունը հետա-մուտ է լինելու բարձրագույն ուսումնական հաստատու-թյունները գիտական լուրջ կենտրոններ դարձնելուն՝ խթանելով հետազոտական աշխատանքների ուժեղացումը:</p>	<p>14.1 Գիտության զարգացման առումով կարևորվում է գիտնա-կանների համար գիտությամբ զբաղվելու գրավչության ապահովումը և գիտական գործունեության արդյունքներն իրացնելու հնարավորությունը տեղական և համաշխարհային շուկաներում:</p>	<p>«Գիտության հիմնադրամի մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակում և սահմանված կարգով Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն ներկայացում</p>	<p>«Գիտության հիմնադրամի» կանոնադրական խնդիրների համապատասխան հիմն գծերի իրականացում</p>	<p>Համապատասխան զարգացման ծրագրերի մշակում և հաստատման ներկայացում</p>	<p>Իրականացվող ծրագրերի կատարման ապահովում</p>	<p>«Գիտության հիմնադրամի» կանոնադրական ծրագրերի իրականացման արդյունքների գնահատում</p>	<p>ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն Գիտության պետական կոմիտե</p>
	<p>14.2 Կներդրվեն գիտական ծրագրերի և կատարված աշխատանքների արդյունքների գնահատման ժամանակակից մեթոդներ՝ ինչպես գիտական աստիճանների շնորհման, այնպես էլ բյուջետային հատկացումների ծրագրավորման համար:</p>	<p>Գիտական ծրագրերի և արդյունքների գնահատման, գիտական աստիճանաշնորհման նոր համակարգի, ինչպես նաև անկախ փորձագիտական համակարգի ձևավորման, գիտական նախագծերի ֆինանսավորման ձևերի և կարգերի բարեփոխումների ուղղությամբ ներկա իրավիճակի ուսումնասիրում և նորմատիվ ակտերի նախագծերի մշակում և սահմանված կարգով ՀՀ կառավարություն ներկայացում և ՄԺԾՕ –ում համապատասխան փոփոխություններ իրականացում</p>	<p>Հաստատված նոր կարգերի և չափանիշների համապատասխան ծրագրերի մշակում, անկախ փորձագիտական և գիտական աստիճանաշնորհման նոր համակարգի ներդրում, բյուջետային հատկացումների հատկացում՝ գիտական ծրագրերի և թեմաների մրցույթների կազմակերպում</p>	<p>Համապատասխան զարգացման ծրագրերի մշակում</p>	<p>Համապատասխան զարգացման ծրագրերի հաստատման ներկայացում</p>	<p>Ծրագրերի կատարման մոնիթորինգ Արդյունքների գնահատում</p>	<p>ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն Գիտության պետական կոմիտե</p>
<p>15. Կմշակվեն և կիրառվեն միջազգային կենտրոնների հետ համա-գործակցությանը և ինտեգրաց-մանը, հայագի-տության արդի և հեռանկարային հիմնահարցերի լուծմանն ուղղ-ված գիտական ծրագրեր, կտարվեն աշխատանքներ գիտական դարոցների ձևավորման ուղղությամբ:</p>	<p>15.1. Գիտական կենտրոնների ձևավորում: Գիտության ոլորտում ինստիտուցիոնալ բարեփոխումների իրականացում</p>	<p>«Գիտական կենտրոնների ձևավորման սկզբունքների և չափանիշների մշակում 5 կենտրոն: Գիտության ոլորտում ինստիտուցիոնալ բարեփոխումների ժամանակացույցի մշակում և հաստատում</p>	<p>Ընդհանուր թվով 5 գիտական կենտրոնների ձևավորման և զարգացման երկամյա ծրագրերի մշակում:</p>	<p>Ընդհանուր թվով 10 գիտական կենտրոնների ձևավորման և զարգացման երկամյա ծրագրերի կատարման ապահովում /այդ թվում 5 նոր երկամյա ծրագիր/</p>	<p>5 երկամյա ծրագրերի կատարման մոնիթորինգ, և 5 նոր երկամյա ծրագրի հաստատում</p>	<p>Արդյունքների գնահատում</p>	<p>ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն Գիտության պետական կոմիտե</p>

1	2	3	4	5	6	7	8
16. Ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների և միջոցների կիրառման ոլորտների ընդլայնում	16.1. Ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների և միջոցների կիրառման ոլորտների ընդլայնման ռազմավարության մշակում, կրթական տեղեկատվական հաղորդակցական միասնական միջավայրի ստեղծում, հանրակրթական դպրոցների ինտերնետային համալիր էջի (պորտալի) շահագործում	Չստատված է ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների և միջոցների կիրառման ոլորտների ընդլայնման ռազմավարությունը	Դպրոցներում հիմնված են էլեկտրոնային գրատարաններ, հրատարակված է ՏՀՏ 4 օժանդակ ուսումնական ձեռնարկ, գործում է հանրակրթական դպրոցների ինտերնետային համալիր էջը (պորտալը)	Շուրջ 600 դպրոցներում ներդրված է ուսումնական գործընթացի կառավարման համակարգը, կազմակերպվել է հեռավար ուսուցում ԴՅԴԻՑ-ի բոլոր դպրոցների ընդգրկումով	Չրատարակված է ՏՀՏ 8 օժանդակ ուսումնական ձեռնարկ, շուրջ 600 դպրոցներում ներդրված է ուսումնական գործընթացի կառավարման համակարգը	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն	
4.4.4. Մշակույթ							
1.1. Մշակութային ժառանգության պահպանություն	1.1. Մշակութային ժառանգության դիտանցումների կազմակերպում, տեղեկույթի հավաքագրում, ուսումնասիրում	<ul style="list-style-type: none"> Արտերկրում գտնվող մոտ 500 մշակութային արժեքների և մոտ 250 անշարժ հուշարձանների վերաբրյալ ամբողջական տեղեկույթ ամփոփված է Առավել վտանգված 150 հուշարձանների տեխնիկական դիտանցումը իրականացված է, մշակվում է երկարաժամկետ ծրագիր. 6 արշավախմբերի կողմից հավաքված ոչ նյութական ժառանգության օբյեկտների վերաբերյալ տեղեկույթը հանրությանը ներկայացված է, Թանգարանային և գրադարանային հավաքածուների պահպանության, ուսումնասիրման, օգտագործման , հանրահռչակման իրավական հիմքերը ստեղծված են: 					
	1.2. Արտերկրում գտնվող հայոց մշակութային ժառանգության վերաբերյալ տեղեկույթի հավաքագրում	Շուրջ 200 մշակութային արժեքների վերաբերյալ տեղեկույթ	Շուրջ 100 մշակութային արժեքների վերաբերյալ տեղեկույթ Անշարժ հուշարձանների մասին տեղեկույթի հավաքման ծրագրի մշակում	Շուրջ 100 մշակութային արժեքների և 50 անշարժ հուշարձանների վերաբերյալ տեղեկույթ	Շուրջ 50 մշակութային արժեքների և 100 անշարժ հուշարձանների վերաբերյալ տեղեկույթ	Շուրջ 50 մշակութային արժեքների և 100 անշարժ հուշարձանների վերաբերյալ տեղեկույթ	ՀՀ մշակույթի նախարարություն ԱԳՆ
	1.3. Առավել վտանգված հուշարձանների տեխնիկական վիճակի դիտանցում	24 հուշարձանների	20-25 հուշարձանների	20-25 հուշարձանների	20-25 հուշարձանների	20 –25 հուշարձանների	ՀՀ մշակույթի նախարարություն
	1.4. Ոչ նյութական մշակութային ժառանգության պահպանության դիտանցում		Շուրջ 100 ոչ նյութական մշակութային ժառանգության օբյեկտների վերաբերյալ տեղեկույթ	Ժառանգության ուսումնասիրման նպատակով գիտական կազմակերպության 1 արշավախմբի պետական աջակցություն	Ժառանգության ուսումնասիրման նպատակով գիտական կազմակերպության 2 արշավախմբի պետական աջակցություն	Ժառանգության ուսումնասիրման նպատակով գիտական կազմակերպության 3 արշավախմբի պետական աջակցություն	ՀՀ մշակույթի նախարարություն
	1.5. Թանգարանային հավաքածուների ուսումնասիրում, պահպանում և օգտագործում	«Թանգարանների և թանգարանային հավաքածուի մասին» ՀՀ օրենք	Թանգարանային հավաքածուի հաշվառման, պահպանման, համալրման և օգտագործման կարգեր	Հայաստանի Հանրապետության թանգարանային հավաքածուի կանոնադրություն	Թանկարժեք մետաղներից և քարերից պատրաստված թանգարանային առարկաների հաշվառման և պահպանման կարգ	ՀՀ թանգարանային հավաքածուների պահպանության, հաշվառման դիտանցման համակարգի ներդրում	ՀՀ մշակույթի նախարարություն
	1.6. Գրադարանային հավաքածուների ուսումնասիրման, պահպանության և օգտագործման ծրագիր	«Գրադարանային գործի մասին» ՀՀ օրենք	Օրենքից բխող ենթաօրենսդրական ակտեր	Օրենքից բխող ենթաօրենսդրական ակտեր	Օրենքից բխող ենթաօրենսդրական ակտեր	ՀՀ գրադարանային հավաքածուների պահպանության, հաշվառման դիտանցման համակարգի ներդրում	ՀՀ մշակույթի նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8	
	1.7. Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ամրակայանա, նորոգման, վերականգնման, հետախուզման և պեղումների իրականացման գործընթացների կարգավորում		«Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների և պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» և «Հնագիտական պեղումների մասին» ՀՀ օրենքների նախագծեր	«Լիցենզիայի մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծ Օրենքից բխող ենթաօրենսդրական ակտեր	Օրենքից բխող ենթաօրենսդրական ակտեր	Հնագիտական վայրերի դիտանցման համակարգ	ՀՀ մշակույթի նախարարություն	
	1.8. Անշարժ հուշարձանների վերականգնում, հաշվառում, պահպանում	ՀՀ պատմության և մշակույթի հուշարձաններից շուրջ 50-ը վերականգնված են, շուրջ 65-ի նախագծերը պատրաստ են, կադաստրվորված է մոտ 1000 հուշարձան						
	1.9. Հուշարձանների միջնախագծային ուսումնասիրում, նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի պատրաստում, վերականգնում, ամրակայում, բարեկարգում	15 հուշարձանների վերականգնման նախագծեր 12 վերականգնված, բարեկարգված հուշարձաններ	8 հուշարձանների վերականգնման նախագծեր 12 վերականգնված, բարեկարգված հուշարձաններ	8 հուշարձանների վերականգնման նախագծեր 13 վերականգնված, բարեկարգված հուշարձաններ	7 հուշարձանների վերականգնման նախագծեր 12 վերականգնված, բարեկարգված հուշարձաններ	10 հուշարձանների վերականգնման նախագծեր 15 վերականգնված, բարեկարգված հուշարձաններ	ՀՀ մշակույթի նախարարություն	
	1.10. Հուշարձանների կադաստրի վարում	«Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների կադաստրի վարման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ Կառավարության որոշման նախագիծ	100-150 հուշարձանների պահպանական միավորների կադաստրային փաստաթղթերի փաթեթներ	150-250 հուշարձանների պահպանական միավորների կադաստրային փաստաթղթերի փաթեթներ	250-350 հուշարձանների պահպանական միավորների կադաստրային փաստաթղթերի փաթեթներ	350-450 հուշարձանների պահպանական միավորների կադաստրային փաստաթղթերի փաթեթներ	ՀՀ մշակույթի նախարարություն	
	1.11. Ոչ նյութական մշակութային ժառանգության պահպանություն	Ստեղծված են պայմաններ ոչ նյութական ժառանգությունը սերունդներին փոխանցելու համար:						
	1.12. «Ոչ նյութական մշակութային ժառանգության պահպանության, դրա կենսունակության պաշտպանության հայեցակարգից բխող միջոցառումների ժամանակացույցի մասին» ՀՀ Կառավարության 2007 թ. մայիսի 3-ի N 17 արձանագրային որոշում	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի Ծրագրի իրականացման դիտանցում, 2011-2013 թթ. համար նախատեսված մոր ծրագիր	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	ՀՀ մշակույթի նախարարություն ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն	
	1.13. Մշակութային շարժական ժառանգության պահպանության համալիր անհրաժեշտ պայմանների ստեղծում	<ul style="list-style-type: none"> Պետական 23 թանգարաններում, դրանց մասնաճյուղերում և 13 գրադարաններում ստեղծված են անհրաժեշտ պայմաններ մշակութային արժեքների պահպանության համար, Մշակութային ժառանգության վերականգնման (կոնսերվացման) մասնագիտական ուսումնական վերարտադրողական բազան ստեղծված է: 						
	1.14. Թանգարանների շենքերի վերանորոգման նախագծերի, նյութատեխնիկական բազայի վերադիման, անվտանգության համակարգերի ծրագրերի մշակում	5 պետական թանգարանի շենքերի հիմնանորոգում, 3 պետական թանգարանների անվտանգության համակարգեր	3 պետական թանգարանի շենքերի հիմնանորոգում և 3 պետական թանգարաններում անվտանգության համակարգեր	9 պետական, այդ թվում 3-ը Հայաստանի ազգային պատկերասրահի մասնաճյուղեր և 3 պետական թանգարաններում անվտանգության համակարգեր	3 պետական, այդ թվում 2 մասնաճյուղ և 1 համայնքային թանգարանների շենքերի հիմնանորոգում 3 պետական թանգարաններում անվտանգության համակարգեր	Ըստ ծրագրի	ՀՀ մշակույթի նախարարություն ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն Սոցիալական մերդրումների հիմնադրամ	

1	2	3	4	5	6	7	8
	1.15. Թանգարանային համալիրի ընդլայնման նախագծի մշակում, շենքերի կառուցում		Հ.Թունանյանի անվ. տիկնիկային և Գյումրիի թատրոնների կից թանգարանների ստեղծում,		Մշակույթի նախարարության ցուցահանդեսային կենտրոնի հիմնադրում	Նվիրատվությունների և անհատ հավաքածուների թանգարանի հիմնադրում	ՀՀ մշակույթի նախարարություն
	1.16. Գրադարանների հիմնանորոգման նախագծեր, Եյուֆատեխնիկական բազայի վերազինման, ընթերցասրահների գրադարանային նոր կահույք և տեխնիկական սարքավորումների ապահովման ծրագրերի մշակում	3 պետական և 3 համայնքային գրադարանների շենքի հիմնանորոգում, 8 պետական գրադարանների հիմնանորոգման նախագծեր	7 պետական և 2 համայնքային գրադարանների շենքերի հիմնանորոգում 13 պետական գրադարանների ընթերցասրահների գրադարանային նոր կահույք և տեխնիկական սարքավորումներ	6 պետական և 2 համայնքային գրադարանների շենքերի հիմնանորոգում 4 պետական գրադարանների ընթերցասրահների գրադարանային նոր կահույք և տեխնիկական սարքավորումներ	1 պետական և 1 համայնքային գրադարանների շենքի հիմնանորոգում	Ըստ ծրագրի	ՀՀ մշակույթի նախարարություն ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն
	1.17. Մշակութային արժեքների փորձագիտական լաբորատորիաների հիմնադրում		«Մշակութային արժեքների փորձագիտական ֆիզիկո-քիմիական լաբորատորիայի ստեղծում	«Շարժական մշակութային արժեքների փորձաքննության լիցենզավորման կարգը և լիցենզիայի ձևը հաստատելու մասին» ՀՀ Կառավարության որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ Կառավարության որոշում	Մշակութային արժեքների փորձագիտական լաբորատորիաների և վերականգնման կենտրոն-դպրոցի հիմնադրման մասին» ՀՀ Կառավարության որոշման նախագիծ	Երաժշտական գործիքների վերականգնման կենտրոնի հիմնադրում	ՀՀ մշակույթի նախարարություն
2.2. Արվեստի և մշակութային ժամանակակից ենթակառուցումների զարգացում և մշակութային գործընթացների խթանում.	2.1. Ժամանակակից արվեստի զարգացում	<ul style="list-style-type: none"> Երիտասարդ ստեղծագործական ներուժը ներգրավված է արվեստի տարբեր ոլորտներում, Ստեղծված է մրցունակ մշակութային արտադրանք, Խաղացանկերը և համերգացանկերը համալրված են հայ ժամանակակից ստեղծագործություններով, Ձևավորվել և իրականացվում են համահայկական ծրագրեր, Արձանագրված է ունկնդրի և հանդիսատեսի թվաքանակի աճ: 					
	2.2. Դեբյուտային ծրագրերին պետական աջակցության ցուցաբերում	2 դեբյուտային և 4 ուսանողական ֆիլմեր, 3 ներկայացումներ, 3-4 երաժշտական ստեղծագործությունների կատարում երիտասարդ ներուժի բացահայտում	3 դեբյուտային և 4 ուսանողական ֆիլմեր, 3 ներկայացումներ, 3-4 երաժշտական ստեղծագործությունների կատարում	3 դեբյուտային և 4 ուսանողական ֆիլմեր, 3 ներկայացումներ, 3-4 երաժշտական ստեղծագործությունների կատարում	3 դեբյուտային և 4 ուսանողական ֆիլմեր, 3 ներկայացումներ, 3-4 երաժշտական ստեղծագործությունների կատարում	Ըստ անհրաժեշտության ծրագրերի վերանայում	ՀՀ մշակույթի նախարարություն
	2.3. Խաղացանկային ներկայացումների և երաժշտական ծրագրերի աջակցում	8 ներկայացում, 7 համերգային ծրագիր	8 ներկայացում, 7 համերգային ծրագիր	8 ներկայացում, 7 համերգային ծրագիր	8 ներկայացում, 7 համերգային ծրագիր	Ըստ անհրաժեշտության ծրագրի վերանայում	ՀՀ մշակույթի նախարարություն
	2.4. Հայկական ֆիլմերի արտադրության աջակցում	8 խաղարկային, 3 մուլտիպլիկացիոն, 12 վավերագրական ֆիլմեր	8 խաղարկային, 3 մուլտիպլիկացիոն, 12 վավերագրական ֆիլմեր	8 խաղարկային, 3 մուլտիպլիկացիոն, 12 վավերագրական ֆիլմեր	8 խաղարկային, 3 մուլտիպլիկացիոն, 12 վավերագրական ֆիլմեր	8 խաղարկային, 3 մուլտիպլիկացիոն, 12 վավերագրական ֆիլմեր	ՀՀ մշակույթի նախարարություն
	2.5. Ժամանակակից ստեղծագործությունների ձեռքբերում	5 դրամատիկական և 7 երաժշտական ստեղծագործություններ	5 դրամատիկական և 7 երաժշտական ստեղծագործություններ	5 դրամատիկական և 7 երաժշտական ստեղծագործություններ	5 դրամատիկական և 7 երաժշտական ստեղծագործություններ	Ըստ անհրաժեշտության ծրագրերի վերանայում	ՀՀ մշակույթի նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	2.6. Սփյուռքահայ արվեստագետների ներգրավում Զայաստանի մշակութային դաշտ:	«Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» համահայկական փառատոնի շրջանակներում համահայկական ստեղծագործական ծրագրերի ձևավորում ևստ ոլորտների	Ըստ ծրագրերի	«Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» համահայկական փառատոնի շրջանակներում նոր ծրագրերի ձևավորում	Ըստ ծրագրերի	«Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» համահայկական փառատոնի շրջանակներում նոր ծրագրերի ձևավորում	ՀՀ մշակույթի նախարարություն ԱԳՆ
	2.7. Ժամանակակից արվեստի ներկայացման համար արդի նյութատեխնիկական բազայի ապահովում	Համերգային և թատերական գործունեության համար անհրաժեշտ նյութատեխնիկական բազայի ապահովված է:					
	2.8. Համերգային դահլիճների և թատրոնների շենքերի հիմնանորոգում և նյութատեխնիկական բազայի վերազինման նախագծերի մշակում	3 թատրոնների շենքերի հիմնանորոգման և նյութատեխնիկական բազայի վերազինման իրագործում	2 թատրոնների շենքերի հիմնանորոգման և նյութատեխնիկական բազայի վերազինման իրագործում	1 թատրոնի շենքի հիմնանորոգման և 4 առաջատար դահլիճների լուսածայնային սարքավորումների և բեմական մեխանիզմների վերազինում	7 թատրոնների շենքերի հիմնանորոգման և 4 առաջատար դահլիճների լուսածայնային սարքավորումների և բեմական մեխանիզմների վերազինում	Ըստ ծրագրի	ՀՀ մշակույթի նախարարություն ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն
	2.9. Մշակույթի մշակութային վարչական շենքերի նյութատեխնիկական բազայի վերազինման նախագծի մշակում	Գրողների միության շենքի նյութատեխնիկական բազայի ամբողջական վերազինման նախագծերի իրագործում	Ըստ իրագործման ենթակա նախագծերի	Ըստ իրագործման ենթակա նախագծերի	Ըստ իրագործման ենթակա նախագծերի	Ըստ իրագործման ենթակա նախագծերի	ՀՀ մշակույթի նախարարություն ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն
3. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառում մշակույթի ոլորտում	3.1. Համակարգի էլեկտրոնային կառավարման կատարելագործում	Ներքին էլեկտրոնային կառավարման համակարգը գործում է:					
	3.2. Նախարարության էլեկտրոնային կառավարման և գերատեսչական կապուղու ստեղծման ծրագիր		Նախարարության ներքին փաստաթղթաշրջանառության ծրագիր	Նախարարության էլեկտրոնային կառավարման համակարգ	Նախարարության համակարգի կազմակերպությունների հետ գերատեսչական կապուղի	Ընդհանրական հանգույցի սարքաշարերի ձեռքբերում և ծրագրաշարերի ստեղծում	ՀՀ մշակույթի նախարարություն
	3.3. Մշակութային ժառանգության թվանշանագրում, տեղեկատվական շտեմարանների ստեղծում և միացյալ ավտոմատացված ցանցի ստեղծում	<ul style="list-style-type: none"> Մշակույթի ոլորտում ներդրված են տեղեկատվական-հաղորդակցական նոր տեխնոլոգիաները, Միացյալ ավտոմատացված ցանցը գործում է Քաղաքացիների համար տեղեկատվական ռեսուրսներին մատչելիությունը և մշակութային ժառանգության հասանելիությունն ապահովված են: 					
	3.4. Մշակութային ժառանգության թվանշանագրված շտեմարանների և ներքին կապուղու ստեղծման ծրագիր		Մշակութային արժեքների թվանշանագրված տեղեկույթի ստեղծման և օգտագործման կարգ	Շտեմարանի ընդհանրական հանգույցի սարքաշարերի ձեռքբերում և ծրագրաշարերի ստեղծում	Ընդհանրական հանգույցի հետ Երևան քաղաքի պետական կազմակերպությունների շտեմարանների կապուղի	Ընդհանրական հանգույցի հետ մարզերի պետական կազմակերպությունների շտեմարանների կապուղի	ՀՀ մշակույթի նախարարություն
	3.5. Թանգարանային հավաքածուների տեղեկատվական շտեմարանի համալրում		Թանգարանային հավաքածուների տեղեկատվական շտեմարանի ծրագրի վերամշակում, 7 թանգարաններում ծրագրի ներդրում	10 թանգարաններում ծրագրի ներդրում	15 թանգարաններում ծրագրի ներդրում	18 թանգարաններում ծրագրի ներդրում	ՀՀ մշակույթի նախարարություն ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն
	3.6. Հայաստան գրականության մատենագիտության համահավաք էլեկտրոնային գրացուցակների ստեղծում	Առկայություն Երևանի 2 գրադարանների ցանցային համակարգում	Առկայություն Երևանի 3, մարզային 3 գրադարանների գրացուցակներում	Առկայություն Երևանի 4, մարզային 6 գրադարանների գրացուցակներում	Առկայություն Երևանի 6, մարզային 10 գրադարանների գրացուցակներում	16 գրադարաններում արդիականացված գրադարանային տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ մշակույթի նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	3.7. Պետական սեփականություն հանդիսացող նյութական և ոչ նյութական արժեքների (պետական արխիվներում, գիտական և մշակութային կազմակերպություններում պահվող գրառված, տեսագրված նյութերի) թվանշանացում	Նյութերի թիվը` 19Բ	Նյութերի թիվը` 19Բ	Նյութերի թիվը` 19Բ	Նյութերի թիվը` 29Բ	Նյութերի թիվը` 39Բ	ՀՀ մշակույթի նախարարություն ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն
	3.8. Թանգարանային արխիվային (ծեռագրական) հավաքածուների թվանշանացման իրականացում		Թանգարանային ձեռագիր հավաքածուների թվանշանացման ծրագիր	Ծրագրի ներդրում	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	ՀՀ մշակույթի նախարարություն
	3.9. Պատմության և մշակույթի հուշարձանների միասնական պետական շտեմարանի (ռեստոր) տվյալների ձևավորում		Տեխնիկական առաջադրանքի մշակում	Համակարգչային ծրագիր և առաջադրանք	Համակարգչային ծրագրի ստեղծում	Ծրագրի ներդրում և փորձարկում	ՀՀ մշակույթի նախարարություն
4. Մշակույթի ոլորտի կադրային թաղաքականություն և մշակութային կրթություն	4.1. Աշխատատեղերի պահանջարկի և կադրերի դիտանցում	Մշակույթի ոլորտին անհրաժեշտ կադրերի տեղեկատվական բազան ձևավորված է:					
	4.2. Ոլորտի աշխատատեղերի և մշակութային ծառայություններ մատուցող մասնագետների շուկայի ուսումնասիրում		Ոլորտի դիտանցում, վերլուծում, ծրագրի ընդունում	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	ՀՀ մշակույթի նախարարություն ՀՀ կրթության, գիտության նախարարություն ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն
	4.3. Կադրերի պատրաստում	<ul style="list-style-type: none"> Մշակույթի ոլորտի կադրերի պատրաստման արդյունավետ համակարգը ձևավորված է: Ապահովված է պետպատվերով ուսուցանված կադրերի նպատակային ներգրավումը ժամանակակից արվեստի զարգացման գործընթացում: 					
	4.4. Մշակույթի ոլորտի կադրերի պատրաստման պետպատվերի համակարգի կատարելագործում		Թատրոնի և կինոյի ոլորտների կադրերի պատրաստման ծրագիր	Երաժշտական ոլորտի կադրերի պատրաստման ծրագիր	Թանգարանների, գրադարանների, անշարժ հուշարձանների ոլորտների կադրերի պատրաստման ծրագիր	Ըստ ծրագրերի	ՀՀ մշակույթի նախարարություն ՀՀ կրթության, գիտության նախարարություն
	4.5. Կադրերի վերապատրաստում	<ul style="list-style-type: none"> Ոլորտն ապահովված է մասնագիտական կադրերով, Արձանագրված է մշակութային ծառայությունների մատուցման որակի աճ: 					
	4.6. Կադրերի վերապատրաստում	Կադրերի վերապատրաստման ծրագիր	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	ՀՀ մշակույթի նախարարություն
	4.7. Մշակութային ժառանգության պահպանության գործընթացի կադրային ապահովում		Արտերկրում կադրերի վերապատրաստման ծրագիր	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	ՀՀ մշակույթի նախարարություն
	4.8. Ոլորտի միջազգային մասնագիտական չափորոշիչների և նորմերի տեղայնացում	Մշակույթի ոլորտի կառավարիչների ինստիտուտի ձևավորման ծրագիր	Թանգարանների միջազգային խորհրդի (ICOM) կողմից մշակված մասնագիտական էթիկայի նորմերի տեղայնացման ծրագիր	Գրադարանների միջազգային (IFLA) կազմակերպության կողմից մշակված չափորոշիչների և նորմերի տեղայնացում		Միջազգային պայմանագրերի, կոնվենցիաների պահանջներին և սահմանվող չափորոշիչներին համապատասխանեցված մասնագետների ընդգրկվածության աճ մշակութային կազմակերպություններում	ՀՀ մշակույթի նախարարություն ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	4.9. Գեղարվեստական կրթություն	<ul style="list-style-type: none"> Գեղարվեստական կրթության մատչելիությունը և որակն ապահովված է, Ստեղծված են 30 հենակետային դպրոցներ և 10 մարզային մեթոդական կենտրոններ: 					
	4.10. Գեղարվեստական կրթության մատչելիության և որակի ապահովում	<p>Երաժշտական և արվեստի 134 դպրոցների ազգային նվագարանների 1981 սովորողների ուսման վարձավճարի փոխհատուցում, պատվերի տեղադրման վերլուծություն, նոր ծրագրի հաստատում</p> <p>Երևանում հանրապետական մեթոդական կենտրոնի հիմնում</p> <p>Մարզերում գեղարվեստական կրթության 10 հենակետային դպրոցների ձևավորում</p>	<p>Ըստ ծրագրի՝ պետպատվերի տեղադրման իրականացում, վերլուծություն, նոր ծրագրի հաստատում</p> <p>4 մարզային մեթոդական կենտրոնների հիմնում</p> <p>Մարզերում գեղարվեստական կրթության 10 հենակետային դպրոցների ձևավորում</p>	<p>Ըստ ծրագրի՝ պետպատվերի տեղադրման իրականացում, վերլուծություն, նոր ծրագրի հաստատում</p> <p>4 մարզային մեթոդական կենտրոնների հիմնում</p> <p>Մարզերում գեղարվեստական կրթության 10 հենակետային դպրոցների ձևավորում</p>	<p>Ըստ ծրագրի՝ պետպատվերի տեղադրման իրականացում, վերլուծություն, նոր ծրագրի հաստատում</p> <p>Մարզերում 10 մեթոդական կենտրոնների առկայություն</p> <p>Մարզերում 30 հենակետային դպրոցների առկայություն</p>	Գեղարվեստական կրթության որակն ու աշխարհագրական մատչելիությունն ապահովված է	<p>ՀՀ մշակույթի նախարարություն</p> <p>ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն</p>
	4.11. Կրթություն երեխաների հատուկ խմբերի համար	<ul style="list-style-type: none"> Ձևավորված է շնորհալի երեխաներին պետական աջակցման հետևողական գործընթացը, Խոցելի խավերին պատկանող երեխաները ներգավճած են ստեղծագործական կրթական ծրագրերում: 					
	4.12. Շնորհալի երեխաների ստեղծագործական կարողությունների զարգացում	Մասնագետների վարպետության դասընթացներ 10 մարզերի 103 դպրոցների 450 սովորողների և 300 մանկավարժների համար դիտանցում, վերլուծություն, նոր ծրագիր	Ըստ ծրագրի՝ իրականացում, վերլուծություն, նոր ծրագիր	Ըստ ծրագրի՝ իրականացում, վերլուծություն, նոր ծրագիր	Ըստ ծրագրի՝ իրականացում, վերլուծություն, նոր ծրագիր	Ըստ ծրագրի՝ իրականացում, վերլուծություն, նոր ծրագիր	<p>ՀՀ մշակույթի նախարարություն</p> <p>ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն,</p> <p>ՀՀ կրթության, գիտության նախարարություն</p>
	4.13. Հաշմանդամ, առանց ծնողական խնամքի մնացած, սոցիալապես անապահով և իրավախախտում կատարած երեխաների ստեղծագործական կարողությունների զարգացում	Հաշմանդամ, առանց ծնողական խնամքի մնացած, սոցիալապես անապահով 470 և իրավախախտում կատարած 100 երեխաների համար ծրագրի իրականացում, դիտանցում, վերլուծություն, նոր ծրագրի հաստատում	Ըստ ծրագրի՝ վերլուծություն, նոր ծրագիր	Ըստ ծրագրի՝ վերլուծություն, նոր ծրագիր	Ըստ ծրագրի՝ վերլուծություն, նոր ծրագիր	Ըստ ծրագրի՝ վերլուծություն, նոր ծրագիր	<p>ՀՀ մշակույթի նախարարություն</p> <p>ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն</p>
5. Մշակույթի համաչափ զարգացում	5.1. Մարզերում մշակույթի զարգացման ապահովում	<ul style="list-style-type: none"> Մշակույթի ապակենտրոնացման քաղաքականության շարունակականության ապահովում, Ձևավորված են նոր բովանդակությամբ ժամանակակից մշակութային կենտրոնները, Նկատելի է մարզերում մշակութային կյանքի աշխուժացում, միջմարզային կապերի ամրապնդում, Ապահովված է մարզերից բնակչության արտահոսքի կանխում, մշակութային ծառայություններից օգտվելու և մշակութային գործունեության իրականացման գործընթացը: 					
	5.2. Ըստ ՀՀ Կառավարության 2007 թ. ապրիլի 5-ի N 589 –Ն որոշմամբ հաստատած ծրագրի և ժամանակացույցի	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի՝ եռամյա նոր ծրագրի մշակում և հաստատում 2010-2011	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	ՀՀ մշակույթի նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	5.3. Մշակույթի տների վերանորոգում, նյութատեխնիկական բազայի վերազինման նախագծի մշակում	24 մշակույթի տների նյութատեխնիկական բազայի մասնակի կամ ամբողջական վերազինման նախագծի իրագործում	Ըստ իրագործման ենթական նախագծերի	Ըստ իրագործման ենթական նախագծերի	Ըստ իրագործման ենթական նախագծերի	Ըստ իրագործման ենթական նախագծերի	ՀՀ մշակույթի նախարարություն ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն
6. Միջազգային համագործակցության զարգացում	6.1. Համագործակցություն միջազգային կառույցների հետ	<ul style="list-style-type: none"> Համաֆինանսավորվող ծրագրերի քանակը աճել է, Հայաստանի անդամակցությունը միջազգային կառույցներին աճել է, Հայաստանը միացել է միջազգային կոնվենցիաների: 					
	6.2. Համաձայնագրերի և ծրագրերի ստորագրում	Ըստ ընթացակարգի	Ըստ ընթացակարգի	Ըստ ընթացակարգի	Ըստ ընթացակարգի	Ըստ ընթացակարգի	ՀՀ մշակույթի նախարարություն ԱԳՆ
	6.3. Երկկողմանի և բազմակողմանի կապերի զարգացում	<ul style="list-style-type: none"> Ապահովված է Հայաստանի հասարակության հաղորդակցման իրավունքը աշխարհի ժողովուրդների մշակույթին, 25 ծրագրային միջոցառում Ընդլայնված են մշակութային կապերի աշխարհագրությունը և շրջանակը: 					
	6.4. Արտերկրների հետ մշակութային փոխանակումների/օրերի իրականացում	Ըստ ծրագրի` 8 /5	Ըստ ծրագրի` 9/6	Ըստ ծրագրի` 10/7	Ըստ ծրագրի` 11/8	Ըստ ծրագրի` 12/9	ՀՀ մշակույթի նախարարություն ԱԳՆ
	6.5. Հայաստանում արտերկրի մշակույթի օրերի կազմակերպում	Ըստ ծրագրի` 5	Ըստ ծրագրի` 5	Ըստ ծրագրի` 5	Ըստ ծրագրի` 5	Ըստ ծրագրի` 5	ՀՀ մշակույթի նախարարություն ԱԳՆ
	6.6. Հայաստանում արտերկրների ժամանակակից արվեստի ներկայացում	Ըստ ծրագրի` 5	Ըստ ծրագրի` 6	Ըստ ծրագրի` 7	Ըստ ծրագրի` 7	Ըստ ծրագրի` 7	ՀՀ մշակույթի նախարարություն ԱԳՆ
	6.7. Հայաստանում միջազգային մրցույթների, փառատոների, ցուցահանդեսների իրականացում	Ըստ ծրագրի` 14	Ըստ ծրագրի` 15	Ըստ ծրագրի` 15	Ըստ ծրագրի` 16	Ըստ ծրագրի` 16	
	6.8. Մասնակցություն միջազգային ցուցահանդեսներին, տոնավաճառներին, փառատոներին	4 երկիր	6 երկիր	5 երկիր	7 երկիր	7 երկիր	ՀՀ մշակույթի նախարարություն ԱԳՆ
7. Տեղեկատվական քաղաքականության իրականացում	7.1. Արտաքին քարոզչության իրականացում	Արտերկրում ապահովված է Հայաստանի ճանաչելիության և դրական վարկանիշը:					
	7.2. Արտերկրում հայ մշակույթի հանրահռչակման ծրագրի իրականացում	«Մշակութային ժառանգության հանրահռչակման ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ Կառավարության որոշման նախագիծ	Ըստ ծրագրի	«Հայաստանի մշակույթ» էլեկտրոնային կայքի մշակում	Ըստ ծրագրի Միջազգային շուկայում գովազդվող հայ մշակույթի բերնոյների աճ	Ծրագրի վերանայում	ՀՀ մշակույթի նախարարություն
	7.3. Ներքին քարոզչության իրականացում	<ul style="list-style-type: none"> Ապահովված է մշակույթի դերի գիտակցումը քաղաքացիական հասարակության և հասարակական բարքերի ու բարոյահոգեբանական կերտվածքի ձևավորման մեջ, Հասարակության կողմից վերաինաստավորված են ազգային արժեքները, ստեղծված են զբոսաշրջության նոր երթուղիներ, Թանգարանային մշտական և ժամանակավոր ցուցադրություններում ցուցադրվող թանգարանային առարկաների թվաքանակի աճ 5%-ով, իսկ այցելուների քանակը 40%-ով, Ստեղծված են մշակութային ժառանգության հետ հաղորդակցվելու բազմաթիվ նոր ձևեր, Իրականացված է պետական խորհրդանիշների հանրահռչակման և քաղաքացիական դաստիարակության ազգային ծրագիրը: 					
	7.4. Մշակութային կազմակերպությունների կայքերի և վիրտուալ ցուցադրության ձևավորում		Սենտրալի տեղեկատվական կրպակի տեղադրման ծրագիր	Հայաստանի ազգային պատկերասրահի վիրտուալ ծրագիր	10 թանգարանների էլեկտրոնային կայքերի առկայություն	Բոլոր պետական կազմակերպությունների մատչելիությունը ապահովված է	ՀՀ մշակույթի նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	7.5. Պատմամշակութային հուշարձանների ընդգրկում հանրապետության զբոսաշրջության երթուղիներում		Երևան-Գյումրի զբոսաշրջության երթուղում հուշարձանների ընդգրկման ծրագիր	Երևան-Ապարան-Լոռի զբոսաշրջության երթուղում հուշարձանների ընդգրկման ծրագիր	Երևան-Սևան-Տավուշ զբոսաշրջության երթուղում հուշարձանների ընդգրկման ծրագիր	Երևան-Սյունիք զբոսաշրջության երթուղում հուշարձանների ընդգրկման ծրագիր	ՀՀ մշակույթի նախարարություն
	7.6. Թանգարանների նոր մշտական ցուցադրությունների բացում՝ ըստ թանգարանների շենքերի վերանորոգման ծրագրի	8 թանգարաններ Ցուցադրվող թանգարանային առարկաների թվաքանակի աճ 5%-ով Թանգարանների այցելուների թվաքանակի աճ 10 %-ով	8 թանգարաններ Ցուցադրվող թանգարանային առարկաների թվաքանակի աճ 5%-ով Թանգարանների այցելուների թվաքանակի աճ 10 %-ով	8 թանգարաններ Ցուցադրվող թանգարանային առարկաների թվաքանակի աճ 5 %-ով Թանգարանների այցելուների թվաքանակի աճ 10%-ով	8 թանգարաններ Ցուցադրվող թանգարանային առարկաների թվաքանակի աճ 5 %-ով Թանգարանների այցելուների թվաքանակի աճ 10%-ով	8 թանգարաններ Ցուցադրվող թանգարանային առարկաների թվաքանակի աճ 5 %-ով Թանգարանների այցելուների թվաքանակի աճ 10%-ով	ՀՀ մշակույթի նախարարություն
	7.7. Պետական խորհրդանիշների հանրահռչակում		Պետական խորհրդանիշների հանրահռչակման և քաղաքացիական դաստիարակության ազգային ծրագիր	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	ՀՀ մշակույթի նախարարություն ՀՀ կրթության, գիտության նախարարություն
	7.8. Սահմանները շրջանների բնակավայրերի մշակութային սպասարկում «Կինոթատրոններ անիվների վրա», «Թանգարան անիվների վրա» և «Շարժական գրադարան» /բիբլիոթեկ/ ծրագրերի իրականացմամբ	4 մարզերի 8 բնակավայրերում	6 մարզերի 10 բնակավայրերում	10 մարզերի 10 բնակավայրերում	10 մարզերի 10 բնակավայրերում	10 մարզերի 10 բնակավայրերում	ՀՀ մշակույթի նախարարություն
	7.9. Ոչ նյութական մշակութային ժառանգության հանրահռչակում «Հայկական ոչ նյութական մշակութային ժառանգություն» ինտերնետային կայքի նյութերի համալրում	3 ֆիլմերի և մի շարք հեռուստահաղորդումների ստեղծում Նյութերի թիվը` 2 ԳԲ	4 ֆիլմերի և մի շարք հեռուստահաղորդումների ստեղծում Նյութերի թիվը` 3 ԳԲ	5 ֆիլմերի և մի շարք հեռուստահաղորդումների ստեղծում Նյութերի թիվը` 3 ԳԲ	6 ֆիլմերի և մի շարք հեռուստահաղորդումների ստեղծում Նյութերի թիվը` 4 ԳԲ	7 ֆիլմերի և մի շարք հեռուստահաղորդումների ստեղծում Նյութերի թիվը` 4 ԳԲ	ՀՀ մշակույթի նախարարություն
	7.10. Ճանաչողության նպատակով հուշարձանների վերաբերյալ տեղեկույթի հանրահռչակում և դրամատիզելիության ապահովում	Հուշարձան-տարեգրքի «Դ» հատորի և վերականգնված հուշարձանների բուկլետների հրատարակում	Հուշարձան-տարեգրքի «Ե» հատորի և վերականգնված հուշարձանների բուկլետների հրատարակում	Հուշարձան-տարեգրքի «Զ» հատորի և վերականգնված հուշարձանների բուկլետների հրատարակում	Հուշարձան-տարեգրքի «Է» հատորի և վերականգնված հուշարձանների բուկլետների հրատարակում	Հուշարձան-տարեգրքի «Ը» հատորի և վերականգնված հուշարձանների բուկլետների հրատարակում	ՀՀ մշակույթի նախարարություն
8. Համագործակցություն Հայաստանյայց առաքելական Սուրբ Եկեղեցու հետ	8.1. Համագործակցության ծրագրի իրականացում	<ul style="list-style-type: none"> Հայ մշակույթի քարոզչության արդյունավետության և ազգային ինքնության պահպանման ապահովում, 					
			Եկեղեցու սեփականություն հանդիսացող մշակութային արժեքների ցանկի համատեղ պատրաստում	Եկեղեցիների և պաշտամունքային այլ շինությունների պահպանման, վերականգնման ծրագիր Պոկոտի և մշակութային ժառանգությանը վերաբերող հրատարակությունների, ռադիո-հեռուստահաղորդումների համատեղ ծրագրերի կազմակերպում	Ըստ ծրագրի	Ըստ ծրագրի	ՀՀ մշակույթի նախարարություն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին
9. Համագործակցություն Հայաստանի տարածքում բնակվող ազգային փոքրամասնությունների պատմական, հոգևոր, մշակութային արժեքների և էթնիկական ինքնության պաշտպանության նպատակով	9.1. Հայաստանի տարածքում բնակվող ազգային փոքրամասնությունների պատմական, հոգևոր, մշակութային արժեքների և էթնիկական ինքնության պաշտպանության նպատակով	Հայաստանի Հանրապետության տարածքում բնակվող ազգային փոքրամասնությունների մշակութային ինքնության պահպանում ու զարգացում,					

1	2	3	4	5	6	7	8
				Ազգային փոքրամասնությունների լեզուներով ոչ պետական մամուլի և գրականության տպագրման, փառատոների կազմակերպում, կրոնական և էթնիկ համայնքների հուշարձանների վերականգնում, ժամանակակից արվեստի զարգացման աջակցության ծրագիր	Ըստ ծրագրի	Ըստ անհրաժեշտության՝ ծրագրի վերանայում	ՀՀ մշակույթի նախարարություն Հասարակական կազմակերպություններ
4.4.5. Ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը							
1. Կառավարության քաղաքականությունն իրականացվելու է օլիմպիական հերթափոխի և բարձրակարգ մարզիկների պատրաստման, բնակչության ֆիզիկական դաստիարակության ապահովման, Հայաստանի Հանրապետությունում գործող մանկապատանեկան մարզադպրոցներում աշխատող մարզիչ-մանկավարժների և դեկավար կազմի սոցիալական վիճակի բարելավման, նրանց վերապատրաստման, ֆիզկուլտուրային-առողջարարական զանգվածային, հանրապետական և մարզային միջոցառումների անցկացման, հաշմանդամային սպորտին, մարզական-հասարակական կազմակերպություններին պետական աջակցության, մարզադպրոցներին, հանրակրթական դպրոցներին անհրաժեշտ մարզագույքով ապահովման միջոցով	1.1. Բարձրակարգ մարզիկների պատրաստման համակարգի կատարելագործում	ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի մշակում	ՀՀ կառավարության կողմից ընդունում, կիրարկում	ՀՀ կառավարության որոշման համաձայն բարձրակարգ մարզիկների պատրաստման գործընթացի իրականացում	ՀՀ կառավարության որոշման համաձայն բարձրակարգ մարզիկների պատրաստման գործընթացի իրականացում	ՀՀ կառավարության որոշման համաձայն բարձրակարգ մարզիկների պատրաստման գործընթացի իրականացում	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	1.2. Օլիմպիական խաղերին, աշխարհի, Եվրոպայի առաջնություններին, միջազգային մրցաշարերին նախապատրաստում և մասնակցություն	1. 29-րդ օլիմպիական խաղեր (Պեկին) 2. Եվրոպայի առաջնություններ 3. Միջազգային մրցաշարեր	1. Եվրոպայի երիտասարդների ծննդային օլիմպիական փառատոն 2. Եվրոպայի երիտասարդական ամառային օլիմպիական փառատոն 3. ԱՊՀ երկրների միջազգային մարզական խաղեր 4. Աշխարհի առաջնություններ 5. Եվրոպայի առաջնություններ 6. Միջազգային մրցաշարեր	1. 21-րդ ծննդային օլիմպիական խաղեր 2. ԱՆժՆՈՎԿԱՆ տնտեսական համագործակցության երկրների 2-րդ մարզական խաղեր 3. Պատանեկան օլիմպիական խաղեր 4. Եվրոպայի առաջնություններ 5. Միջազգային մրցաշարեր	1. Աշխարհի առաջնություններ 2. Եվրոպայի առաջնություններ 3. ԱՊՀ երկրների միջազգային մարզական խաղեր 4. Միջազգային մրցաշարեր	1. 30-րդ Օլիմպիական խաղեր (Լոնդոն) 2. Եվրոպայի առաջնություններ 3. Միջազգային մրցաշարեր	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն, Հայաստանի ազգային օլիմպիական կոմիտե
	1.3. Համահայկական մարզական միջոցառումների կազմակերպում և անցկացում	Մարզական պատվիրակությունների փոխադարձ այցելությունների զարգացում	Բասկետբոլ և ֆուտբոլ մարզաձևերից համահայկական խաղերի անցկացում	Մարզական պատվիրակությունների փոխադարձ այցելությունների զարգացում	Հայրենիք – Սփյուռք կապերի ամրապնդմանը, Հայաստանի և Սփյուռքի միասնությանը նպաստող Համահայկական 5-րդ խաղերի անցկացում	Մարզական պատվիրակությունների փոխադարձ այցելությունների զարգացում, Հայրենիք - Սփյուռք մարզական փոխհարաբերությունների կատարելագործում	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն
	1.4. Միջպետական մարզական հարաբերությունների զարգացում	Ակտիվ մասնակցություն աշխարհում, Եվրոպայում և հետխորհրդային տարածքում ընթացող ներգրավման գործընթացներին	Ակտիվ մասնակցություն աշխարհում, Եվրոպայում և հետխորհրդային տարածքում ընթացող ներգրավման գործընթացներին	Ակտիվ մասնակցություն աշխարհում , Եվրոպայում և հետխորհրդային տարածքում ընթացող ներգրավման գործընթացներին	Ակտիվ մասնակցություն աշխարհում , Եվրոպայում և հետխորհրդային տարածքում ընթացող ներգրավման գործընթացներին	Ակտիվ մասնակցություն աշխարհում , Եվրոպայում և հետխորհրդային տարածքում ընթացող ներգրավման գործընթացներին	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն
	1.5. Մանկապատանեկան սպորտի բնագավառում կադրերի որակավորման բարձրացում	Մարզիչ մանկավարժների վերապատրաստման ծրագրի մշակում, կազմակերպչական հարցերի իրականացում	Ծրագրի իրականացում, վերապատրաստման աշխատանքների սկսում	Վերապատրաստման աշխատանքների շարունակում	Վերապատրաստման աշխատանքների շարունակում	Յուրաքանչյուր տարի 150-200 մարզիչ- մանկավարժների վերապատրաստում	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն, ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն
	1.6. ՀՀ Նախագահի մրցանակի համար հանրապետական ստուգատեսներ. ա) «Լավագույն քաղաքային մարզական համայնք», բ) «Լավագույն գյուղական մարզական համայնք», գ) «Լավագույն մարզական բակ»	Ըստ բնակության վայրի ֆիզկուլտուրային-առողջարարական և զանգվածային մարզական աշխատանքների բարելավում, բնակչության ազատ ժամանցի և ակտիվ հանգստի համար անհրաժեշտ պայմանների առկայություն	Ըստ բնակության վայրի ֆիզկուլտուրային-առողջարարական և զանգվածային մարզական աշխատանքների բարելավում, բնակչության ազատ ժամանցի և ակտիվ հանգստի համար անհրաժեշտ պայմանների առկայություն	Ըստ բնակության վայրի ֆիզկուլտուրային-առողջարարական և զանգվածային մարզական աշխատանքների բարելավում, բնակչության ազատ ժամանցի և ակտիվ հանգստի համար անհրաժեշտ պայմանների առկայություն	Ըստ բնակության վայրի ֆիզկուլտուրային-առողջարարական և զանգվածային մարզական աշխատանքների բարելավում, բնակչության ազատ ժամանցի և ակտիվ հանգստի համար անհրաժեշտ պայմանների առկայություն	Ըստ բնակության վայրի ֆիզկուլտուրային-առողջարարական և զանգվածային մարզական աշխատանքների բարելավում, բնակչության ազատ ժամանցի և ակտիվ հանգստի համար անհրաժեշտ պայմանների առկայություն	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	1.12. Սպորտի վերաբերյալ գիտամեթոդական գրականու-թյան, եվրասիական կողմից ընդունված և հրատարակված փաստաթղթերի քարտեզագրում, խմբագրում, բազմացում	Բնագավառի մասնագետների, կազմակերպիչների, մարզաշխատողների մասնագիտական գիտելիքների բարձրացում	Բնագավառի մասնագետների, կազմակերպիչների, մարզաշխատողների մասնագիտական գիտելիքների բարձրացում	Բնագավառի մասնագետների, կազմակերպիչների, մարզաշխատողների մասնագիտական գիտելիքների բարձրացում	Բնագավառի մասնագետների, կազմակերպիչների, մարզաշխատողների մասնագիտական գիտելիքների բարձրացում	Բնագավառի մասնագետների, կազմակերպիչների, մարզաշխատողների մասնագիտական գիտելիքների բարձրացում	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության նախարարություն
	1.13. Հանրապետական, մարզային, տարածաշրջանային սեմինար խորհրդակցությունների կազմակերպում	Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մասնագետներին, կազմակերպիչներին, մարզաշխատողներին ծանոթացում ուղորտը կարգավորող իրավական ակտերին, Եվրոպական սպորտային խարտիայից բխող հիմնահարցերին	Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մասնագետներին, կազմակերպիչներին, մարզաշխատողներին ծանոթացում ուղորտը կարգավորող իրավական ակտերին, Եվրոպական սպորտային խարտիայից բխող հիմնահարցերին	Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մասնագետներին, կազմակերպիչներին, մարզաշխատողներին ծանոթացում ուղորտը կարգավորող իրավական ակտերին, Եվրոպական սպորտային խարտիայից բխող հիմնահարցերին	Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մասնագետներին, կազմակերպիչներին, մարզաշխատողներին ծանոթացում ուղորտը կարգավորող իրավական ակտերին, Եվրոպական սպորտային խարտիայից բխող հիմնահարցերին	Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մասնագետներին, կազմակերպիչներին, մարզաշխատողներին ծանոթացում ուղորտը կարգավորող իրավական ակտերին, Եվրոպական սպորտային խարտիայից բխող հիմնահարցերին	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության նախարարություն
	1.14. Հաշմանդամների տարբեր խմբերի շրջանում ֆիզկուլտուրային-առողջարարական աշխատանքների համադասում	Հաշմանդամային սպորտով զբաղվող մարզական և այլ հասարակական կազմակերպություններին պետական աջակցության իրականացում	Հաշմանդամային սպորտով զբաղվող մարզական և այլ հասարակական կազմակերպություններին պետական աջակցության իրականացում	Հաշմանդամային սպորտով զբաղվող մարզական և այլ հասարակական կազմակերպություններին պետական աջակցության իրականացում	Հաշմանդամային սպորտով զբաղվող մարզական և այլ հասարակական կազմակերպություններին պետական աջակցության իրականացում	Հաշմանդամային սպորտով զբաղվող մարզական և այլ հասարակական կազմակերպություններին պետական աջակցության իրականացում	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության նախարարություն
	1.15. Անհրաժեշտ մասնագիտական մարզագույքի և մարզասարքերի ձեռքբերման և բաշխման աշխատանքների համակարգում	Վերնորոգված մարզակառույցները մարզագույքով ապահովում ծրագրի ներկայացմամբ	4 կառուցված և 4 վերանորոգված մարզակառույցի մարզագույքով ապահովում ծրագրի ներկայացմամբ	3 կառուցված և 4 վերանորոգված մարզակառույցի մարզագույքով ապահովում ծրագրի ներկայացմամբ	2 կառուցված և 5 վերանորոգված մարզակառույցի մարզագույքով ապահովում ծրագրի ներկայացմամբ	7 վերանորոգված մարզակառույցի մարզագույքով ապահովում ծրագրի ներկայացմամբ	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության նախարարություն
2. Հայաստանի Հանրապետության մարզապետարաններում կատարվող սպորտի և երիտասարդության հարցերի կառուցվածքային ստորաբաժանում	2.1. Հայաստանի Հանրապետության մարզապետարանների աշխատակազմերում սպորտի և երիտասարդության հարցերի կառուցվածքային ստորաբաժանման ստեղծում	ՀՀ մարզերում սպորտի և երիտասարդության հարցերի քաղաքականության իրականացման արդյունավետության բարձրացում	ՀՀ մարզերում սպորտի և երիտասարդության հարցերի քաղաքականության իրականացման արդյունավետության բարձրացում	ՀՀ մարզերում սպորտի և երիտասարդության հարցերի քաղաքականության իրականացման արդյունավետության բարձրացում	ՀՀ մարզերում սպորտի և երիտասարդության հարցերի քաղաքականության իրականացման արդյունավետության բարձրացում	ՀՀ մարզերում սպորտի և երիտասարդության հարցերի քաղաքականության իրականացման արդյունավետության բարձրացում	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության նախարարություն
3. Կիրականացվի Հայաստանի Հանրապետությունում, հատկապես հեռավոր և սահմանա-մերձ շրջաններում ու գյուղերում մարզաբազանների, հրաձգարանների և լողավազանների կառուցման և վերանորոգման ծրագիրը	3.1. ՀՀ համայնքներում լողավազանների և հրաձգարանների վերանորոգման և կառուցման աշխատանքների համակարգում	-	Տիպային հրաձգարանի (35x12մ) կառուցում ՀՀ Տավուշի մարզի Բերդ, ՀՀ Կոտայքի մարզի Աբովյան և ՀՀ Սյունիքի մարզի Մեղրի քաղաքներում, ծածկած լողավազանի (25x12,5 մ) կառուցում ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Սևան քաղաքում	Տիպային հրաձգարանի (35x12մ) կառուցում ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի ճամբարակ և Վարդենիս քաղաքներում, ծածկած լողավազանի (25 մ) վերանորոգում ՀՀ Տավուշի մարզի Իջևան քաղաքում	Լողավազանի (50 մ) վերանորոգում ՀՀ Արարատի մարզի Արտաշատ քաղաքում, ծածկած լողավազանի (25 մ) վերանորոգում ՀՀ Վայոց Ձորի մարզի Արավանձոր գյուղում	Ծածկած լողավազանի (50x25մ) կառուցում ՀՀ Արագածոտնի մարզի Աշտարակ քաղաքում	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն, ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	3.2. Մարզական կազմակերպությունների մարզակառույցների վերանորոգման և կառուցման աշխատանքների համակարգում	2007թ. 12 մարզակառույցների վերանորոգման աշխատանքների շարունակություն	4 մարզակառույցի կառուցում, 4-ի՝ վերանորոգում	3 մարզակառույցի կառուցում, 4-ի՝ վերանորոգում	2 մարզակառույցի կառուցում, 5-ի՝ վերանորոգում	7 մարզակառույցի վերանորոգում	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն, ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն
4.4.6. Երիտասարդությունը							
1. Ունենալ հոգեպես և ֆիզիկապես առողջ երիտասարդություն	1.1. Միջոցառումներ ուղղված երիտասարդների հոգևոր-մշակութային, հայրենասիրական դաստիարակությանը, առողջության պահպանմանը և նրանց շրջանում առողջ ապրելակերպի արմատավորմանը	Հանրապետության երիտասարդության շրջանում, ուսումնական հաստատություններում և բանակում կիրականացվեն հոգևոր-մշակութային կրթնական, ազգային և քաղաքացիական գիտակցության, հայրենասիրական դաստիարակության մակարդակի բարձրացմանը և բանակ-հասարակություն կապի զարգացմանը, երիտասարդների (հատկապես մարզային և գյուղական) ազատ ժամանցի կազմակերպման հնարավորությունների ընդլայնմանն ուղղված նպատակային միջոցառումներ, կամրապնդվեն կապերն ու համագործակցությունը Հայաստանի և սփյուռքի երիտասարդության միջև, ինչը կնպաստի մշակութային, ազգային արժեքների պահպանմանն ու տարածմանը, հանրապետության տնտեսության մեջ, մշակույթի, գիտության, կրթության և այլ բնագավառներում սփյուռքի ներուժի առավել նպատակային և արդյունավետ ներգրավմանը: Երիտասարդները իրագրված կլինեն առողջ ապրելակերպի և առողջապահական և առեկառուցող շրջանակներում պետության կողմից տրամադրվող ծառայությունների մասին:					
	1.2. Համահայկական, հանրապետական երիտասարդական միջոցառումների կազմակերպում	Տարվա ընթացքում առնվազն 3 համահայկական, հանրապետական երիտասարդական միջոցառումների կազմակերպում՝ 2000 երիտասարդների, այդ թվում՝ առնվազն 300 սփյուռքահայերի մասնակցությամբ:	Տարվա ընթացքում առնվազն 3 համահայկական, հանրապետական երիտասարդական միջոցառումների կազմակերպում՝ 2000 երիտասարդների, այդ թվում՝ առնվազն 300 սփյուռքահայերի մասնակցությամբ:	Տարվա ընթացքում առնվազն 3 համահայկական, հանրապետական երիտասարդական միջոցառումների կազմակերպում՝ 2000 երիտասարդների, այդ թվում՝ առնվազն 300 սփյուռքահայերի մասնակցությամբ:	Տարվա ընթացքում առնվազն 3 համահայկական, հանրապետական երիտասարդական միջոցառումների կազմակերպում՝ 2000 երիտասարդների, այդ թվում՝ առնվազն 300 սփյուռքահայերի մասնակցությամբ:	Տարվա ընթացքում առնվազն 3 համահայկական, հանրապետական երիտասարդական միջոցառումների կազմակերպում՝ 2000 երիտասարդների, այդ թվում՝ առնվազն 300 սփյուռքահայերի մասնակցությամբ:	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն
	1.3. ՀՀ ազգային բանակում ազգային արժեքների ճանաչողության և ռազմահայրենասիրական դաստիարակության բարձրացմանն ուղղված կրթադաստիարակական ծրագրերի իրականացում	Հասարակություն-բանակ կապերի զարգացում: Տարեկան առնվազն 5 մարզա-մշակութային միջոցառում, երիտասարդական այցելություն կկազմակերպվեն Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության զորամասեր:	Հասարակություն-բանակ կապերի զարգացում: Տարեկան առնվազն 5 մարզա-մշակութային միջոցառում, երիտասարդական այցելություն կկազմակերպվեն Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության զորամասեր:	Հասարակություն-բանակ կապերի զարգացում: Տարեկան առնվազն 5 մարզա-մշակութային միջոցառում, երիտասարդական այցելություն կկազմակերպվեն Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության զորամասեր:	Հասարակություն-բանակ կապերի զարգացում: Տարեկան առնվազն 5 մարզա-մշակութային միջոցառում, երիտասարդական այցելություն կկազմակերպվեն Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության զորամասեր:	Հասարակություն-բանակ կապերի զարգացում: Տարեկան առնվազն 5 մարզա-մշակութային միջոցառում, երիտասարդական այցելություն կկազմակերպվեն Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության զորամասեր:	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն, ՀՀ ՊՆ
	1.4. Երիտասարդական շինջոկատների, այցելությունների կազմակերպում Արցախ, սահմանամերձ շրջաններ, Ջավախք (հայկական եկեղեցիներ, պատմամշակութային կոթողներ)	Երիտասարդական այցելություններ կկազմակերպվեն Արցախ, սահմանամերձ շրջաններ, Ջավախք, ինչը կնպաստի տեղերում մշակութային կյանքի աշխուժացմանն ու երիտասարդության ոլորտում կապերի ու համագործակցության ամրապնդմանը:	Երիտասարդական այցելություններ կկազմակերպվեն Արցախ, սահմանամերձ շրջաններ, Ջավախք, ինչը կնպաստի տեղերում մշակութային կյանքի աշխուժացմանն ու երիտասարդության ոլորտում կապերի ու համագործակցության ամրապնդմանը:	Երիտասարդական այցելություններ կկազմակերպվեն Արցախ, սահմանամերձ շրջաններ, Ջավախք, ինչը կնպաստի տեղերում մշակութային կյանքի աշխուժացմանն ու երիտասարդության ոլորտում կապերի ու համագործակցության ամրապնդմանը:	Երիտասարդական այցելություններ կկազմակերպվեն Արցախ, սահմանամերձ շրջաններ, Ջավախք, ինչը կնպաստի տեղերում մշակութային կյանքի աշխուժացմանն ու երիտասարդության ոլորտում կապերի ու համագործակցության ամրապնդմանը:	Երիտասարդական այցելություններ կկազմակերպվեն Արցախ, սահմանամերձ շրջաններ, Ջավախք, ինչը կնպաստի տեղերում մշակութային կյանքի աշխուժացմանն ու երիտասարդության ոլորտում կապերի ու համագործակցության ամրապնդմանը:	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն
	1.5. ՈւՅԱ և ինտելեկտուալ խաղերի միջազգային մրցույթներին ՀՀ թիմերի մասնակցության ապահովում, հանրապետական մրցույթների կազմակերպում	Կազմակերպել հայ երիտասարդների ակտիվ և նպատակային ժամանցը, ձևավորել մրցունակ թիմեր, որոնք հաջողությամբ հանդես կգան միջազգային ասպարեզում:	Կազմակերպել հայ երիտասարդների ակտիվ և նպատակային ժամանցը, ձևավորել մրցունակ թիմեր, որոնք հաջողությամբ հանդես կգան միջազգային ասպարեզում:	Կազմակերպել հայ երիտասարդների ակտիվ և նպատակային ժամանցը, ձևավորել մրցունակ թիմեր, որոնք հաջողությամբ հանդես կգան միջազգային ասպարեզում:	Կազմակերպել հայ երիտասարդների ակտիվ և նպատակային ժամանցը, ձևավորել մրցունակ թիմեր, որոնք հաջողությամբ հանդես կգան միջազգային ասպարեզում:	Կազմակերպել հայ երիտասարդների ակտիվ և նպատակային ժամանցը, ձևավորել մրցունակ թիմեր, որոնք հաջողությամբ հանդես կգան միջազգային ասպարեզում:	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	1.6. Երիտասարդության շրջանում առողջ ապրելակերպի գաղափարի լայն տարածմանը նպատակաուղղված միջոցառումների իրականացում	Արդյունքում՝ առավել մեծ թվով երիտասարդների մատչելի կլինեն առողջապահական համակարգի շրջանակներում ստեղծված համապատասխան ծառայությունները, իրազեկված կլինեն առողջ ապրելակերպի մասին:	Արդյունքում՝ առավել մեծ թվով երիտասարդների մատչելի կլինեն առողջապահական համակարգի շրջանակներում ստեղծված համապատասխան ծառայությունները, իրազեկված կլինեն առողջ ապրելակերպի մասին:	Արդյունքում՝ առավել մեծ թվով երիտասարդների մատչելի կլինեն առողջապահական համակարգի շրջանակներում ստեղծված համապատասխան ծառայությունները, իրազեկված կլինեն առողջ ապրելակերպի մասին:	Արդյունքում՝ առավել մեծ թվով երիտասարդների մատչելի կլինեն առողջապահական համակարգի շրջանակներում ստեղծված համապատասխան ծառայությունները, իրազեկված կլինեն առողջ ապրելակերպի մասին:	Արդյունքում՝ առավել մեծ թվով երիտասարդների մատչելի կլինեն առողջապահական համակարգի շրջանակներում ստեղծված համապատասխան ծառայությունները, իրազեկված կլինեն առողջ ապրելակերպի մասին:	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն
2. Ստեղծել հավասար մեկնարկային պայմաններ բոլոր երիտասարդների համար մասնագիտական և հասարակական կյանք մտնելիս, նպաստել երիտասարդների կարողությունների զարգացմանն ու դրսևորմանը	2.1 Միջոցառումներ ուղղված՝ բոլոր երիտասարդների համար մասնագիտական և հասարակական կյանք մտնելիս հավասար մեկնարկային պայմանների ստեղծմանը, նրանց կարողությունների զարգացմանն ու դրսևորմանը նպաստելուն	Երիտասարդներին մատչելի կլինեն իրավաբանական, մասնագիտական, տեղեկատվության, ազատ ժամանցի կազմակերպման հնտությունների և կարողությունների ձեռքբերման ավելի մեծ հնարավորություններ					
	2.2. Մարզային և համայնքային երիտասարդական կենտրոններում տեղեկատվական բազայի ստեղծում, բազմաբնույթ ծառայությունների տրամադրում՝ (փոքր և միջին ձեռներեցություն իրավաբանական և առողջապահական խորհրդատվություն, համակարգչային և գրադարանային ծառայություններ, բազմաբնույթ դասընթացներ)	Երիտասարդական պետական քաղաքականությունը հասանելի կլինի մարզերի երիտասարդությանը, կբարձրանա նրանց իրազեկության մակարդակը երիտասարդական քաղաքականության վերաբերյալ և իրականացվող բազմաբնույթ ծրագրերում ներգրավման արդյունավետությունը, երիտասարդական կենտրոնները և ՀՀ զբաղվածության գործակալության տարածքային մարմինները ստեղծած կլինեն համագործակցության գործուն համակարգեր:	Երիտասարդական պետական քաղաքականությունը հասանելի կլինի մարզերի երիտասարդությանը, կբարձրանա նրանց իրազեկության մակարդակը երիտասարդական քաղաքականության վերաբերյալ և իրականացվող բազմաբնույթ ծրագրերում ներգրավման արդյունավետությունը, երիտասարդական կենտրոնները և ՀՀ զբաղվածության գործակալության տարածքային մարմինները ստեղծած կլինեն համագործակցության գործուն համակարգեր:	Երիտասարդական պետական քաղաքականությունը հասանելի կլինի մարզերի երիտասարդությանը, կբարձրանա նրանց իրազեկության մակարդակը երիտասարդական քաղաքականության վերաբերյալ և իրականացվող բազմաբնույթ ծրագրերում ներգրավման արդյունավետությունը, երիտասարդական կենտրոնները և ՀՀ զբաղվածության գործակալության տարածքային մարմինները ստեղծած կլինեն համագործակցության գործուն համակարգեր:	Երիտասարդական պետական քաղաքականությունը հասանելի կլինի մարզերի երիտասարդությանը, կբարձրանա նրանց իրազեկության մակարդակը երիտասարդական քաղաքականության վերաբերյալ և իրականացվող բազմաբնույթ ծրագրերում ներգրավման արդյունավետությունը, երիտասարդական կենտրոնները և ՀՀ զբաղվածության գործակալության տարածքային մարմինները ստեղծած կլինեն համագործակցության գործուն համակարգեր:	Երիտասարդական պետական քաղաքականությունը հասանելի կլինի մարզերի երիտասարդությանը, կբարձրանա նրանց իրազեկության մակարդակը երիտասարդական քաղաքականության վերաբերյալ և իրականացվող բազմաբնույթ ծրագրերում ներգրավման արդյունավետությունը, երիտասարդական կենտրոնները և ՀՀ զբաղվածության գործակալության տարածքային մարմինները ստեղծած կլինեն համագործակցության գործուն համակարգեր:	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն
	2.3. Ոչ ֆորմալ կրթության մեթոդների կիրառմամբ դասընթացների (կրթական, իրավական, բնապահպանական, առողջ ապրելակերպի և այլ թեմաներով) շարունակական անցկացում	ՀՀ-ում ոչ ֆորմալ կրթության հայեցակարգում ամրագրված մեթոդների կիրառմամբ դասընթացներին (կրթական, իրավական, բնապահպանական, առողջ ապրելակերպի և այլ թեմաներով) կմասնակցի տարեկան առնվազն 200 երիտասարդ:	ՀՀ-ում ոչ ֆորմալ կրթության հայեցակարգում ամրագրված մեթոդների կիրառմամբ դասընթացներին (կրթական, իրավական, բնապահպանական, առողջ ապրելակերպի և այլ թեմաներով) կմասնակցի տարեկան առնվազն 250 երիտասարդ:	ՀՀ-ում ոչ ֆորմալ կրթության հայեցակարգում ամրագրված մեթոդների կիրառմամբ դասընթացներին (կրթական, իրավական, բնապահպանական, առողջ ապրելակերպի և այլ թեմաներով) կմասնակցի տարեկան առնվազն 300 երիտասարդ:	ՀՀ-ում ոչ ֆորմալ կրթության հայեցակարգում ամրագրված մեթոդների կիրառմամբ դասընթացներին (կրթական, իրավական, բնապահպանական, առողջ ապրելակերպի և այլ թեմաներով) կմասնակցի տարեկան առնվազն 350 երիտասարդ:	ՀՀ-ում ոչ ֆորմալ կրթության հայեցակարգում ամրագրված մեթոդների կիրառմամբ դասընթացներին (կրթական, իրավական, բնապահպանական, առողջ ապրելակերպի և այլ թեմաներով) կմասնակցի տարեկան առնվազն 400 երիտասարդ:	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8	
	2.4. Միջազգային երիտասարդական համագործակցության զարգացմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում, միջպետական, միջազգային համաձայնագրերի մշակում և կնքում և դրանց շրջանակներում միջոցառումների և ծրագրերի իրականացում	Հայաստան-ԵՄ «Նոր հարևաններ» համաձայնագրի շրջանակներում ԵՄ «Երիտասարդությունը շարժման մեջ» ծրագրին մասնակցության ապահովում, Եվրախորհրդի և ԱՊՀ երկրների հետ համագործակցության ընդլայնում, համատեղ ծրագրերի իրականացում	Հայաստան-ԵՄ «Նոր հարևաններ» համաձայնագրի շրջանակներում ԵՄ «Երիտասարդությունը շարժման մեջ» ծրագրին մասնակցության ապահովում, Եվրախորհրդի և ԱՊՀ երկրների հետ համագործակցության ընդլայնում, համատեղ ծրագրերի իրականացում	Հայաստան-ԵՄ «Նոր հարևաններ» համաձայնագրի շրջանակներում ԵՄ «Երիտասարդությունը շարժման մեջ» ծրագրին մասնակցության ապահովում, Եվրախորհրդի և ԱՊՀ երկրների հետ համագործակցության ընդլայնում, համատեղ ծրագրերի իրականացում	Հայաստան-ԵՄ «Նոր հարևաններ» համաձայնագրի շրջանակներում ԵՄ «Երիտասարդությունը շարժման մեջ» ծրագրին մասնակցության ապահովում, Եվրախորհրդի և ԱՊՀ երկրների հետ համագործակցության ընդլայնում, համատեղ ծրագրերի իրականացում	Հայաստան-ԵՄ «Նոր հարևաններ» համաձայնագրի շրջանակներում ԵՄ «Երիտասարդությունը շարժման մեջ» ծրագրին մասնակցության ապահովում, Եվրախորհրդի և ԱՊՀ երկրների հետ համագործակցության ընդլայնում, համատեղ ծրագրերի իրականացում	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն	
	2.5. Երիտասարդ գիտնականների և ուսանողների համաժողովների կազմակերպում, գիտական հոդվածների, աշխատանքների, կոնֆերանսների նյութերի տպագրությանը, միջազգային համաժողովներին, կոնֆերանսներին և դասընթացներին մասնակցությանն աջակցություն, բարձրագույն կրթության ոլորտում բարեփոխումների վերաբերյալ երիտասարդության իրազեկում	Տնտեսության և հասարակության կայուն զարգացման համար անհրաժեշտ գիտական և մասնագիտական ներուժի պահպանում ու վերարտադրության ապահովում, «ուղեղների արտահոսքի» կանխում, երիտասարդության ստեղծագործական գործունեության համար առավել մատչելի պայմանների ստեղծում, կրթական բարեփոխումների երիտասարդների ներգրավվածության ապահովում, կրթական և գիտական նախաձեռնություններին աջակցում:	Տնտեսության և հասարակության կայուն զարգացման համար անհրաժեշտ գիտական և մասնագիտական ներուժի պահպանում ու վերարտադրության ապահովում, «ուղեղների արտահոսքի» կանխում, երիտասարդության ստեղծագործական գործունեության համար առավել մատչելի պայմանների ստեղծում, կրթական բարեփոխումների երիտասարդների ներգրավվածության ապահովում, կրթական և գիտական նախաձեռնություններին աջակցում:	Տնտեսության և հասարակության կայուն զարգացման համար անհրաժեշտ գիտական և մասնագիտական ներուժի պահպանում ու վերարտադրության ապահովում, «ուղեղների արտահոսքի» կանխում, երիտասարդության ստեղծագործական գործունեության համար առավել մատչելի պայմանների ստեղծում, կրթական բարեփոխումների երիտասարդների ներգրավվածության ապահովում, կրթական և գիտական նախաձեռնություններին աջակցում:	Տնտեսության և հասարակության կայուն զարգացման համար անհրաժեշտ գիտական և մասնագիտական ներուժի պահպանում ու վերարտադրության ապահովում, «ուղեղների արտահոսքի» կանխում, երիտասարդության ստեղծագործական գործունեության համար առավել մատչելի պայմանների ստեղծում, կրթական բարեփոխումների երիտասարդների ներգրավվածության ապահովում, կրթական և գիտական նախաձեռնություններին աջակցում:	Տնտեսության և հասարակության կայուն զարգացման համար անհրաժեշտ գիտական և մասնագիտական ներուժի պահպանում ու վերարտադրության ապահովում, «ուղեղների արտահոսքի» կանխում, երիտասարդության ստեղծագործական գործունեության համար առավել մատչելի պայմանների ստեղծում, կրթական բարեփոխումների ներգրավվածության ապահովում, կրթական և գիտական նախաձեռնություններին աջակցում:	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն, ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն	
	2.6. Հաշմանդամ, խոցելի խմբերի, ընտանիքների անապահովության զմտահատման համակարգում հաշվառված ընտանիքների երիտասարդների, երիտասարդական ՀԿ ներկայացուցիչների, ուսանողների, բանակից զորացրվածների համար համակարգչային և օտար լեզվի դասընթացների կազմակերպում, անվճար իրավաբանական և այլ խորհրդատվության տրամադրում	Տարեկան առնվազն 200 շահառուներ ձեռք կբերեն աշխատուժի շուկայում պահանջարկված համակարգչային կարողություններ և կստանան տեղեկատվական տեխնոլոգիաների հիմնարար և մասնագիտական գիտելիքներ, կկազմակերպվեն նաև անգլերեն լեզվի հիմնարար դասընթացներ:	Տարեկան առնվազն 200 շահառուներ ձեռք կբերեն աշխատուժի շուկայում պահանջարկված համակարգչային կարողություններ և կստանան տեղեկատվական տեխնոլոգիաների հիմնարար և մասնագիտական գիտելիքներ, կկազմակերպվեն նաև անգլերեն լեզվի հիմնարար դասընթացներ:	Տարեկան առնվազն 200 շահառուներ ձեռք կբերեն աշխատուժի շուկայում պահանջարկված համակարգչային կարողություններ և կստանան տեղեկատվական տեխնոլոգիաների հիմնարար և մասնագիտական գիտելիքներ, կկազմակերպվեն նաև անգլերեն լեզվի հիմնարար դասընթացներ:	Տարեկան առնվազն 200 շահառուներ ձեռք կբերեն աշխատուժի շուկայում պահանջարկված համակարգչային կարողություններ և կստանան տեղեկատվական տեխնոլոգիաների հիմնարար և մասնագիտական գիտելիքներ, կկազմակերպվեն նաև անգլերեն լեզվի հիմնարար դասընթացներ:	Տարեկան առնվազն 200 շահառուներ ձեռք կբերեն աշխատուժի շուկայում պահանջարկված համակարգչային կարողություններ և կստանան տեղեկատվական տեխնոլոգիաների հիմնարար և մասնագիտական գիտելիքներ, կկազմակերպվեն նաև անգլերեն լեզվի հիմնարար դասընթացներ:	Տարեկան առնվազն 200 շահառուներ ձեռք կբերեն աշխատուժի շուկայում պահանջարկված համակարգչային կարողություններ և կստանան տեղեկատվական տեխնոլոգիաների հիմնարար և մասնագիտական գիտելիքներ, կկազմակերպվեն նաև անգլերեն լեզվի հիմնարար դասընթացներ:	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն
3. Բարձրացնել երիտասարդների մասնակցության աստիճանը հասարակական-քաղաքական զարգացումներին, խրախուսել երիտասարդների մասնակցությունը որոշումներ կայացնելու գործընթացներին	3.1. Միջոցառումներ ուղղված՝ հասարակական-քաղաքական զարգացումներին երիտասարդների մասնակցության աստիճանի բարձրացմանը, որոշումներ կայացնելու գործընթացներին երիտասարդների մասնակցության խրախուսմանը	Պետական կառավարման մարմինները կունենան անհրաժեշտ միջոցներ և տեղեկատվություն նպաստելու համար երիտասարդների կարիքների բավարարմանը և իրավունքների իրացմանը						

1	2	3	4	5	6	7	8
	3.2. Երիտասարդների շրջանում առկա հիմնախնդիրների լուծմանն ուղղված երիտասարդական պետական քաղաքականության իրականացում և զարգացում	ՀՀ 2008-2012թ.թ. երիտասարդական պետական քաղաքականության ռազմավարության ընդունում	ՀՀ 2008-2012թ.թ. երիտասարդական պետական քաղաքականության ռազմավարության իրականացում և մոնիթորինգ	ՀՀ 2008-2012թ.թ. երիտասարդական պետական քաղաքականության ռազմավարության իրականացում և մոնիթորինգ	ՀՀ 2008-2012թ.թ. երիտասարդական պետական քաղաքականության ռազմավարության իրականացում և մոնիթորինգ	ՀՀ 2008-2012թ.թ. երիտասարդական պետական քաղաքականության ռազմավարության իրականացում և մոնիթորինգ, նոր ռազմավարության մշակում և ընդունում	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն
	3.3. Երիտասարդական պետական քաղաքականության ապահովում	Համացանցային կայքի, թերթի և հեռուստահաղորդման միջոցով տեղեկատվության ապահովում	Համացանցային կայքի, թերթի և հեռուստահաղորդման միջոցով տեղեկատվության ապահովում	Տեղեկատվական կենտրոնի ստեղծում, համացանցային կայքի, թերթի և հեռուստահաղորդման միջոցով տեղեկատվության ապահովում	Տեղեկատվական կենտրոնի կողմից տեղեկատվության հավաքում, ուսումնասիրությունների և վերլուծությունների իրականացում, համացանցային կայքի, թերթի և հեռուստահաղորդման միջոցով տեղեկատվության ապահովում	Տեղեկատվական կենտրոնի կողմից տեղեկատվության հավաքում, ուսումնասիրությունների և վերլուծությունների իրականացում, համացանցային կայքի, թերթի և հեռուստահաղորդման միջոցով տեղեկատվության ապահովում	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն
	3.4. ՀՀ մարզերում երիտասարդական պետական քաղաքականության իրականացման արդյունավետության բարձրացում	Մարզային երիտասարդական կենտրոնների կողմից մատուցվող ծառայություններից օգտվող շահառուների թվի շարունակական աճ (7000 շահառու)	Մարզային երիտասարդական կենտրոնների կողմից մատուցվող ծառայություններից օգտվող շահառուների թվի շարունակական աճ (9000 շահառու)	Մարզային երիտասարդական կենտրոնների կողմից մատուցվող ծառայություններից օգտվող շահառուների թվի շարունակական աճ (10000 շահառու)	Մարզային երիտասարդական կենտրոնների կողմից մատուցվող ծառայություններից օգտվող շահառուների թվի շարունակական աճ (12000 շահառու)	Մարզային երիտասարդական կենտրոնների կողմից մատուցվող ծառայություններից օգտվող շահառուների թվի շարունակական աճ (14000 շահառու)	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն
	3.5. Համայնքային երիտասարդական կենտրոնների ստեղծում և գործարկում	-	ՀՀ 4 համայնքում համայնքային երիտասարդական կենտրոնների ստեղծում և գործարկում	ՀՀ 2 համայնքում համայնքային երիտասարդական կենտրոնների ստեղծում և գործարկում	ՀՀ 1 համայնքում համայնքային երիտասարդական կենտրոնի ստեղծում և գործարկում	ՀՀ 4 համայնքում համայնքային երիտասարդական կենտրոնների ստեղծում և գործարկում	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն, տարածքային կառավարման մարմիններ
	3.6. ՀՀ-ում գործող երիտասարդական հասարակական կազմակերպությունների գործունեության և հասարակական կյանքի երիտասարդության մասնակցության խթանմանն ուղղված ծրագրերի իրականացում, շնորհալի երիտասարդների խրախուսում	Տարվա ընթացքում առնվազն 20 ծրագրային դրամաշնորհների տրամադրում, շնորհալի երիտասարդներին ինքնադրսևորման հնարավորության ընձեռում	Տարվա ընթացքում առնվազն 20 ծրագրային դրամաշնորհների տրամադրում, շնորհալի երիտասարդներին ինքնադրսևորման հնարավորության ընձեռում	Տարվա ընթացքում առնվազն 20 ծրագրային դրամաշնորհների տրամադրում, շնորհալի երիտասարդներին ինքնադրսևորման հնարավորության ընձեռում	Տարվա ընթացքում առնվազն 20 ծրագրային դրամաշնորհների տրամադրում, շնորհալի երիտասարդներին ինքնադրսևորման հնարավորության ընձեռում	Տարվա ընթացքում առնվազն 20 ծրագրային դրամաշնորհների տրամադրում, շնորհալի երիտասարդներին ինքնադրսևորման հնարավորության ընձեռում	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն
4. Բարելավել երիտասարդների, երիտասարդ ընտանիքների սոցիալ-տնտեսական վիճակը՝ բնագավառում առկա հիմնախնդիրների լուծմանն ուղղված պետական ծրագրերի մշակման և իրականացման միջոցով	4.1. Միջոցառումներ ուղղված՝ երիտասարդների, երիտասարդ ընտանիքների սոցիալ-տնտեսական վիճակի բարելավմանը՝ բնագավառում առկա հիմնախնդիրների լուծմանն ուղղված պետական ծրագրերի մշակման և իրականացման միջոցով	Նպաստել Հայաստանի Հանրապետությունում աղքատության հարթահարմանը և երիտասարդության շրջանում գործազրկության մակարդակի					

1	2	3	4	5	6	7	8
	4.2. Երիտասարդների և երիտասարդ ընտանիքների բնակարանային պայմանների բարելավման հնարավորությունների ստեղծում	Երիտասարդների և երիտասարդ ընտանիքների բնակարանային պայմանների լուծման նպատակով պետական համալիր «Երիտասարդին» մատչելի բնակարան» ծրագրի մշակում	Երիտասարդներին և երիտասարդ ընտանիքներին մատչելի կլինեն բնակարանային պայմանների բարելավման հնարավորությունները՝ պետական նպատակային բնակարանաշինական ծրագրերի և մատչելի հիպոտեկային վարկավորման մեխանիզմների ներդրման միջոցով: Պետության կողմից կստեղծվեն բարենպաստ պայմաններ՝ երիտասարդների համար բնակարանային շինարարության ծրագրեր իրականացնող մասնավոր ներդրումների ներգրավման համար:	Երիտասարդներին և երիտասարդ ընտանիքներին մատչելի կլինեն բնակարանային պայմանների բարելավման հնարավորությունները՝ պետական նպատակային բնակարանաշինական ծրագրերի և մատչելի հիպոտեկային վարկավորման մեխանիզմների ներդրման միջոցով: Պետության կողմից կստեղծվեն բարենպաստ պայմաններ՝ երիտասարդների համար բնակարանային շինարարության ծրագրեր իրականացնող մասնավոր ներդրումների ներգրավման համար:	Երիտասարդներին և երիտասարդ ընտանիքներին մատչելի կլինեն բնակարանային պայմանների բարելավման հնարավորությունները՝ պետական նպատակային բնակարանաշինական ծրագրերի և մատչելի հիպոտեկային վարկավորման մեխանիզմների ներդրման միջոցով: Պետության կողմից կստեղծվեն բարենպաստ պայմաններ՝ երիտասարդների համար բնակարանային շինարարության ծրագրեր իրականացնող մասնավոր ներդրումների ներգրավման համար:	Երիտասարդներին և երիտասարդ ընտանիքներին մատչելի կլինեն բնակարանային պայմանների բարելավման հնարավորությունները՝ պետական նպատակային բնակարանաշինական ծրագրերի և մատչելի հիպոտեկային վարկավորման մեխանիզմների ներդրման միջոցով: Պետության կողմից կստեղծվեն բարենպաստ պայմաններ՝ երիտասարդների համար բնակարանային շինարարության ծրագրեր իրականացնող մասնավոր ներդրումների ներգրավման համար:	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն, ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն, ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն, ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն, այլ չահագրված պետական կառավարման մարմիններ
	4.3. Երիտասարդական կենտրոններում աշխատանք փնտրող երիտասարդների խորհրդատվության և աջակցության տրամադրում /տեղեկատվական բազայի ստեղծում, երիտասարդության շրջանում փոքր և միջին ձեռներեցության զարգացման նպատակով դասընթացների, միջոցառումների իրականացում/	Կբարձրացվի պետության կողմից տրամադրվող զբաղվածության, մասնագիտական կողմնորոշման, պատրաստման և վերապատրաստման, խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման արդյունավետությունը, երիտասարդներին մատչելի կլինեն փոքր և միջին ձեռներեցությանը վերաբերող տեղեկատվությունը, ուսուցումը և վարկային միջոցները	Կբարձրացվի պետության կողմից տրամադրվող զբաղվածության, մասնագիտական կողմնորոշման, պատրաստման և վերապատրաստման, խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման արդյունավետությունը, երիտասարդներին մատչելի կլինեն փոքր և միջին ձեռներեցությանը վերաբերող տեղեկատվությունը, ուսուցումը և վարկային միջոցները	Կբարձրացվի պետության կողմից տրամադրվող զբաղվածության, մասնագիտական կողմնորոշման, պատրաստման և վերապատրաստման, խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման արդյունավետությունը, երիտասարդներին մատչելի կլինեն փոքր և միջին ձեռներեցությանը վերաբերող տեղեկատվությունը, ուսուցումը և վարկային միջոցները	Կբարձրացվի պետության կողմից տրամադրվող զբաղվածության, մասնագիտական կողմնորոշման, պատրաստման և վերապատրաստման, խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման արդյունավետությունը, երիտասարդներին մատչելի կլինեն փոքր և միջին ձեռներեցությանը վերաբերող տեղեկատվությունը, ուսուցումը և վարկային միջոցները	Կբարձրացվի պետության կողմից տրամադրվող զբաղվածության, մասնագիտական կողմնորոշման, պատրաստման և վերապատրաստման, խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման արդյունավետությունը, երիտասարդներին մատչելի կլինեն փոքր և միջին ձեռներեցությանը վերաբերող տեղեկատվությունը, ուսուցումը և վարկային միջոցները	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն, ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն
	4.4. Գյուղական բնակավայրերի երիտասարդությանը՝ գյուղատնտեսության ոլորտում տնտեսության վարման նոր մեթոդների և տեխնոլոգիաների կիրառման, գյուղական տուրիզմի զարգացման վերաբերյալ երիտասարդական կենտրոններում տեղեկատվության տրամադրում, հատուկ դասընթացների անցկացում	Գյուղի երիտասարդությունը ձեռք բերած կլինի գյուղատնտեսական ոլորտի արդյունավետությունը բարձրացնող նորարարական գաղափարների կիրառման հնտություններ և կարողություններ	Գյուղի երիտասարդությունը ձեռք բերած կլինի գյուղատնտեսական ոլորտի արդյունավետությունը բարձրացնող նորարարական գաղափարների կիրառման հնտություններ և կարողություններ	Գյուղի երիտասարդությունը ձեռք բերած կլինի գյուղատնտեսական ոլորտի արդյունավետությունը բարձրացնող նորարարական գաղափարների կիրառման հնտություններ և կարողություններ	Գյուղի երիտասարդությունը ձեռք բերած կլինի գյուղատնտեսական ոլորտի արդյունավետությունը բարձրացնող նորարարական գաղափարների կիրառման հնտություններ և կարողություններ	Գյուղի երիտասարդությունը ձեռք բերած կլինի գյուղատնտեսական ոլորտի արդյունավետությունը բարձրացնող նորարարական գաղափարների կիրառման հնտություններ և կարողություններ	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն
4.4.7. Սփյուռք							
1. Աջակցություն Սփյուռքի ուսումնակրթական հաստատությունների գործունեությանը	1.1. Հայաստանում սփյուռքահայ ուսուցիչների վերապատրաստում	Հայաստանում տարեկան վերապատրաստված են մոտ 35 սփյուռքահայ ուսուցիչներ	Հայաստանում տարեկան վերապատրաստված են ևս մոտ 100 սփյուռքահայ ուսուցիչներ	Հայաստանում տարեկան վերապատրաստված են ևս մոտ 110 սփյուռքահայ ուսուցիչներ	Հայաստանում տարեկան վերապատրաստված են ևս մոտ 120 սփյուռքահայ ուսուցիչներ	Հայաստանում տարեկան վերապատրաստված են ևս մոտ 120 սփյուռքահայ ուսուցիչներ	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն
	1.2. Սփյուռքի հայկական դպրոցների համար ուսումնական ծրագրերի և ձեռնարկների մշակում	Ստեղծված է 2 ձեռնարկ	Ստեղծված է ևս 2 ձեռնարկ	Ստեղծված է ևս 2 ձեռնարկ	Ստեղծված է ևս 2 ձեռնարկ	Ստեղծված է ևս 2 ձեռնարկ	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն

1	2	3	4	5	6	7	8
	1.3. Սփյուռքի հայկական դպրոցներին դասագրքերի ապահովում	Սփյուռքի հայկական կրթական հաստատություններին տրամադրված է 22000 դասագիրք	Սփյուռքի հայկական կրթական հաստատություններին տրամադրված է ևս 23000 դասագիրք	Սփյուռքի հայկական կրթական հաստատություններին տրամադրված է ևս 24000 դասագիրք	Սփյուռքի հայկական կրթական հաստատություններին տրամադրված է ևս 24000 դասագիրք	Սփյուռքի հայկական կրթական հաստատություններին տրամադրված է ևս 25000 դասագիրք	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն
4.4.8. Միգրացիա							
1. Կառավարությունը կշարունակի 1988-92 թվականներին Ադրբեջանից բռնագաղթած փախստականների հասարակությանն ինտեգրման գործընթացը	1.1. Փախստականների բնակարանային հիմնախնդրի լուծում	Առավել կարիքավոր փախստականներին մշտական բնակարանով ապահովում					ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության միգրացիոն գործակալություն
	1.2. ՀՀ պետական բյուջեում համապատասխան միջոցների նախատեսում	Հատկացված միջոցների շրջանակներում բնակարանների հատկացում	Հատկացված միջոցների շրջանակներում բնակարանների հատկացում	Հատկացված միջոցների շրջանակներում բնակարանների հատկացում	Հատկացված միջոցների շրջանակներում բնակարանների հատկացում	Հատկացված միջոցների շրջանակներում բնակարանների հատկացում	
2. Նպատակաուղղված քայլեր կիրականացվեն միջազգային աշխատաշուկային ՀՀ քաղաքակիրթ ինտեգրման համար	2.1 Աշխատանքային էմիգրացիայի երևույթի իրավական կանոնակարգում	Համապատասխան երկրների հետ միջպետական համաձայնագրերի կնքում	Համապատասխան երկրների հետ միջպետական համաձայնագրերի կնքում	Համապատասխան երկրների հետ միջպետական համաձայնագրերի կնքում	Համապատասխան երկրների հետ միջպետական համաձայնագրերի կնքում	Համապատասխան երկրների հետ միջպետական համաձայնագրերի կնքում	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն
3. Կատարելագործվելու է օտարերկրյա քաղաքացիներին և քաղաքացիություն չունեցող անձանց մարդասիրական նկատառումներով ՀՀ կողմից տրամադրվող պաշտպանության համակարգը՝ այն համապատասխանեցնելով միջազգային չափանիշներին	3.1 Ապաստանի ոլորտը կարգավորող օրենսդրական դաշտի կատարելագործում	Համապատասխան օրենքի մշակում, ընդունում	Օրենքից բխող իրավական դաշտի ձևավորում	Կիրարկումն ապահովող միջոցառումների իրականացում	Կիրարկումն ապահովող միջոցառումների իրականացում	Կիրարկումն ապահովող միջոցառումների իրականացում	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության միգրացիոն գործակալություն

1	2	3	4	5	6	7	8
4. Կիրականացվեն բարեփոխումներ օտարերկրյա քաղաքացիների մուտքի, Հայաստանում նրանց կացության կարգավիճակների տրամադրման ու հաշվառման գործընթացներում, ինչպես նաև կմշակվեն և կներդրվեն Հայաստանում նրանց աշխատանքային գործունեությունը կանոնակարգող կառուցակարգեր	4.1 Օտարերկրյա քաղաքացիների մուտքի կացության կարգավիճակի տրամադրման և հաշվառման ընթացակարգերի համակարգի կատարելագործում	Օտարերկրյա քաղաքացիների Հայաստան մուտքի և բնակության ընթացակարգերի դյուրացում					ՀՀ ոստիկանություն ՀՀ ԱԳՆ ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության միգրացիոն գործակալություն
5. Կառավարության ուշադրության կենտրոնում կլինեն սահմանային հսկողության համակարգի կատարելագործմանն ուղղված հարցերը	5.1. ՀՀ քաղաքացիների՝ ՀՀ-ից ելքի և ՀՀ մուտքի ընթացքում ծագող հարաբերությունների օրենսդրական կանոնակարգում	Համապատասխան օրենքի մշակում, ընդունում	Օրենքից բխող իրավական դաշտի ձևավորում	Կիրարկումն ապահովող միջոցառումների իրականացում	Կիրարկումն ապահովող միջոցառումների իրականացում	Կիրարկումն ապահովող միջոցառումների իրականացում	ՀՀ ոստիկանություն, ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն, ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության միգրացիոն գործակալություն
4.5. Պաշտպանությունը, հասարակական կարգը և անվտանգությունը							
1. Կառավարությունը հանդես կգա օրենսդրական նախաձեռնությամբ, որով կմեծացնի քաղաքացիական վերահսկողությունը զինված ուժերի նկատմամբ	1.1.Քաղաքացիական հատուկ ծառայության պաշտոններ զբաղեցնող անձանց վարձատրության սահմանում:	«Քաղաքացիական հատուկ ծառայության պաշտոններ զբաղեցնող անձանց վարձատրության մասին» ՀՀ օրենքի ընդունում, որի արդյունքում քաղաքացիական ծառայողները կստանան կենսապայմանների բավարարման արդյակ ապահովող վարձատրություն:					ՀՀ ՊՆ

1	2	3	4	5	6	7	8
	<p>1.2. Քաղաքացիական հատուկ ծառայության դասային աստիճանների շնորհման ժամկետի հստակեցում:</p>	<p>«Քաղաքացիական հատուկ ծառայության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխությունների կատարում, որի արդյունքում կկարգավորվի քաղաքացիական ծառայողներին դասային աստիճաններ շնորհելու գործընթացը քաղաքացիական ծառայող համարված անձանց դասային աստիճանների շնորհումն իրականացնելով նրանց այդ պաշտոններում նշանակելուց հետո:</p>					ՀՀ ՊՆ
	<p>1.3. ՀՀ քաղաքացիների և կազմակերպությունների ռազմատրանսպորտային պարտականության իրականացման կարգի սահմանում:</p>	<p>«Ձորահավաքային նախապատրաստության և զորահավաքի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխությունների և լրացումների կատարում, քանի որ զորահավաքային նախապատրաստության շրջանակներում ռազմատրանսպորտային պարտականության իրականացման կարգի հաստատումը դրված է ՀՀ կառավարության վրա, ինչը չի համապատասխանում ՀՀ Սահմանադրության պահանջներին և այն պետք է սահմանվի օրենքով:</p>					ՀՀ ՊՆ
<p>2. Կառավարության առաջնահերթ ուշադրության կենտրոնում կլինեն երկրի պաշտպանության հետագա ամրապնդումը, բանակի մարտունակության բարձրացումը և հայրենասիրական ոգու պահպանմանն ուղղված քաղաքականության իրականացումը</p>	<p>2.1. Ձինված ուժերում զինծառայության կազմակերպման գործընթացի կատարելագործում:</p>		<p>«Ձինվորական ծառայություն անցնելու մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխությունների և լրացումների կատարում, որի արդյունքում առկա կլինի պաշտոնի նշանակման և առաջխաղացման գործընթացն ապահովող հստակ և թափանցիկ մեխանիզմ:</p>				ՀՀ ՊՆ

1	2	3	4	5	6	7	8
	<p>2.2. Պահեստազորայինների պայմանագրային ծառայության անցման կարգի սահմանում: Պայմանագրային շարքային ու ենթասպայական կազմերի ծառայության անցման կարգի փոփոխություն:</p>		<p>«Ձինապարտության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխությունների և լրացումների կատարում, ինչի արդյունքում զինված ուժերը կհամալրվեն պայմանագրային զինծառայողներով, նախադրյալներ ստեղծելով պրոֆեսիոնալ բանակի ստեղծման համար:</p>				ՀՀ ՊՆ
	<p>2.3. Ձինծառայողների, նրանց հավասարեցված անձանց, զինծառայողների ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության բարելավում:</p>		<p>«Ձինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխությունների և լրացումների կատարում, որի արդյունքում կընդլայնվեն զինծառայողների, նրանց հավասարեցված անձանց, զինծառայողների ընտանիքների անդամների սոցիալական, կենսաթոշակային, բնակարանային ապահովության երաշխիքները:</p>				ՀՀ ՊՆ
	<p>2.4. Ձինված ուժերում գործող կարգապահական հարաբերությունների կատարելագործում ՀՀ օրենսդրության պահանջներին և ՀՀ ՁՈՒ բարեփոխումներին համապատասխան:</p>			<p>«Ձինված ուժերի կարգապահական կանոնադրություն» ՀՀ օրենքի ընդունում, ինչը կապահովի միջազգային չափանիշներին համապատասխանող և զինված ուժերի բարեփոխումներին համահունչ կարգապահական կանոններ:</p>			ՀՀ ՊՆ
	<p>2.5. Ձինված ուժերում ներքին ծառայության կազմակերպման կատարելագործում ՀՀ օրենսդրության պահանջներին և ՀՀ ՁՈՒ բարեփոխումներին համապատասխան:</p>			<p>Ձինված ուժերի ներքին ծառայության կանոնակարգում փոփոխությունների կատարում, ինչի արդյունքում առկա կլինի միջազգային չափանիշներին համապատասխանող և զինված ուժերի բարեփոխումներին համահունչ ներքին ծառայություն:</p>			ՀՀ ՊՆ

1	2	3	4	5	6	7	8
	2.6. Ձինված ուժերում կայազորային և պահակային ծառայությունների կազմակերպման կատարելագործումն է 33 օրենսդրության պահանջներին և 33 ՁՈՒ բարեփոխումներին համապատասխան:			Ձինված ուժերի կայազորային և պահակային ծառայությունների կանոնակարգում փոփոխությունների կատարում, ինչի արդյունքում առկա կլինի միջազգային չափանիշներին համապատասխանող և զինված ուժերի բարեփոխումներին համահունչ ներքին ծառայություն:			33 ՊՆ
	2.7. Պահեստազորային ծառայության համակարգի վերանայումն է 33 օրենսդրության պահանջներին և 33 ՁՈՒ բարեփոխումներին համապատասխան:			Պահեստազորային ծառայության համակարգը կարգավորող օրենքներում փոփոխությունների կատարում, ինչի արդյունքում կներդրվի պահեստազորային ծառայության նոր համակարգ:			33 ՊՆ
	2.8. Պարտադիր զինվորական ծառայությանը փոխարինող այլընտրանքային ծառայության համակարգի բարելավումն է 33 օրենսդրության պահանջներին և 33 ՁՈՒ բարեփոխումներին համապատասխան:			«Այլընտրանքային ծառայության մասին» 33 օրենքում փոփոխությունների կատարում, որի արդյունքում առկա կլինի կատարելագործված այլընտրանքային ծառայության անցման պայմաններ:			33 ՊՆ
	2.9. Շարունակել առանձնահատուկ ուշադրություն դրսևորել ազատամարտիկների, նրանց ընտանիքների, ինչպես նաև զինվորական թոշակառուների կենսական հարցերի նկատմամբ՝ այդ ուղղությամբ 33 պաշտպանության նախարարության միջնաժամկետ ծախսային ծրագրերի շրջանակներում՝ ա/ Ձողված /մահացած/, 1-ին, 2-րդ և 3-րդ կարգի հաշմանդամ զինծառայողների 2320 ընտանիքներին բնակարանով ապահովելու և բնակարանային պայմանների բարելավելու համար 2008-2011թթ. ընթացքում յուրաքանչյուր տարի նախատեսել 3.000.000.000 դրամի չափով փոխհատուցման հատկացում և 2012թ. համար նշված ծրագրում փոխհատուցման գումարի նախատեսում /հաշվի առնելով աճի միտումը/:			բ/ Յուրաքանչյուր տարի պայմանագրային զինծառայողների կենսաթոշակները բարձրացնել 10%-ի չափով, իսկ 2009-2011թթ. համար հաշվարկված կենսաթոշակների միջին ամսական չափերում գործող 5000 դրամ բազային կենսաթոշակի չափը յուրաքանչյուր տարի ավելացնել 1000 դրամով:			33 ՊՆ
	2.10. Գործուն միջոցառումներ իրականացնել 33 ՁՈՒ պրոֆեսիոնալ կազմի սոցիալական խնդիրների լուծման համար՝ այդ ուղղությամբ 33 պաշտպանության նախարարության միջնաժամկետ ծախսային ծրագրերի շրջանակներում՝ ա/ Ձինծառայողների դրամական բավարարումը յուրաքանչյուր տարի բարձրացնել 10%-ի սահմաններում:			բ/ Տարեց տարի բարելավել զինծառայողների բնակարանային ապահովումը ծառայողական և անհատույց օգտագործման իրավունքով բնակարանաշինության միջոցով՝ /2008թ. 5.000.000.000 դրամ նախատեսված գումարին յուրաքանչյուր տարի ավելացնելով 10%-ի չափով/:			33 ՊՆ
3. Հանցագործությունների կանխարգելմանը, հասարակական կարգի և անվտանգության ապահովմանն ուղղված միջոցառումների արդյունավետության բարձրացում	3.1. Հայաստանի Հանրապետությունում հանցագործությունների կանխարգելման պետական ծրագրի ներդրում	հանցագործությունների կանխարգելման ուղղությամբ տարվող աշխատանքների իրավական դաշտի կատարելագործում	բնակչության իրավագիտակցության, իրավապահ մարմինների գործունեության նկատմամբ վստահության մակարդակի բարձրացում, հանցավորության նվազում	հանցագործությունների կանխարգելման տուբեկտների գործունեության համակարգման, վերջիններիս տեղեկատվական ապահովվածության մակարդակի բարձրացում, հանցագործությունների կանխարգելման եւ իրավակարգի ամրապնդման գործում տեղական ինքնակառավարման մարմինների դերի բարձրացում, հանցավորության նվազում	հանցագործությունների կանխարգելման, կանխման, խափանման եւ բացահայտման աշխատանքներում քաղաքացիների ակտիվ ներգրավվածության ապահովում, հանցագործությունները ծնող պատճառների եւ պայմանների կրճատում, հանցավորության նվազում	հանցագործությունները ծնող պատճառների եւ պայմանների կրճատում, հանցավորության նվազում	33 ԿԱ 33 ոստիկանություն,

1	2	3	4	5	6	7	8
	3.2 հասարակական կարգի և անվտանգության ապահովումը կարգավորող օրենսդրական դաշտի բարելավում	հասարակական կարգի և անվտանգության ոլորտում իրավական դաշտի կատարելագործում	բնակչության իրավագիտակցության, իրավապահ մարմինների գործունեության մկատմամբ վստահության մակարդակի բարձրացում, վարչական իրավախախտումների նվազում	ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ոլորտում իրավախտումների նվազում	հասարակական կարգի ապահովման աշխատանքներում քաղաքացիների ակտիվ ներգրավվածության ապահովում, հասարակական կարգի խախտումներ ծնող պատճառների եւ պայմանների կրճատում	հասարակական կարգի և անվտանգության դեմ ուղղված իրավախատումները ծնող պատճառների և պայմանների վերհանում և դրանց կրճատում	ՀՀ ԿԱ ՀՀ ոստիկանություն
	3.3. Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության ռազմավարության ապահովմանն ուղղված Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության գործունեության ծրագրի ներդրում	միջազգային հանցավորության դեմ պայքարի արդյունավետության բարձրացում	Ճգնաժամային իրավիճակների կառավարման համակարգի արդյունավետության բարձրացում	կարելի որագույն նշանակության օբյեկտների, գործունեության անվտանգության ապահովում	ոստիկանության կադրերի պատրաստման, վերապատրաստման և որակավորման բարձրացման բնագավառում նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաների լայն կիրառում	միջազգային ահաբեկչության, զանգվածային ոչնչացման զենքի եւ թմրամիջոցների տարածման, թրաֆիկինգի դեմ պայքարի արդյունավետության բարձրացում	ՀՀ ԿԱ ՀՀ ոստիկանություն

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
ՂԵԿԱՎԱՐ**

Դ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ